

GLASUL BISERICII

REVISTA OFICIALĂ A SFINTEI MITROPOLII A UNGRO-VLAHIEI

12

DECEMBRIE

ANUL XV

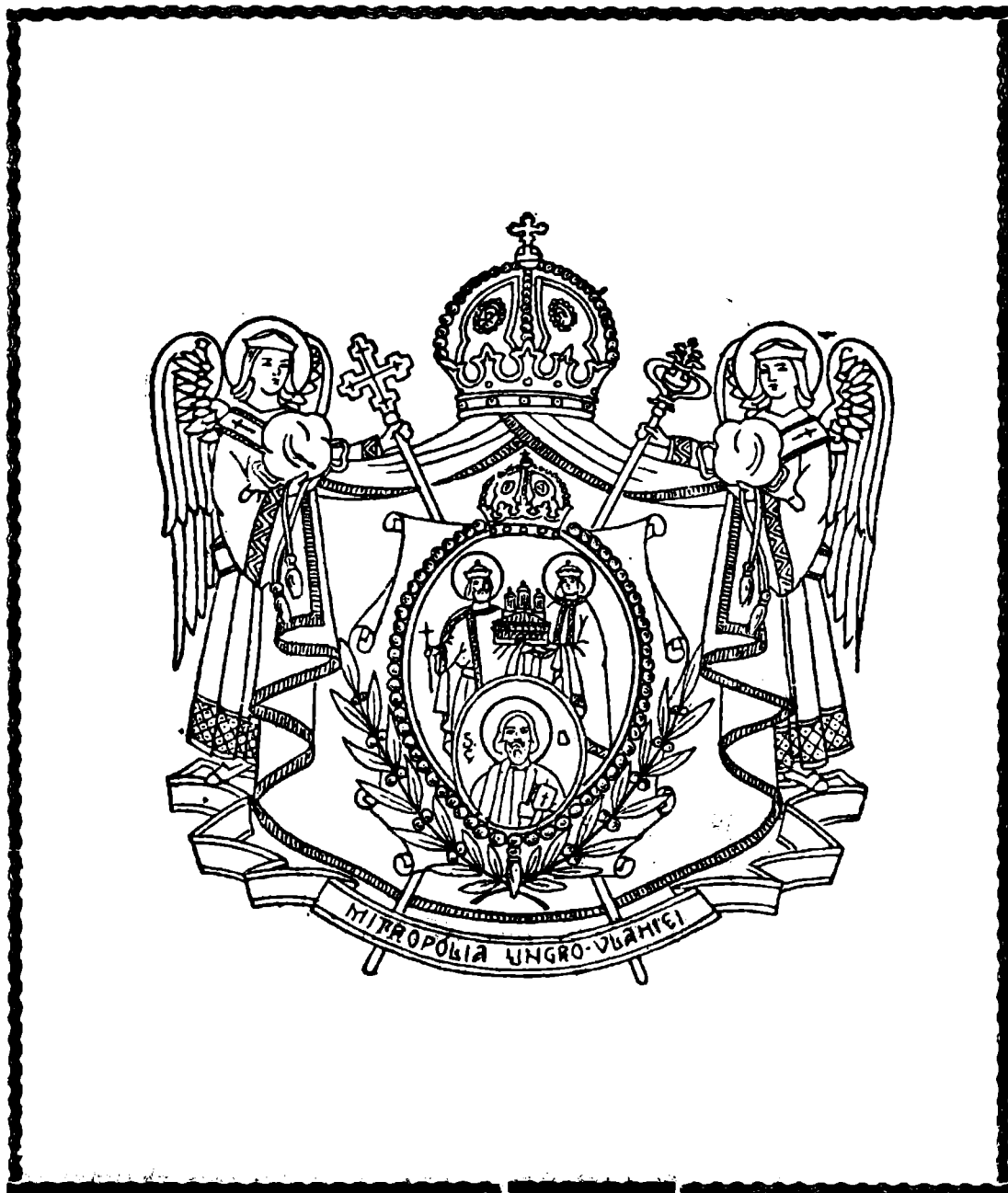
1956

GLASUL BISERICII

REVISTA OFICIALĂ A SFINTEI MITROPOLII A UNGRO-VLAHIEI

APARE LUNAR SUB CONDUCEREA UNUI COMITET DE REDACȚIE

Redacția și Ad-ția : Sectorul Social-Cultural al Arhiepiscopiei Bucureștilor
Str. Patriarhiei Nr. 21 — Raionul Nicolae Bălcescu.

COMITETUL DE REDACȚIE

Președinte: P. F. JUSTINIAN, Mitropolitul Ungro-Vlahiei și Patriarhul României.

Vice-Președinți: P. S. ANTIM, Episcopul Buzăului
P. S. CHESARIE, Episcopul Dunării de Jos.

Membri: P. S. THEOCTIST, Episcop Vicar; P. C. Pr. AL. IONESCU, Vicar al Mitropoliei; P. C. Pr. M. BOGOIU, Vicarul Eparhiei Buzăului; P. C. Arhim. IERONIM MOTOC, Vicarul Eparhiei Dunării de Jos.

Redactor responsabil: P. G. Pr. Petre F. Alexandru, Consilier Administrativ al Mitropoliei.

4

† JUSTINIAN

**DIN MILA LUI DUMNEZEU ȘI VOINȚA CLERULUI
ȘI POPORULUI DREPTCREDINCIOS, PATRIARH AL
ROMÂNIEI, LOȚIITOR AL SCAUNULUI DIN CEZAREEA
CAPADOCHIEI, MITROPOLIT AL UNGRO-VLAHIEI ȘI
ARHIEPISCOP AL BUCUREȘTILOR,**

IUBITULUI NOSTRU CLER ȘI POPOR DREPTCREDINCIOS,

*Har și pace de la Dumnezeu, iar de la Noi arhipăsto-
rească binecuvîntare.*

«Nu vă temeți! Căci iată, vă vestesc
bucurie mare, care va fi pentru tot po-
porul».

(Luca II, 10).

Iubiții mei fii duhovnicești,

*Bunul Dumnezeu ne-a învrednicit să ajungem iarăși
la sărbătoarea cea mare a Nașterii Domnului și să ne întîl-
nim iarăși laolaltă, lângă sfintele altare ale Bisericii noastre
dreptmăritoare, — unde și-au plecat genunchii de-alungul
veacurilor străbunii și părinții noștri și unde se vor închina
mîne copiii noștri.*

*Bătrîni cu pletele albite de ninsoarea anilor, bărbați și
femei în floarea vîrstei, tineri cu bunăcuviință, copii neștiu-
tori și curați la suflete ca îngerii, — toți ne aducem aminte
în fiecare an de peștera tainică a Betleemului, cu același sfînt
fior, cu aceeași dorință nestăvilită de a aduce cu smerenie
dumnezeescului Prunc Iisus, prinosul inimilor noastre lumi-
nate de credința în El și de dragostea pentru Biserica înte-
meiată de El.*

Simțim astăzi cu toții „bucuria mare“, care se revarsă peste tot neamul omenesc: In peștera sfântă a Betleemului „răsărit-a lumii Lumina cunoștinței“ și s-a înălțat peste tot pământul „Soarele dreptății“; în ieslea cea săracă a sălășluit Cel ce era din veac „Domn al păcii“ și „Părinte al veacului ce va să fie“ (Isaia IX, 15); în fînul ieslei a stat culcat Cel ce este „Pacea noastră, El care a făcut din două lumi una, adică a surpat peretele cel din mijloc al despărțiturii, vrăjmășia...“ (Efeseni, II, 14).

Bucuria nașterii Domnului este, într-adevăr, nemărginită, pentru că ea este mărturia celei mai mari și alese iubiri a lui Dumnezeu față de om și cheazășia readucerii noastre la vrednicia de fii ai lui Dumnezeu, de la care ne îndepărtase păcatul neascultării primilor oameni. Graiul Sfințelor Scripturi adeverește că Hristos, Fiul lui Dumnezeu, s-a întrupat și a luat firea omenească, pentru ca noi „să ne facem părtași firii Dumnezeiești“, (II, Petru, I, 4) căci tuturor „celor ce L-au primit și cred în numele Lui, le-a dat putere să se facă fiii lui Dumnezeu“. (Ioan, I, 12). Pentru aceea, Sfînta noastră Biserică vestește și acum întruparea Fiului lui Dumnezeu prin cîntări de bucurie ca acestea: „Hristos se naște, slăviți-L; Hristos din ceruri, întîmpinați-L; Hristos pe pământ, înălțați-vă; Cîntați Domnului tot pământul și cu veselie lăudați-L, popoare, că s-a preaslăvit“ (Catavasii, cînt. I), iar pe-ntinsul țării noastre, pe la casele iubiților noștri credincioși de la sate și orașe, colindă și astăzi, ca și altădată, vestitorii marei sărbători, cîntînd cu glasuri îngerești:

„O, ce veste minunată
 „Din Betleem ni s-arată:
 „Astăzi s-a născut
 „Cel făr-de-nceput,
 „Cum au spus proorocii...“.

Iubiții mei fii sufletești,

Păcatul neascultării și căderea primilor oameni din slava în care fuseseră așezați, nu puteau fi înlăturate de niciunul din fiii oamenilor. „Chipul și slava lui Dumnezeu“ (I Corințeni, XI, 7) nu puteau fi redobîndite de om cu puterile lui. Numai singur Dumnezeu putea să-l scoată pe om din prăpastia pierzării în care-l aruncase păcatul; numai singur Dumnezeu putea să-l scoată din blestemul și din osînda morții, dîndu-i iarăși cununa vieții veșnice. De aceea, Fiul lui Dum-

nezeu „a coborît la noi din dragoste pentru oameni, a luat trup omenesc, l-a dat morții în schimb pentru noi, aducîndu-l jertfă Tatălui“ și „a îmbrăcat pe toți muritorii în nemurire, prin făgăduința învierii“. (Sf. Atanasie cel Mare, *Cuvînt despre întruparea Domnului*, cap. 7-8).

Hristos a redat omului chipul lui Dumnezeu, pentru ca omul să-l poată cunoaște din nou pe Creatorul său și să se reîntoarcă în demnitatea de fiu al lui Dumnezeu și de moștenitor al împărăției Sale.

„Sărbătoarea de astăzi — zice Sf. Grigorie de Nazians prăznuiește venirea lui Dumnezeu la oameni, pentru ca noi... să ne întoarcem la El, pentru ca, după ce am lepădat pe omul cel vechi, să îmbrăcăm pe cel nou... Am avut părtașia la chipul dumnezeesc, dar nu l-am păzit; Hristos se face părtaș trupului meu, pentru ca să-mi redea chipul dumnezeesc și să-mi aducă nemurire trupului“. (*Cuvînt la Arătarea sau la Nașterea Domnului*).

Iar Sfîntul Ioan Gură de Aur ne încredințează că, prin întruparea Fiului, „Dumnezeu a venit pe pămînt și omul s-a suit la cer“ (Cuvîntul II la Nașterea Domnului).

Nașterea Domnului ne arată, deci, în chip minunat, marea dragoste a lui Dumnezeu față de oameni, pe care nu i-a lăsat robi păcatului și morții, ci prin întruparea și jertfa Fiului Său, i-a izbăvit. Dar Nașterea lui Hristos mai dovedește totodată și multa prețuire pe care Bunul Dumnezeu o dă făpturii Sale omului, în mijlocul firii zidite de „Făcătorul cerului și al pămîntului“. Redobîndindu-și prin Iisus chipul lui Dumnezeu, omul a redobînduit și cea mai înaltă demnitate din cîte s-au dat făpturilor, devenind fiu al lui Dumnezeu și cîștigînd putința de a ajunge, prin credința și prin faptele sale, pînă la sfințenie, care este una din marile însușiri ale lui Dumnezeu.

Dacă Dumnezeu a iubit pe om atît de mult, încît chiar pe Fiul Său L-a trimis să ia trup omenesc, să sufere chinuri și moarte, pentru mîntuirea omului, — înseamnă că omul este cu adevărat „floarea creațiunii“, „mărgăritarul“ cel mai prețios, mai scump decît toate valorile lumii. Intr-adevăr, mare este demnitatea la care a fost ridicat omul, prin Nașterea Mîntuitorului, prin împăcarea cu Dumnezeu și prin readucerea lui la vrednicia cea dintîi, de făptură zidită după chipul și asemănarea Creatorului.

De aceea, același Sfînt Ioan Gură de Aur, vorbind despre Nașterea Domnului, zice: „Fiu al lui Dumnezeu fiind, Iisus

Hristos a devenit fiu al omului, ca să facă fii ai lui Dumnezeu pe fiii oamenilor“, (*Omilia XI, 1*) iar marele Apostol al Neamurilor, slăvitul Pavel, arătându-ne legătura dintre întruparea lui Hristos și dumnezeieștile roade aduse de ea pentru neamul omenesc, ne spune: „Voi toți sînteți trupul lui Hristos, iar fiecare în parte, mădulele aceluiași trup“. (*I Corinteni XII, 27*).

Iubiții mei fii duhovnicești,

Vrednicia de fii ai lui Dumnezeu, de mădule ale trupului lui Hristos, la care au fost ridicați oamenii, trebuie păstrată de fiecare dintre noi cu mare grijă, ca un dar de mare preț. De aceea, Sfînta noastră Biserică Ortodoxă nu încetează a-și povățui pe fiii săi să împlinească dumnezeieștile porunci ale Mîntuitorului și să păzească neîntinată demnitatea cu care a fost încununat omul, prin jertfa Domnului Iisus Hristos. Ea ne amintește mereu cuvîntul Apostolului, care ne îndeamnă: „Umblați cu vrednicie, după chemarea cu care ați fost chemați, cu toată smerenia și blîndețea, cu îndelungă răbdare, îngăduindu-vă unii pe alții în iubire și silindu-vă să păziți unirea duhului, întru legătura păcii“ (*Efesenii, IV, 1-3*). Pururea ne atrage luarea aminte asupra poruncilor Sfîntei Scripturi: „Stați tari în slobozenia cu care ne-a dăruit Hristos și nu vă prindeți iarăși în jugul robiei“ (*Galateni V, 1*) și „pe cît stă în puterea voastră, trăiți în bună pace cu toți oamenii“ (*Romani XII, 18*).

Tîlcuind aceste sfinte învățături, după predania Bisericii noastre străbune, se desprinde limpede datoria sfîntă a fiecăruia dintre noi, de a păzi și întări credința cea adevărată, de a cultiva în suflotolo noastro virtuțilo croștino, de a ne strădui să viețuim după pilda Mîntuitorului, de a apăra liberatea noastră și a semenilor noștri și de a pune la temelie legăturilor dintre oameni, dreptatea, dragostea, înțelegerea și pacea. Răpirea libertății și disprețuirea năzuințelor sfinte în care trebuie să trăiască oamenii, reprezintă o atingere adusă demnității omului, o ridicare nesăbuită împotriva legilor lui Dumnezeu, al cărui chip a fost restaurat în om de Hristos. Asemenea fapte mai sînt, din păcate, săvîrșite și astăzi în unele părți ale lumii, căci se mai fac și în zilele noastre încercări de înrobirea popoarelor, folosindu-se puterea diavolească a armelor. Dar asemenea blestimate încercări se prăbușesc în pulbere, căci omenirea întregă se ridică împotriva celor ce calcă în picioare dreptu-

rile și demnitatea oamenilor, iar Dumnezeu osîndește cu grea osîndă pe acești făcători de rele, spunîndu-le lămurit: „Cel ce duce în robie, el însuși va fi robit și cel ce ucide cu sabia, el însuși trebuie să fie ucis cu sabia“. (Apocalips XIII, 10).

Este datoria noastră a tuturor să apărăm cu toate puterile noastre „pacea și bunăvoirea între oameni“. (Luca II, 14) aduse lumii la Nașterea lui Hristos, pentru că „acolo unde cu adevărat se află pacea, nu poate lipsi nici o virtute“, pentru că „pacea naște pe fiii lui Dumnezeu“. (Sf. Leon cel Mare, Cuvîntarea VI despre Nașterea Domnului).

Pentru aceasta, iubiții mei, în această zi de mare și dumnezeesc praznic, cînd „Fecioara pre Cel mai presus de ființă naște“, cu dragoste de părinte, vă îndemn prin cuvintele Sfîntului Apostol Pavel: „Imbrăcați-vă ca aleși ai lui Dumnezeu, sfinți și prea iubiți, cu milostivirile îndurării, cu bunătate, cu smerenie, cu blîndețe, cu îndelungă răbdare, îngăduindu-vă unul pe altul și iertînd unul altuia, dacă are cineva vreo plîngere împotriva cuiva; după cum și Hristos v-a iertat vouă, așîzderea iertați și voi. Dar peste toate acestea, îmbrăcați-vă întru dragoste, care este legătura desăvîrșirii. Și pacea lui Hristos, întru care ați fost chemați, ca să fiți un singur trup, să stăpînească în inimile voastre“. (Coloseni III, 12-15).

Dorîndu-vă tuturor să petreceți în pace, cu sănătate, cu depline mulțumiri Sfintele Sărbători ale Nașterii Domnului și Anul Nou, rămîn al vostru pururea fierbinte rugător către Hristos, Domnul și Mîntuitorul nostru.

J. Justinian

PATRIARHUL ROMÂNIEI

Data în reședința Noastră din București, de Praznicul Nașterii Domnului din anul mîntuirii 1956.

† ANTIM

DIN MILA LUI DUMNEZEU, EPISCOP AL BUZAULUI

**IUBITULUI NOSTRU CLER, EVSEVIOSULUI CIN MONAHAL
ȘI DREPT SLĂVITORILOR CREȘTINI.**

**Har, milă și pace de la Dumnezeu-Tatăl și de la Domnul Nostru Iisus
Hristos, iar de la noi arhierescă binecuvîntare.**

«Să auzim cuvinte sfințite: Domnul s-a
născut Prunc pentru noi și se cheamă
Ingerul Sfatului celui mare al Tatălui,
Domnul Păcii» (Mineiul pe decembrie în
20 — Peasna VII).

Iubiți fii sufletești,

Negrăit de mare este bucuria pe care toți credincioșii o simțim acum, cînd Sfînta Biserică ne cheamă să prăznuim trupeasa Naștere a Domnului Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu celui viu.

Cu Patriarhii, cu toți Dreptii și sfinții Prooroci, săltăm întru duhovnicească veselie, căci s-a născut, din Prea Curata Fecioară Maria, Domnul Iisus — Izbăvitorul, Luminarea, Viața și Mîntuirea tuturor. Locul Nașterii îl știți: este Betleemul — cetatea lui David și anume, o peșteră săracă. «Oare, cum te va primi pre Tine Cel ce vii să te naști din Fecioara cu trup omenesc, această prea mică peșteră? Cum Te vei înfășa cu scutece, Tu, Cela ce îmbraci Cerul cu nouri? Și cum Te vei culca în ieslea dobitoacelor ca un Prunc? (Mineiul pe decembrie).

Să glăsuim acum cîntări, împreună cu Biserica și să intonăm versuri de prăznuire, căci Impăratul Cerului pe pămînt vine.

«Din Mireasa cea neispîtită de nuntă, acum se naște și în peșteră se odihnește. S-a născut cu Trup din Sinul Fecioresc, mai presus de minte și cuvînt. Rugul va să se aprindă și, de foc, nu se va arde, de Raza Dumnezeirii. Ca o slujitoare, Maica Prea Curată, I s-a închinat și a zis către Cel ce era în brațele ei: «Cum Te-ai semănat întru mine? Sau cum ai răsărit, Izbăvitorul meu și Dumnezeule?» (Vezi Mineiul citat).

Înțelepciunea lui Dumnezeu-Tatăl — a rinduit, ca venirea Fiului Său în lume să fie prezisă de proorocii cei insuflați, dar mai osebit, Fiul să fie vestit printr-un trimis al Cerului — Ingerul Gavriil — către Sfânta Fecioară Maria, căreia îi descoperă Taina cea din veac ascunsă.

David a proorocit despre Dumnezeirea, preoția cea veșnică și suferințele Domnului nostru Iisus Hristos. Isaia a vestit nașterea din Fecioara, minunile și Patimile Sale. Ieremia a proorocit o legătură nouă între om și Dumnezeu prin Iisus Hristos. Daniil a vestit vremea sosirii Sale pe pământ, Miheia, locul unde avea să se nască. Zaharia, intrarea triumfală în Ierusalim și vinderea pe 30 de arginți — prețul trădării lui Iuda și în sfârșit, Maleachi a vestit jertfa Lui cea sângeroasă.

Bătrînul Iosif cu Sfânta Fecioara Maria, supuindu-se poruncii Împăratului de la Roma pentru numărătoarea supușilor săi, după o călătorie de mai multe zile de-a lungul unor ținuturi muntoase, au ajuns din Nazaret la Betleem unde trebuia să se înscrie, ei.

Orașul era ticsit de lume și neaflînd ei unde să găzduiască, s-au adăpostit într-o peșteră. Aci s-a născut Fiul lui Dumnezeu în tăcerea nopții și în cele mai mari lipsuri. Locuitorii, neștiind Taina, se odihneau. Dumnezeu n-a voit însă, ca Întruparea Fiului Său să treacă neobservată. A descoperit aceasta unor păstori, suflete curate, care pășteau turmele în aceleași locuri, unde altădată, David păștea turmele tatălui său. Un înger le-a adus vestea și le-a spus să meargă la staul, unde vor afla un Prunc înfășat și culcat în iesle.

Deodată, o ceată cerească se unește cu îngerul, laudînd în văzduh pe Dumnezeu, zicînd: «Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoire» (Luca, II, 14).

Corul de îngeri nu se mai aude și nici o rază de lumină nu arată Dumnezeirea noului născut, dar credința deschide ochii păstorilor și ei recunosc în Prunc pe Mîntuitorul și Învățătorul Hristos, Fiul lui Dumnezeu.

O stea luminoasă arată Magilor de la Persida pe Împăratul Cel Ceresc. Aceștia i se închină și-i aduc daruri: aur, smirnă și tămâie.

Și astfel «Steaua vestește, Magii se închină, Păstorii zic cu fluerele, minune înfricoșată văzînd; iar îngerii cîntă pe pământ. Ingereștilor Puteri mergeți înainte, cei din Betleem gătiți ieslea, căci Cuvîntul se naște. Bindecuvîntat ești Cel ce vii!» (Mineiul citat).

Iubiților,

Domnul nostru Iisus Hristos — Fiul Tatălui Celui fără de început —, împreună veșnic cu Dînsul și împreună fără început, Carele pentru multa bunătate, s-a îmbrăcat în trup, este mijlocitor între noi și Dumnezeu. Este mijlocitor, prin prezența Sa între noi; prin puterea Sa, vorbind Tatălui în numele nostru, fiind asemenea nouă dar fără de păcat și mijlocitor prin dragostea Sa El a luat asupra-și slăbiciunile noastre și greutatea păcatelor lumii.

Apărat de Dumnezeu, prin fuga în Egipt, de furia lui Irod care vrea să-L omoare, își petrece copilăria sfîntă în Nazaretul Galileei, un orașel liniștit și plăcut. Aici, a cîntat în Cartea firii ca în Cartea lui Dumnezeu. Admira crinii țarinii, smochinii și vedea cum se coc semănăturile, cum se taie vița și se curăță, cum rătăcesc oile pierdute, cum vulpile au vi-zuini și păsările cerului cîmburi, cum vulturii și corbii dau roată prăzii

lor, cum strălucește soarele de dimineața pînă seara și cum se prăbușește casa care are pe temelia de nisip.

În casa părintească «creștea și se întărea cu duhul, umplîndu-se de înțelepciune și Harul lui Dumnezeu era peste Dînsul» (Luca II, 40).

După anii copilăriei, călătoria la Ierusalim pentru Paște, fiind de 12 ani, a fost primul pas în viața publică.

La Iordan primește Botezul de la Sfîntul Ioan Înainte Mergătorul. Prin aceasta, inaugurează viața și activitatea Sa, descoperindu-ne chemarea și puterea Sa dumnezeiască.

Merge în pustie și biruește aci, ispitirea diavolului.

Iubiților,

Multe și nenumărate sînt darurile pe care le-am primit de la Dumnezeu; dar niciunul nu poate covîrși darul ce ni s-a făcut prin Intruparea Fiului Său. De aceea, se cuvine să păstrăm în inimile noastre de creștini un adînc nesecat de mulțumire și firească recunoștință. «Tot ce faceți — zice Apostolul — cu cuvîntul sau cu fapta în numele Domnului Iisus Hristos să faceți, mulțumind prin El lui Dumnezeu și Tatăl» (Colos. III. 17).

Acest prea Sfînt și Mare dar a fost așteptat de mii și mii de ani. Iată acum vine la noi. Să-L primim, să-I deschidem sufletul și inima ca să-I fie ele Lui sălaş.

«Așa să vă purtați, știind că a venit vremea și ceasul să ne deștep-tăm din somn, căci astăzi mîntuirea mai aproape e de noi decît am crezut». (Rom. XIII, 11).

Sfîntul Ioan Gură de Aur ne învață că pe măsură ce înaintăm în vîrstă, pe aceeași măsură trebuie să și sporim în credință și fapte bune, deoarece viața nu-i decît o alergare spre veșnicie.

Cu venirea Domnului, noaptea păcatelor a trecut și ne-am trezit din somnul cel greu al acestora, răsărindu-ne ziua mîntuirii.

Să-L întîmpinăm, cu credința adevărată prin fapte, căci zice Sf. Apostol Iacob: «Deci, precum trupul fără suflet este mort, așa și credința fără fapte este moartă» (Iacob II. 26).

«Să vă îmbrăcați în Domnul nostru Iisus Hristos și îngrijirea de trup să nu o prefăceți în poftă» (Rom. XIII, 14).

Sfînta noastră Biserică ca o mamă bună și duiosă, care își îmbracă și-și hrănește copiii, ne îmbracă în Hristos prin Taina Sf. Botez și celelalte sfinte și dumnezeiești Taine. Ne îndulcește și ne hrănește cu sfînta și dumnezeiasca Liturghie, cînd pîinea și vinul se prefac în însuși sfînt și scump Trupul și Singele Domnului, iar prin celelalte slujbe și sfîntite rugăciuni ne înalță sufletele la Dumnezeu. Tot ea ne învață fără greș toate cele spuse și rînduite de Domnul și Mîntuitorul Iisus prin Evanghelie și sfinții Săi ucenici și apostoli spre a noastră mîntuire.

A ne îmbrăca în Domnul înseamnă să adevărim în viață că sîntem creștini. Să-L imităm, să-L facem văzut prin credința, sfințenia, bună-tatea, viața, umilința și celelalte virtuți ale Lui. Înseamnă să desbrăcăm chipul omului celui vechiu și să rămînem în Hristos.

«Cine zice că petrece în El, acela este dator să se poarte așa cum s-a purtat El» (I Ioan, II, 6).

Să ne gândim, iubiților, la o caravană care se pierde, rătăcind în noaptea pustului. Frică și mare desnădăjduire cuprinde pe toți acești călători. Deodată, se ivește soarele și nădejdea le însuflețește inimile, căci acum văd drumul ce au de străbătut.

«Răsăritul cel de sus ne-a cercetat» — zice Evanghelistul (Luca I, 78). Domnul Iisus Hristos aruncă lumină peste adîncul păcatelor; ne arată adevărata cale și adevărata viață, asigurîndu-ne nemurirea și veșnicia.

«Cel ce are pre Fiul, are viața; cel ce n-are pre Fiul, n-are viața» (I, Ioan, V, 12).

Să avem pre Fiul și să facem așa ca El să odihnească în noi!

Trebuia să avem un «Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat», ca Mîntuitor, căci numai la picioarele Lui putem veni acum și să zicem ca și cel lepros: «Doamne, de vei vrea, poți să mă curățești» (Matei VIII, 2). Numai El care este adevărata curățire și sfințire ne poate curăți de zgura păcatelor și de necuratele noastre fără de legi. Numai El care ne-a iubit atît de mult încît și-a dat viața pentru noi pe cruce, ne poate învăța taina iubirii. El cel ce a fost supus și ascultător ne poate învăța supunerea și ascultarea. Toate acestea le poate da și lucra în lume prin Biserica pe care a răscumpărat-o cu însuși scump Sîngele Său. «Cine nu are Biserica de mamă nu poate avea pe Dumnezeu de tată» și apoi «în afară de Biserică nu este mîntuire» a zis cu toată dreptatea și adevărul, un sfînt Părinte bisericesc.

Ce vom zice de aceia care nu se împărtășesc și nu gustă din frumusețea și dulceața Crăciunului odată cu Biserica noastră?. Amăgirea unora și nepriceperea altora au făcut să fie loru-și povățuitori în calea mîntuirii și i-a făcut să se îndepărteze de la sînul Sfintei Biserici și din părășia bucuriei fraților lor. Dar nu-i păcat mai mare decît acela al zavistiei între frați. Vai, de aceștia «pentru care vine mînia lui Dumnezeu peste fiii neascultării» (Ef. III), zice Apostolul.

Să-i povățuim și să ne rugăm pentru ca și ei să reintre în sînul sfintei noastre biserici.

Iubiților,

Ați auzit cuvinte sfințite, care zic, că Domnul s-a născut Prunc pentru noi și se cheamă «Domnul Păcii».

Neînțelegerile dintre popoare, pe deoparte, și exploatarea nemiloasă a celui slab de către cel tare pun în primejdie azi, mai mult ca oricînd, pacea și armonia universală. Văzduhul se cutremură și el de atîta vrajbă între semințiile pămîntului. Costul înarmărilor de tot felul apasă greu asupra lumii.

Cu toate acestea, simțim, cum întreaga fire este însetată de pace. Războiul nu mai poate fi un mijloc pentru aplanarea conflictelor internaționale. Suveranitatea și independența popoarelor este un drept sfînt și cîștigat. Duhul Sfintei Evanghelii și învățătura Bisericii sînt împotriva înrobirii popoarelor.

Opinia publică, cea mai mare și nebiruită putere în lume se organizează din ce în ce mai mult și nu va mai îngădui războaie de jaf și de pradă. Numărul iubitorilor și apărătorilor păcii devine din ce în ce mai mare și cuprinde tot pămîntul.

Acum cînd noi credincioșii sărbătorim Nașterea Trupească a «Domnului Păcii» și cînd, în curînd, vom vedea zorii noului an în care vom

păși nu trebuie să ne complacem în egoism, în iubirea de sine, gândindu-ne numai la noi și să nu vedem chipul sau imaginea unei lumi și a unei societăți pline de mulțumire și fericire pe acest pământ. Cu ochii la cer și la Impărăția lui Dumnezeu nu dăm uitării viața de aici în care ne pregătim mântuirea și nu putem să nu ne rugăm ca voia lui Dumnezeu să se facă «precum în cer așa și pe pământ». Pacea este bunul cel mai de preț și cea dintâi condiție pentru înflorirea vieții pământești. Nu trebuie să uităm nici o clipă lecțiile sîngeroase și pustiitoare ale războaielor. Una din cerințele vieții practice este pacea și nimenea dintre noi nu poate s-o nesocotească fără a fi pedepsit, de cerințele și datoriile practice ale vieții.

Indemnăm ca în toate bisericile și sfintele minăstiri să se înalțe către «Domnul Păcii» rugăciuni fierbinți pentru pace, în aceste sfinte sărbători ale Nașterii Domnului și de Anul nou.

Domnul nostru Iisus Hristos vine la noi să ne aducă Evanghelia Sa care «este puterea lui Dumnezeu spre mîntuirea tuturor celor ce cred» (cf. Rom. I, 16). «Fiind fiii zilei, să fim treji, îmbrăcîndu-ne în platoșa credinței și a iubirii și să luăm coiful nădejdiei de mîntuire, pentru că Dumnezeu ne-a merit ca să primim mîntuirea prin Domnul nostru Iisus Hristos (I Tes. V, 8-9).

«Vă rugăm însă, fraților să cinștiți pe cei ce se ostenesc între voi, pe mai marii voștri în Domnul și pe cei ce vă învață și să-i aveți mai cu seamă în dragoste pentru munca lor. Trăiți în pace între voi», (I, Tes. V, 12-13).

Să ne gîndim că «deși eram morți prin fără de legi (Dumnezeu) ne-a adus la viață împreună cu Hristos» (Efeseni, II, 5).

«Mulțumiți pentru toate, căci aceasta este voia lui Dumnezeu în Iisus Hristos pentru voi», (I, Tes. V, 18).

Cu mulțumiri și caldă recunoștință în inimi și pe buze să ne împlinim toate datoriile față de Dumnezeu, de aproapele și de frații noștri.

Cum vom putea oare să aflăm fericirea, sus, de vreme ce n-am început a o practica aici pe pământ?

«Și pacea lui Dumnezeu care e mai presus de orice minte, va păzi inimile și cugetele voastre în Hristos Iisus» (Filipeni, IV, 7).

Cu aceste sfinte gînduri și indemnuri părintești, încheem cartea noastră către voi pe care v-o trimitem tuturor cu rugămîntea de a o asculta și a vă sili să trăiți ca vrednici fii ai Bisericii noastre. Vă dorim sănătate și depline bucurii duhovnicești de Nașterea Domnului și Anul Nou, întru mulți ani!

Al vostru de amîndouă fericirile rugător către Dumnezeu,

† ANTIM
Episcop,

† CHESĂRIE

DIN MILA LUI DUMNEZEU EPISCOP AL EPARHIEI
DUNĂRII DE JOS

Intregul cler și tuturor credincioșilor din această eparhie, har, milă și pace de la Dumnezeu Tatăl și de la Domnul nostru Iisus Hristos, iar de la smerenia noastră arhierescă binecurvintare.

«Hristos se naște, slăviți-L!
«Hristos din ceruri, întâmpinați-L!
«Hristos pe pământ, înălțați-vă!».

Iubiții mei fii duhovnicești,

Ca în fiecare an, această solie a Bisericii umple sufletul nostru de o mespuză bucurie și ne îndeamnă să pornim cu eugetul tainic al minții spre Betleemul minunal, de unde ne-a răsărit nouă «Lumina cunoștinței».

Să mergem anume cu toții să auzim cum îngerul Domnului vestește la toată lumea: «Iată, vă binevestesc vouă bucurie mare, care va fi pentru tot poporul, că vi s-a născut astăzi Mântuitor, care este Hristos Domnul» (Luca II, 10-11). Să întâmpinăm și noi pe acest Prunc dumnezeesc și, împreună cu filozofii de la Răsărit și cu păstorii, să cădem în genunchi înaintea Lui și să-I aducem darul credinței noastre: smerenia inimii și gândul înalt. Să-I mulțumim pentru milostivirea Lui cea mare și cu bucurie împreună-du-ne cu cetele îngerești, să cântăm: «Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu, pe pământ pace și între oameni bunăvoire».

Iubiților,

Nașterea Domnului nostru Iisus Hristos este pentru întreaga lume ~~croștină~~ semnul cercetării lui Dumnezeu și al sfintei Sale purtări de grijă, prin care ocrotește în mod deosebit neamul omenesc și-l ajută să regăsească drumul către mântuire. Prin trimiterea Fiului Său pe pământ, Dumnezeu își arată din nou fața Sa oamenilor, ca într-o început, și ne cheamă la ospățul duhovnicesc al dragostei părintești, care nu încetează niciodată.

Prin această cercetare, dragostea lui Dumnezeu își revarsă în chip deosebit căldura ei cea mai presus de fire și îmbrățișează pe toată lumea în lumina care se revarsă din soarele cel neapus, Hristos. «Pentru că

aşa a iubit Dumnezeu lumea, încît şi pe Fiul Său cel Unul Născut L-a dat, ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viaţa de veci» (Ioan III, 16).

Adîncă a fost prăpastia în care căzuse cel care purtase chipul lui Dumnezeu. Din starea de fericire şi de convieţuire cu Sf. Ingeri şi cu Dumnezeu, omul ajunsese să se tîrască în necunoştinţă şi răutate, pierzînd cumpăna şi călăuza sufletului. Din această pricină, Dumnezeu şi-a întors darul Său din faţa oamenilor şi noaptea greoaie a păcatului s-a aşternut peste întreaga lume. Oamenii sufereau atunci peste măsură din cauza propriilor păcate şi a necunoştinţei adevărului. Rătăceau şi nu ştiau încotro să se îndrepteze. Nu aveau nici o călăuză mai sigură în deznădejdea lor.

Din cînd în cînd însă, Tatăl Cereşc, în bunătatea Sa fără margini, trimitea oamenilor cuvînt de mîngîiere şi de îmbărbătare cu speranţa venirii unui Mîntuitor, care să aducă împăcarea dintre oameni şi Dumnezeu. Proorocii, mai ales, insuflaţi de Duhul Sfînt, deşteptau în sufletele oamenilor această nădejde şi îi chemau la pocăinţă şi la fapte bune, pentru a primi cu vrednicie venirea Mîntuitorului. Ei au arătat la vreme obîrşia Sa, naşterea din Prea Curata Fecioară, viaţa şi patimile Lui, ca unii care erau văzători ai tainelor celor ascunse ale lui Dumnezeu, cu privire la lucrarea cea mare a mîntuirii noastre.

Cel din urmă dintre prooroci este Sf. Ioan Botezătorul. El, mai mult decît oricare altul, s-a învrednicit nu numai de a vesti pe Mîntuitorul lumii, dar şi de a-L boteza cu mîinile sale. Ca un mare duhovnic şi învăţător, el a pregătit mulţimile de credincioşi pentru a-L primi pe Mîntuitorul cu sufletul cîrat ca pe «Mielul lui Dumnezeu care ridică păcatul lumii».

Faceţi roade vrednice de pocăinţă, spunea el mulţimilor, căci orice pom care nu face roadă bună, se taie şi se aruncă pe foc.

Dar cu Sf. Ioan Botezătorul noi sîntem în plină epocă mesianică. Lumina cea adevărată, care luminează pe tot omul, era în lume.

În cîmpia de lîngă micul oraş Betleem, într-o peşteră care era folosită de păstori ca staul de vite, sub acoperămîntul rece al nopţii aceleia de iarnă, Prea Curata Maria a născut mai presus de fire pe Pruncul cel aşteptat, despre care Proorocul Isaia a spus: «Prunc s-a născut nouă, a cărui stăpînire e pe umărul Lui. Şi se cheamă numele Lui Sfetnic Minunat, Dumnezeu tare, Biruitor, Domn al păcii, Părinte al veacurilor ce va să vină» (Is. IX, 6).

Astfel, Cel prin care toate s-au făcut şi fără de care nimic nu s-a făcut din ce s-a făcut, cum spune Sf. Ioan Evanghelistul, Stăpînul cerului şi al pămîntului se naşte într-o peşteră săracă. Fiul lui Dumnezeu, Fiul Tatălui, coboară pe pămînt în chip smerit, căci aşa a binevoit Dumnezeu ca prea iubitul Său Fiul să cunoască viaţa pornind de la treapta cea mai smerită. Născîndu-se în lipsă şi sărăcie, El ne-a arătat nouă că vrednicia cuiva nu se judecă după rangul naşterii sale, ci după ceea ce înfăptuieşte bun pentru sine şi pentru semenii săi; şi că suişurile vieţii stau deschise în faţa fiecăruia dintre noi deopotrivă. Ni se cer numai eforturi, pricepere şi cinste pentru a le putea urca.

Totuşi, iubiţilor, Pruncul acesta sărac aducea din ceruri o zestre mai mare decît toate vistieriile lumii. Aducea pe pămînt bucuria mîntuirii, desfacerea legăturilor păcatului, slobozenia sufletului. «Eu luminez am

venit să aduc în lume, zice Mîntuitorul, ca oricine crede în Mine să nu rămînă în întuneric (Ioan XII, 46).

Astfel, de la venirea Domnului nostru Iisus Hristos în lume, omenirea are permanent în fața ei această lumină, care, ca un soare duhovnicesc luminează, încălzește și călăuzește sufletele însetate de lumină și de adevăr pe drumul cel bun al vieții și le ajută să facă faptele prin care se preamărește Dumnezeu.

El ne-a arătat cel dintîi că sufletul nostru e mai de preț decît orice bogăție, iar faptele noastre, bune sau rele, nu sînt decît haina sufletului, cu care el se va înfățișa înaintea Judecătorului Celui Drept, spre a-și lua răsplata cuvenită.

Nici o haină însă nu este mai frumoasă decît cea țesută din faptele dragostei creștine, pentru că această dragoste este plinirea credinței noastre. Dumnezeu însuși este dragoste și a creat lumea văzută și cea nevăzută din iubirea de a o face pârtașe la fericirea Sa. Haina țesută din fapte de virtute este o haină luminoasă și cinstită. Cu aceasta îmbrăcîndu-ne ne asemănăm lui Dumnezeu și cîștigăm mîntuirea sufletului, tot ce poate fi mai scump pentru noi.

Nenumărate sînt roadele dragostei creștine, dar pacea e mai presus decît oricare din ele, pentru că prin pace noi ne ridicăm pe treapta superioară a vieții și coborîm pe pămînt împărăția lui Dumnezeu. De pace are nevoie deopotrivă toată lumea, pentru că de la această stare pornește buna înțelegere și fericirea pe pămînt.

Dumnezeul nostru este «Dumnezeul păcii», «Impăratul păcii» și «Mîntuitorul sufletelor noastre».

De aceea El întru această zi ne chiamă, mai înainte de toate, la pace și bunăvoință prin glasul îngerilor: «Pe pămînt pace și între oameni bunăvoință».

Dacă aceste cuvinte au fost auzite atunci numai de către păstorii din latura Betleemului, ele răsună astăzi în toată lumea — chiar și la cei care nu au aceeași credință cu noi, deoarece pacea este un dar dumnezeesc trimis tuturor oamenilor și un bun obștesc de care nu se poate lipsi nimeni și pe care toți îl doresc.

E dureros însă să ne amintim că după aproape două mii de ani de viață creștină, pacea lumii mai este încă turburată de semănătorii de vrajbă și de ațîțatori la război, care pentru cîștiguri urite, nu se rușinează a trece chiar la războaie de cotropire. Numai că zilele acestora sînt numărate. Din cîte a suferit omenirea de pe urma războaielor, ea a cîștigat destulă experiență ca să nu mai dorească război, iar popoarele lumii acum nu numai că nu se mai lasă înșelate, sau atrase în cursă de semănătorii de vrajbă, dar iau chiar măsuri tari împotriva acelor și le strică toate planurile lor, pentru că «Fața Domnului e împotriva celor răi, ca să șteargă pomenirea lor de pe pămînt» (Psalm XXXIII, 1).

Amintiți-vă numai de cazul războiului din Egipt de acum aproape două luni, cînd agresorii imperialiști au trebuit să cedeze în fața hotărîrii Națiunilor Unite și în fața presiunii opiniei publice mondiale. Ei au fost siliți să oprească atacul cîmpitor împotriva acelei țări, care își apără libertatea și drepturile ei sfinte. Dar pe lîngă înfrîngerea morală pe care au suferit-o, invadatorii vor trebui să plătească Egiptului despăgubiri pentru pagubele pe care le-au pricinuit în legătură cu distrugerea orașelor și satelor egiptene, pentru că așa este drept.

Întimplarea aceasta este o lecție de învățatură pentru toți agresorii și ațîțătorii la război, care măcar acum, în ceasul al unsprezecelea, trebuie să înțeleagă că metodele vechi de a învrăjbi popoarele și de a provoca războaie agresive, nu mai pot fi folosite. Pentru că astăzi popoarele s-au deșteptat și nu mai îngăduie ca alții să dispună cum vor de soarta lor. Ele doresc pacea și prietenia cu toate popoarele lumii, pentru a face viața cît mai frumoasă pentru fiecare om cinstit — și nimeni nu le va mai putea împiedica de acum să înfăptuiască această dorință, însuși Dumnezeu fiind alături de iubitorii de pace.

Iubiților fii duhovnicești,

Biserica noastră, credincioasă îndatoririlor sale sfinte, duce mai departe și răspîndește în lume învățatura propovăduită de Mîntuitorul Iisus Hristos, de Sfinții Apostoli și de Sfinții Părinți și învață pe toți oamenii să viețuiască în pace, cu dragoste și cu bună înțelegere, bineplăcînd înaintea Domnului.

De aceea, după această învățatură știută, și Noi vă sfătuim părintește: «Dacă se poate, pe cît stă în puterea voastră, trăiți în bună pace cu toți oamenii» (Rom. XII, 18), căci toți avem nevoie de pace.

De pace are nevoie Biserica, pentru a propovădui mai departe învățatura Mîntuitorului nostru.

De pace are nevoie patria noastră, care prin conducătorii aleși de noi, vrea să ne ofere o viață cît mai îmbelsugată și mai liniștită.

De pace aveți nevoie deopotrivă voi înșivă, pentru a vă bucura de munca voastră și a asigura urmașilor voștri — copiii — o bună creștere și a le sădi în sufletul lor curat dragostea de muncă, de învățatură și de tot ce are patria și poporul nostru mai scump.

De asemenea vă îndemn, ascultați pe conducătorii voștri și faceți ceea ce vă rînduiesc, pentru că ei se îngrijesc de bunul mers al treburilor obștești și de binele nostru al tuturor.

Păstrați credința noastră sfîntă și curată, așa cum am primit-o de la strămoși, și învățați pe copiii voștri să se închine frumos, să se roage, să meargă la biserică și să cunoască și ei datoritiile pe care le au față de suflet. Prin aceasta îi veți lega și mai mult de poporul nostru harnic și credincios și de tradițiile lui scumpe.

Împărtășindu-vă arhierestiile Noastre binecuvîntări, rog pe Dumnezeu să vă învrednicească a petrece sfintele sărbători ale Nașterii Domnului cu sănătate, pace și bucurie. Iar anul care vine să fie bogat în faptele care duc la întărirea păcii în lume, la bunăvoire și prietenie între toți oamenii și toate popoarele.

Darul Domnului nostru Iisus Hristos, dragostea lui Dumnezeu Tatăl și împărtășirea Sfîntului Duh să fie cu voi cu toți.

Data în reședința Noastră episcopală din Galați, la praznicul Nașterii Domnului din anul mîntuirii 1956.

Al vostru, către Domnul, de tot binele rugător,

† CHESARIE

Episcopul Dundrii de Jos

COLIND DE CRĂCIUN

*Steaua prinde să se-aprindă
Sus pe cer,
Stea de vis și de colindă,
Lerui ler.
Ingeri luminați de ger
Stau în tindă
Și ne-alintă-n somn,
Lerui Domn.
Că prin gânduri de zăpadă
Cine vine să ne vadă?
Hai, Crăciune, din colindă,
Fă-ți scripturile oglindă
Vremea toată s-o cuprindă,
Și prin suflet să ne jerui,
Doamne lerui !*

*Ce buciumași se-aud vestind
Nou mister ?
Prorocii vîntură colind,
Lerui ler.
Cu graiul zările străpung,
Despică veacurile-n lung
Și mișcă inimile-n zbor
Binevestind mîntuitor.
Se joacă-n harpa lui David
Lungi fiori.
Din lacrimi tainele deschid
Aurori.
Din ceruri stele se desprind
Și-n patru zări pornesc colind,
Iar una-și poartă focul plin
Spre rod de zîmbet și de crin.
Se mișcă neamurile-n loc
Sub semne și grăiri de foc.
Bat magi cu suflete fierbinți
La poarta marilor dorinți.*

*Geme slavă de pămînt
In Irod.
Grindini bat, și ploii și viņt,*

Și mi-l rod.
 Mîna groazei greu s-a strîns
 Pe jungher.
 Printre cîntece și plîns,
 Lerui ler.

Iat-aici
 Îngeri mici
 Se cobor
 Dulce-n zbor
 Unde-i pus
 Iisus.
 Aripa noi
 Ca un roi
 De subțiri
 Trandafiri
 Duc alint
 Și argint
 De Prier,
 Doamne ler !

Noaptea varsă, ca din ciuturi,
 Lumînări.
 Crengi din floare toarnă fluturi
 Pe cărări.
 Cerul geme de lumină
 Și de slăvi.
 Ploi de aur se anină
 Prin dumbrăvi.
 Peste vechile fruntarii
 Zboară-n cîntec păcurarii,
 Cu pămîntul una ceru-i,
 Doamne lerui !
 Că s-a ivit pe lutul greu
 Un mugurel de Dumnezeu.
 Cădelnițate cărării
 Surid acum în gura lui.
 Din trupul tînăr, fecioresc,
 În ochii Mamei raiuri cresc.
 Vestirea clipelor de ieri
 Se-adună-n line adieri,
 Dar pe zări îi cîntă harpe
 De dureri.
 Și-n timp ce zboară-n limpezimi
 Vîrtejuri mari de heruvimi,
 Iisus întinde mîini de crin
 Să-mbrățișeze cerul plin,
 Largul cer,
 Lerui ler !

Ce dureri de sînge țipă
 Pe pămînt ?

Moartea flutură aripă
 De mormînt.
 Tu, Iroade, n-ai o clipă
 Crezămînt.
 În Rama spaimetele se-ascut,
 Copiii cad sub fierul mut
 Și mamele-mpietresc...
 Dar mii de suflete în zbor
 Măresc în cer, cu ceata lor,
 Soborul îngeresc.

Cîntați, copii, acum, cîntați,
 În bucurie-mbrățișați,
 Cîntați, arhangheli, trîmbițați,
 Azi cerul și pămîntu-s frați!
 Slăviți în viersuri Pruncul sfînt
 Și pacea-ntreagă pe pămînt!
 Să zburde-n joc de trandafiri
 Vestirea bunelor voiri!
 Dați slavă Pruncului năier
 Cu lerui ler!
 Cîntați, voi, oameni, lăudați
 În bucurie-mbrățișați!
 Azi cerul și pămîntu-s frați,
 Cîntați, arhangheli, trîmbițați,
 Că prin amarul morții zid
 Catapetesme se deschid.
 Slavă lui Iisus
 Întru cei de sus!
 Cîntați, cîntați
 Și lăudați,
 Cîntați spre cer
 Cu lerui ler!

V. ANANIA

ÎNDRUMĂRI PASTORALE SCHIȚE ȘI PREDICI

LA SĂRBĂTOAREA NAȘTERII DOMNULUI IN 1956

Stăruiește în miezul Evangheliei noastre o regulă de conduită, un mod de comportament între oameni, care va rămânea valabilă pentru creștin pînă la sfîrșitul veacului. Este vorba de «regula de aur», așa numită în teologie, invitația pe care ne-o face Mîntuitorul, de a oferi semenului nostru ceea ce noi înșine așteptăm de la el: «Toate cîte vreți să vă facă vouă oamenii, faceți și voi lor asemenea» (Mt. VII, 12; Lc. XVIII, 1-7).

Sub aspectul ei pozitiv și generos, maxima aceasta este autentic creștină și sensul ei dătător de viață este marca provenienței sale divine.

Ceea ce trebuie să ne rețină nouă atenția, este scopul în care Mîntuitorul oferă urmașului său — creștinului — această regulă, ca fiind indispensabilă pentru moștenirea vieții vesnice: pentru pregătirea noastră aici, în vederea moștenirii acesteia.

Intr-adevăr, urmărind cu atenție, observăm că această «regulă de aur» este corolarul poruncii: «iubește pe aproapele tău ca pe tine însuși», poruncă alături de care, cea mai de seamă: «iubește pe Domnul Dumnezeuul tău din toată inima ta și din tot cugetul tău», — este vîrfurile celui mai mic și mai complet catehism creștin: întru acestea se cuprind toate învățăturile, «toată legea și proorocii». Nu avem dreptul, creștinii, de a aștepta un dar, dacă noi înșine nu știm să-l facem; nu putem pretinde o vorbă bună, dacă noi — cei dinții — nu știm s-o adresăm. Mîntuitorul poruncește să dai tu înții semenului tău, fără însă a te îndreptăți să impui restituirea contra-valorii (Mt. V, 46-48), căci nici tu n-ai fi mulțumit dacă ți s-ar cere aceasta. Deci: poartă-te astfel încît tu să fii primul care dai, *independent de orice alt considerent*.

*

Care este însă garanția valabilității acestei porunci? Cum vom putea infrunta — noi creștinii — vitregiile celor care vor ști să profite de această atitudine, etichetată adesea drept naivitate, simplitate sau slăbiciune?

Garanția reușitei noastre este însuși exemplul cel mai viu și la îndemână: Dumnezeu însuși, personal. coboară între noi pentru a ne face posibilă urmarea poruncii, atât ca pe un exemplu viu, cât și pentru a ne transmite un impuls de viață nouă și suprafirească.

Mai mult încă:

Noi ezităm a socoti asemenea nouă pe semenul nostru, dar Hristos s-a făcut El semen nouă, pentru a ne arăta El, Cel dintîi, că tot trupul omenesc semen ne este. Noi ezităm să-i ridicăm pe cei neputincioși și socotiți inferiori nouă — la nivelul nostru — dar Dumnezeu ne ridică a doua oară la nivelul prieteniei dintre El și noi: Dumnezeu ne-a făcut după chipul Lui și asemănarea Lui; iar noi, atât am căutat la ale noastre — toți împreună cu primul om — încît la a doua noastră creație, la evenimentul pe care-l sărbătorim în anul acesta a 1956-a oară, Dumnezeu se face El nouă asemenea, în măsura în care noi n-am știut să ne facem asemenea Lui.

Exprimarea aceasta. pe cît de veche — pe atît de valabilă — nu este un joc de cuvinte. Creația noastră din nimic, este creația unui chip dumnezeesc în persoana primului om. Dar fiecare din noi participă atît la păcatul lui Adam, cît și la calitatea lui de chip al lui Dumnezeu. Pe de o parte, prin Adam, neamul omenesc a fost părtaș la fericirea viețuirii alături de Dumnezeu; pe de altă parte, prin Adam, neamul omenesc a păcătuit împotriva lui Dumnezeu, refuzînd fericirea vieții alături de El. Pentru aceasta s-a promis și s-a trimis un Mîntuitor: pentru a ne readuce în starea de a viețui veșnic în fericire, în starea de a deveni desăvîrșiți prin har.

Nașterea lui Dumnezeu-Cuvîntul în trup omenesc — întru toate asemenea nouă afară de păcat — este garanția desăvîrșirii noastre, prin aceea că:

— În primul rînd, comportarea lui Iisus Hristos față de oameni arată că e posibilă generozitatea deplină, blîndețea, iertarea, dragostea pînă la moarte a omului față de om chiar în această natură a noastră, slăbită de păcat.

— În al doilea rînd, că nașterea Sa în trup omenesc a redat naturii noastre puterea de a-i și îndeplini poruncile, împărtășind prin dumnezeirea Sa, puteri nebănuite și de neînvins, întregii omeniri pe care a reprezentat-o și purtat-o în Sine.

— În al treilea rînd, că întruparea Sa ne leagă pe toți într-o înfrățire uitată de veacuri, obligîndu-ne a respecta pe semen, ca pe o parte din «trupul cel tainic al lui Hristos» — așa cum este denumită Biserica de către Apostolul neamurilor.

Iată de ce nașterea lui Iisus din Nazaret nu este numai un eveniment istoric. Ea este desigur și aceasta: Dumnezeu intră în istorie, micșorîndu-și mărirea, pentru a putea sta efectiv și cu folos alături de noi. Smerirea, micșorarea, «deșertarea» — cum spune Sfînta Scriptură — a Cuvîntului lui Dumnezeu, este incomparabil mai însemnată însă, prin aceea că El s-a făcut trup, decît că acest trup a luat contact cu lumea noastră — primul contact văzut — în ieslea unor bovine tîhnite și ospitaliere. Fără discuție: Iisus este săracul prin excelență, este cel care nu are nimic al Lui, care nu dorește nimic

pentru El și propoveduiește despovărea de grija bunurilor lumești. Dar acest aspect este de minimă strălucire, față de importanța majoră și gravă în consecințe pentru noi și aceasta trebuie să o subliniem aici: Hristos se naște sărac pentru a ne învăța nu atât să disprețuim bunurile pămîntești — căci pe acestea le-a și binecuvîntat uneori în viața Sa pămîntească — dar să nu fim legați de ele (Mt. VI, 33) și să nu ne lipim inima de ele, căci «acolo unde e comoara ta, acolo va fi și inima ta» (Mt. VI, 21). De comorile pămîntești inima creștinului trebuie să fie deslegată, liberă, disponibilă dragostei de Dumnezeu și de oameni, pentru a face din ea un loc cald și primitiv pentru semenul nostru.

Dar smerirea lui Dumnezeu-Cuvîntul este încă mai surprinzătoare prin aceea că El se așează chiar la nivelul nostru biologic: se naște din Femeie — din Fecioara pe care o face Mamă a tot neamul creștinesc și o păstrează alături de Sine, veșnic. Prin aceasta încă, Hristos rămîne legat de noi, prin Maica aceasta care rămîne în veci generatoarea trupului Său omenesc și, totodată, Maică a tuturor celor ce se socotesc frați întru Hristos.

Nașterea lui Hristos în trupul omenesc este dovada maximă a filantropiei lui Dumnezeu — a iubirii Lui față de noi — acceptînd ca Logosul să ia chip de rob, de om căzut sub neputință și moarte, El, Cel care înainte de veci era născut din Tatăl și prin care Tatăl crează lumea — lumea aceasta în care apoi vine să se așeze sub legile ei; și încă nu ale ei cele firești, ci și ale oamenilor, ale timpurilor, ale epocilor, ale graiurilor, ale obiceiurilor și capriciilor noastre omenești... Aceasta este marea «taină cea ascunsă din veci» și neștiută nici de îngeri, (Col. I, 16), marele «scandal», care va culmina apoi în Jertfa de pe Cruce. Aceasta este «nebumnia» pe care puțini au încercat să o priceapă, dar care a fost și rămîne temelie nădejdzilor creștine.

Nașterea lui Hristos din Fecioara Maria este începutul mîntuirii noastre promise din veacuri neamului căzut al lui Adam. Momentul nașterii Domnului pe pămînt reprezintă lucrarea vizibilă a lui Dumnezeu pentru mîntuirea noastră, pentru re-cuprinderea noastră într-un Adam nou, al doilea Adam — cum numește teologia sfintului Apostol Pavel pe Mîntuitorul — și în care esența firii omenești se regăsește în modul desăvîrșit, curățită și întărită de coexistența lui Dumnezeu în persoana lui Iisus Hristos. El s-a făcut asemenea nouă, pentru ca noi să devenim asemenea Lui. Ceea ce nu am reușit să realizăm în Adam, vom reîncerca în Hristos, Cel care ne-a restabilit în situația de fii ai lui Dumnezeu, în situația de a realiza desăvîrșirea. «Fiți desăvîrșiți, precum Tatăl vostru cel din ceruri, desăvîrșit este» (Mt. V, 48).

Dar la desăvîrșire nu poți ajunge singur, ci numai în Biserică, adică prin împărțirea alături de semenii tăi, din Sfintele Taine ale Bisericii, pășind alături de ei, odată cu ei, într-un «asalt» pentru cucerirea împărăției lui Dumnezeu.

Aceasta este semnificația ultimă a întrupării Domnului: reîntîlnirea neamului omenesc în pruncul născut din Maria, identitatea de natură și scop a ființei omenești recreate în persoana lui Hristos, a Celui care azi se naște sub suflarea caldă a animalelor din iesle, iar mîine se va da spre cuminecare, în același mod, pentru aceleași nădejdi, întru viața de veci.

Aceasta este credința neamului creștinesc.

Nimic esențial nu s-a schimbat în ea, în timpul veacurilor care s-au scurs, nimic esențial nu s-a adăugat în decursul timpului. Credința aceasta s-a păstrat intactă în Biserica noastră drept credincioasă și ea prezintă cercetătorului pretențios sau evocatorului timid niște resurse de viață creștinească proprii numai ei.

Teologia înaltă a veacurilor de aur sau cea subtilă a celor următoare, a mers paralel cu evocarea caldă, sinceră și persistentă, din graiul nostru popular, care și-a formulat și el opinii doctrinale, după măsura și necesitatea înțelegerii lui. Nici una din ideile majore ale doctrinei creștine, nu este uitată sau nefolosită în cîntările noastre de Crăciun.

Așa de pildă, o colindă de prin Transilvania deplînge greșala lui Adam, izgonirea lui și mai ales consecințele acestei drame; omul apare aici în continuă dispută cu diavolul. Brodînd cu oarecare fan-tezie, zice colinda :

*«Să cîntăm versuri de jale
Pentru-a lui Adam greșală.
Pentru-a lui păcătuire.
Și din rai izgonire.
Sapă Adam pămîntul,
Sapă Eva cu dînsul.
Satana la ei venea
Și din gură-așa zicea :
— Du-te, Adame, nu săpa,
Nu-i aici nevoia ta.
Du-te, Adame, sapă-n rai
C-acolo nevoie ai !»*

Dar neamul omenesc nu rămîne în situația aceasta, de desmoș-tenire, căci greșala primilor oameni a provocat o nouă manifestare a grijii lui Dumnezeu în mîntuirea lor și a urmașilor. După cum spune și glasul poporului, Dumnezeu anunță venirea unui Mesia, iar promisiunea aceasta este prilej de bucurie pentru cei care-o văd în-făptuită. Împlinirea proorocirilor mesianice, aduce — odată cu nă-dejdea de mîntuire, — și certitudinea omului că stă în continuă corelație cu un Dumnezeu viu, care-l urmărește ajutîndu-l. Iată cum sună aceasta în povestirea populară :

*«Astăzi proorocirile și toate Scrtpturile
Despre Mesia Hristos
Toate s-a-mplinit frumos».*

Sau — în alt colind se atestă lucrarea mîntuitoare a lui Dum-nezeu, ca fiind o lege, o hotărîre divină :

*«Dat-a bunul Dumnezeu
Prin Cel iubit Fiu al Său
Legea sfîntă-a Domnului,
Mîntuirea omului».*

Dar nu numai neamul lui Moisi cunoaște venirea Mesiei, ci și păgîinii, cei care nu au un «legămînt» cu Dumnczeu : iată, din țara

persană, cei trei drumeți de os domnesc se pornesc să identifice personagiul principal, a cărui naștere determină evenimente atît de neobișnuite în universul instelat :

*«Trei Crai de la răsărit,
Spre stea au călătorit
Și-au mers — după cum citim —
Pînă la Ierusalim.
Acolo, dac-au ajuns,
Steaua-n nori li s-a ascuns...»*

amintește o veche și răspîdită colindă romînească, arătînd prin aceasta încrederea pe care au avut-o magii în proorocirile cunoscute de ei și faptul că au fost răsplătiți prin fidelitatea tuturor stihurilor cercetate de ei — față de hotărîrile divine.

În altă colindă, care povestește tot evenimentul la prezentul istoric, puterea de expresie în redarea evenimentului nașterii Domnului este într-adevăr mișcătoare :

*«In iesle dobitocească
Stă culcat,
Ca un prunc mic în scutece
Înfășat.
Păstorii cu fluerile
Îl măresc,
Cei trei crai de la Persia
Se ivesc,
Lui Dumnezeu, pentru dînsul,
Mulțumesc...»*

Iar cunoscuta cîntare : «Steaua sus răsare», reia tema completînd-o :

. . . . .
*«Și dacă-l găsiră,
La dînsul intrară
Și se închinara,
Cu daruri gătite,
Lui Hristos menite,
Luînd fiecare
Bucurie mare»,*

pentru darurile de preț pe care ei — feciorii de împărați — numai împăraților le-au putut aduce.

În colindele acestea amintite, este povestit evenimentul insernat în istoria vremurilor aceleora, ca și în evangheliile care ne-au fost transmise prin Biserică. Textul lor reproduce fidel capitoul II al Evangheliei după Matei, relatînd călătoria magilor pentru a găsi Pruncul și atestarea — prin prezența lor acolo — a valabilității profețiilor mesianice.

Alături de caracterul istoric al textului unora din colinde, se adaugă cîntarea plină de semnificație doctrinală și de îndemn la pace și bucurie : «Nouă azi ne-a răsărit», care — odată cu armoni-

oasa ei melodie, aduce ascultătorilor vestea venirii lui Mesia «cel mult dorit», care

*«Din Fecioară s-a născut,
— Domnul Iisus Hristos —
Și cu lapte s-a crescut,
— Domnul Iisus Hristos».*

Intocmai cum afirmă textul Scripturii — în Scrisoarea Sfântului Apostol Pavel către Filipeni — cap. II, 7-11 — intonează mai departe :

*«Cum e robul s-a smerit,
— Domnul Iisus Hristos —
Și pre noi ne-a mîntuit
— Domnul Iisus Hristos».*

ideie centrală, care apare de altfel în multe colinde, ca și în așa intitulatul «Pogorît-a Duhul Sfînt» și care subliniază coborîrea lui Dumnezeu la puterea noastră de înțelegere, toamai pentru a se face mai accesibil, pentru a intra cu noi în relație directă, osmotică, mîntuitoare.

Tot pentru acest motiv, insistă versurile acestor colinde asupra adevărului că s-a născut din Fecioara, s-a hrănit cu lapte și — întocmai ca pruncii obișnuți,

*Cu scutece s-a-nfășat
Și în brațe s-a purtat»...*

specificări care indică încadrarea Pruncului-Dumnezeu în lăuntrul legilor naturii noastre ; sub necesitățile noastre, sub foame, sub frig, sub sărăcie și neputință.

Aceeași idee este prezentată și de luminoasa cîntare «Florile dalbe» — comună tuturor regiunilor țării noastre — cu foarte mici variante. Ea poartă toată poezia Crăciunului românesc, cu dalba po-doabă de nea care însoțește sărbătorile noastre și în lăuntrul căreia strălucește

*«Un Dumnezeu nou născut
Cu flori de crin învăscut
Dumnezeu adevărat,
Soare-n raze lumnat».*

O variantă a acestei colinde, adaugă alte amănunte cu nuanță autohtonă :

*«Mititel și-nfășețel,
Scutece de bumbăcel,
Fașă albă de mătasă,
Legănior de păltinior,
Ploaia caldă de mi-l scaldă,
Neaua ninge de mi-l unge...», etc.*

Chiar dacă în Bethlehem nu vor fi căzut fulgii albi ai meleagurilor noastre, este de remarcat gingășia cu care poporul nostru utili-

zează strălucirea albă a zăpezii, drept cadru în care nevinovăția Pruncului învăscut în «flori de crin», o sporește pe aceea a Maicii Fecioare, a Mariei Celei pline de har.

Sfânta Fecioară, «binecuvântată între femei», este și ea obiect al cîntărilor de Crăciun. Intr-adevăr, nici un om în afară de Sfântul Ioan Botezătorul, nu se poate apropia de sfințenia Fecioarei Maria. Ea, Cea «Prea Curată», «Prea nevinovată», trebuie să pătimească totuși ceea ce numai cei mai nevoiași și mai umili oameni pot pătimi: să umble pe drum la vremea nașterii, ca să poposească într-o lesle, unde un stăpîn lumesc își ține vitele de muncă. Ea, Cea din care Dumnezeu Tatăl plăsmuiește prin Duhul trupul Fiului, ea Cea crescută în Sfânta Sfintelor din Templu, ea Cea mai cinstită decît heruvimii și mai mărită fără de asemănare decît serafimii, — este prilej de ocară pentru neînțelegerea vremurilor ei și a tuturor vremurilor.

Colindul «Cetinela» sau «Cetiluna» ori «Cetiniță, cetioară», cum îl cunoaște copilăria noastră, o cîntă pe tînăra Maică — un copil de 14 ani — veghindu-și pruncul și cosînd la fereastră,

«O coroană prea frumoasă

. . . . .

*Coroană de îngerăș
Pentru Iisus copilaș,
Coroană de trandafiri
Care-avea să fie spini».*

Induioșat, autorul colindului deplînge pe Maica sfîntă, care abea a început drumul durerilor, ea, care avea să-și vadă pătimind pe copilul ei. numai al ei — pe Iisus, «Bărbatul durerii», cum este adeseori numit blîndul nostru Mîntuitor.

*«Vai: o Maică, nu visezi
Cum o să te întristezi!
Coroana de trandafiri
Va fi numai pătimiri».*

Pe bună dreptate, teologia populară leagă Nașterea Mîntuitorului de moartea Sa. Nicăieri și la nimeni, sensul vieții nu a fost — ca la Iisus — îndreptat spre moarte, și moarte silnică; nimeni și niciodată nu s-a născut în mod special pentru a muri, pentru a face din moartea Sa, tema majoră în funcție de care s-au nuanțat toate preludiile evenimentelor așa zis «accidentale». În viața Lui, nimic n-a fost întîmplător, nimic nu a servit vieții de individ cu care sîntem obișnuiți. La El, totul s-a succedat așa cum din veci fusese prevăzut și stabilit, pentru că fiecare gest sau vorbă conduceau la împlinirea unei hotărîri dumnezeiești la care El însuși consimțise, încă dinaintea veacurilor și căreia, acum, supunea și firea Sa omenească, în Persoana Lui.

Procesul mîntuirii noastre a început să se lucreze masiv în momentul Nașterii Domnului, care va duce pe Cruce răstignirea omului vechi și rău. Sărbătorile Paștelui se caracterizează printr-o notă dureroasă, ele fiind precedate de doliul Săptămîinii Mari, săptămîna Jertfei celei cumplite, a Celui nevinovăț, condamnat de cei vînovați, pentru propria lor vină.

Sărbătorile Crăciunului, dimpotrivă, au parcă aerul vesel al împlinirii unei făgăduieli plăcute și încă împlinită în persoana unui fraged vlăstar omenesc — răsărit dintr-o fragedă excepție de maternitate feciorelnică. Lipsa de păcat în care se naște Fiul lui Dumnezeu-Fiul Omului, este prilejul seninătății și a împăcării care plutește în atmosfera acestei festivități. Încă de acum și de aici începe să se impună titulatura cu care deseori e chemat «Bărbatul durerii»: El e și «Domn al păcii», Cel de la care pornește pacea, Cel care pornește din pace. Este ceea ce a inspirat cunoscuta și neuitata cîntare eterodoxă, plină de conținut: «Noaptea sfîntă» (Stille Nacht) — cît și melodioasa cîntare de pe plaiurile noastre: «Domnește pacea pe pămînt». Melodia pare un cîntec de leagăn pentru Pruncul Fecioarei:

*«Domnește pacea pe pămînt
— Dormi, dormi, dormi copile sfînt!
Mii de heruvimi și de serafimi
Te slăvesc în cor, copil mîntuitor»*

«Copilul»-Dumnezeu doarme legănat în brațe de fecioară, hrănit cu lapte de maică, copilul care poartă în El identitatea întregului neam omenesc, pe care-l va duce prin moartea pe Cruce, la fericirea veșnică.

Nădejdele pe care un asemenea eveniment le acordă neputinței noastre omenesti, fac ca bucuria Nașterii Domnului să fie întrecută numai de iluminarea creștinului în fața Invierii lui Hristos.

Pînă atunci însă, Crăciunul ne oferă promisiunea mîntuirii prin re-cuprinderea făpturii noastre în actul întrupării Domnului. Această veste bună, de înnoire a neamului omenesc, de salvare, de iertare, de revărsare, de dragoste și solicitudine, face ca sărbătoarea Nașterii Domnului să aducă o fericită modificare în fiecare creștin.

În serile de Crăciun ne îmblînzim; sîntem mai calzi, mai îndatoritori. Pentru asta se fac daruri, ca să se stabilească raporturi de afecțiune sau pentru a le demonstra pe cele existente. În seara Nașterii Domnului, armonia cîntărilor, repetarea ritmică și calmă a unor melodii, ne face să ne simțim mai buni, mai noi înșine, decît de obicei. Și — realmente — sîntem mai «noi înșine» cînd devenim mai buni. Nimic nu ne deschide orizonturi mai largi spre noi înșine, decît îmblînzirea noastră, liberarea noastră de vanitate, de egoism și capricii.

Să nu uităm că Domnul Păcii este cel care ne îndeamnă la interiorizare pentru biruirea răului din noi: atîta luptă trebuie să fie în noi — aceea de a dobîndi pacea inimii, tăcerea ispitelor rele. «Pace vouă!», «Pacea mea dau vouă» — iată cum își încununează opera încheindu-și viața trupească, Cel care la întrupare a fost salutat de toată natura, ca Fiu al Luminii și Prunc al Fecioarei.

Să ne înnoim, deci, cu fiecare sărbătoare a Nașterii Domnului, deschizîndu-ne inimile la intonarea slăvitelor de Dumnezeu cîntări, crezînd că — odată cu ele, înlăuntrul lor — primim însăși binecuvîntarea lui Dumnezeu prin sfinții Săi înger, așa cum au primit păstorii cei aleși de Dumnezeu, slavoslovînd din Noaptea Sfîntă: «Slavă întru cei de sus, lui Dumnezeu, iar pe pămînt pace, între oameni bună voire». Amin.

ANCA C. MANOLACHE

STUDII ȘI RECENZII

METODA ÎN PASTORAȚIE

În ultima vreme, am avut cu toții fericitul prilej să cetim o seamă de articole, studii și meditați, scrise de iluștrii noștri profesori de teologie, cu privire la chemarea preotului și activitatea sa pastorală. Noi și preoțimea noastră le sîntem recunoscători pentru prețioasa și înalta lor contribuție la formarea conștiinței pastorale pe care trebuie s-o dovedească preotul nostru ortodox, ca păstor sufletesc al enoriașilor săi.

Punînd în relief, ca punct de orientare în cîmpul lucrului pastoral, principiul dogmatic că preoția este o taină și că Biserica este organul mîntuirii, s-a ajuns la concluzii edificatoare. Preotul este iconom al tainelor Bisericii, liturghisitor, învățător și păstor al sufletelor încredințate lui pentru a le conduce pe căile adevărate ale mîntuirii.

Preotul nostru nu-și poate concepe lucrul său pastoral așa cum și-l concepe un profesor, un predicator sau un organizator oarecare ci ca preot și numai ca preot. El trebuie să fie o autoritate duhovnicească în parohia lui. Credincioșii deplîng uneori lipsa de autoritate a preotului. Ei văd o libertate în ținuta acestuia pe care o găsesc excesivă. Ce prestigiu poate avea acel preot, care fumează în vîzul tuturor sau chiar în cercuri amicale? Tendința spre o familiaritate prea accentuată sau lipsa de discreție și alte multe slăbiciuni semnalate de atîtea ori nu adaogă nimic la prestigiul sau autoritatea pastorală a preotului.

De aceea, socotim că e necesar să se fixeze o metodă în pastorație, ca în acest chip, conștiința misiunii preoțești să fie trează. Ne dăm seama că metoda în pastorație constituie o problemă complexă și gravă și care trebuie, totuși, pusă cu toată seriozitatea.

O bună metodă în pastorație ne va ajuta să fim mereu în contact sufletesc cu enoriașii, să fim lingă ei, aproape de ei în bucuriile, întristările, necazurile și ispitele lor. Vizitele pastorale au o importanță primordială.

În activitatea pastorală, se pune o întreagă serie de probleme de pedagogie religioasă. Se ivesc ici colo, anumite inițiative, care se iau în afară de Biserică. Se așteaptă de la noi o îndrumare, o direcție sufletească. Sînt diferite ocaziuni, cînd trebuie să știm, cum să îndrumăm conversația începută cu credincioșii. Ei așteaptă mult de la noi, iar noi uneori, în schimb le oferim unele decepțiuni.

Revenind la necesitatea unei metode în pastorație trebuie să plecăm de la principiul că preoția se confundă cu însăși viața preotului. Nu se poate

separa lucrul și răspunderea pastorală de viața particulară. Orice distincție în această privință creează fisuri în viața preoțească, care nu scapă privirilor păstoriiilor. Tocmai aceste fisuri desagreghează progresiv preoția. Numai așa se explică sfârșitul tragic al multor cariere preoțești.

Al doilea principiu este *personalitatea preotului*, care trebuie mereu supraviețuită și reînnoită spiritual și intelectual.

Al treilea principiu pentru fixarea unei metode în pastorație este *familia preotului*. Ea poate oferi o strălucită mărturie despre autoritatea duhovnicească a preotului, dar tot ea poate aduce și o desmințire tragică a propovăduirii acestuia.

Nu este greșit, să se spună, că familia preotului este prima celulă în care se verifică calitatea vocației lui.

În fine, un ultim principiu este acela că *preoția angajează* pe omul întreg. Pastorația țintește la radierea vieții religios-morale în jurul nostru.

Plecând de la aceste constatări și principii enunțate ne putem pune întrebarea: Ce înseamnă a introduce o metodă în pastorație?

În primul rând se cere a orîndui timpul, gîndurile și preocupările pastorale, precum și toate actele interne și externe, ba chiar, mișcările corporale în așa fel încît să acordăm o parte normală fiecărui obiectiv vizat de misiunea preoțească.

În ordinea de precădere, obiectivele ar privi mai întii pe Mîntuitorul Iisus Hristos în intimitatea căruia să ne simțim așa cum s-au simțit ucenicii Săi. După aceea, vine Biserica pe care trebuie s-o socotim și s-o îngrijim ca fiind „Casa lui Dumnezeu“. *Enoriașii* vin în al treilea loc, cu toată răspunderea pe care o avem pentru mîntuirea lor sufletească. Și în sfîrșit, *familia noastră*.

Trebuie să notăm însă că metoda în pastorație depășește cadrele metrice ale vieții noastre. Ea nu constă în a elabora un program, ci numai a jalona unele reguli privitoare la introducerea unei discipline în munca sau activitatea pastorală.

Ca un principiu de metodă în pastorație trebuie să amintim și pregătirea noastră teologică și intelectuală, care să fie cît mai temeinică și continuă.

Un calet ne va sta la îndemînă pentru a însemna în primul rînd, cum am întrebuițat fiecare zi, ocupațiile, serviciile săvîrșite, vizitele pastorale și alte evenimente însemnate duhovnicești.

Tot aci, vom nota subiectele predicilor, catehezelor și alte cuvîntări ocazionale; precum și orice alte indicații și experiențe pastorale.

Catehizația trebuie făcută cu fidelitate și iubire, iar viața socială să nu ne fie streină.

În administrația parohială, metoda cere să facem la timp corespondența parohială; să operăm în registre la timp, să conlucrăm cît mai des cu organele parohiale; să ne îngrijim de reparația și buna întreținere a bisericii și a caselor parohiale, etc.

Să nu uităm că sîntem apoi și ai familiei noastre ale cărei drepturi sînt sacre. Să fim pentru ea păstori de suflete în aceeași măsură ca și pentru parohienii noștri.

O bună metodă în munca pastorală cere să începem și să terminăm munca săvîrșită zilnic prin rugăciune personală acasă și apoi în biserică, săvîrșind utrenia și vecernia la vremea lor.

După aceea, zilnic să cetim din Sfînta Scriptură, din Sfîntii Părinți, revistele și orice carte de literatură teologică.

Așa făcînd, asigurăm ceea ce putem numi igiena noastră spirituală.

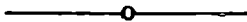
Prin cele spuse pînă aci, am voit doar numai să fac anumite afirmații. Este rostul, treaba și îndatorirea teologilor să demonstreze. Vrem numai să conchidem că o bună și adevărată metodă în pastorație este necesară preoției noastre. Am dovedi o muncă ordonată și plină de succes. Ne-ar feri de unele tentații care pentru alții par inofensive, dar nouă neucid sufletul. Ne-ar asigura zelul misionar și ne-ar ajuta să fugim de orgoliul pastoral, de susceptibilitate, de ambiții deșarte și de un autoritarism dominator.

Cel mai mare bine, însă pe care ni l-ar aduce o metodă pastorală ar fi aceea că ne-ar pune mereu înainte virtutea umilinții.

Umlința este condiția suverană în ordinea și metoda duhovnicească.

Înainte Mîntuitorului ziua poastorală nu se evaluiază după cîți kilometri am străbătut sau după cîte predici sau cuvîntări am rostit sau după cîte rînduri am scris, ci după intensitatea radierii spirituale pe care am împrăștiat-o în familia și parohia noastră.

EPISCOP, † ANTIM AL BUZĂULU.

SENSUL VIEȚII ÎN CONCEPȚIA CREȘTINĂ

Are viața un sens?

Iată o întrebare de importanță centrală pentru om, fiindcă în funcție de răspunsul dat se conturează concepția de viață și depinde dacă drumul vieții duce spre lumină sau spre întunec.

E o întrebare pe care nici n-o prea putem evita. Sînt momente în viață, în care întrebarea se impune ea însăși, de la sine, chiar imperativ; sînt momentele în care ne simțim sezisați de «misterul vieții». Viața, care pînă atunci părea ceva firesc, ne apare deodată sub semnul întrebării: Care-i sensul ei?

Întrebarea se pune mai des sub presiunea unor împrejurări și evenimente de natură să tulbure trăirea normală a vieții, ca: insuccese și decepții de tot felul, suferințe, dureri, boale, moarte ș. a.

Dar întrebarea trebuie pusă și direct, fără presiunea menționată. Este doar propriu ființei raționale ca să ajungă la cunoașterea clară a sensului vieții sale, privită aceasta în totalitatea și nu în fragmentele ei.

Dar cine meditează mai adînc asupra întrebării amintite poate avea, la început, sentimentul dezolant al imposibilității de a rezolva «enigma vieții».

Întrebarea este doar atît de veche — are aproape vechimea neamului omenesc —, prin importanța ei a provocat atîtea discuții și a primit și mai primește încă răspunsuri atît de variate, ades contradictorii, încît ușor produce impresia că sensul vieții este imposibil de precizat clar și că deci ar fi imposibil să i se dea întrebării un răspuns mulțumitor.

Dar oricît de variate ar fi interpretările date sensului vieții, ele se armonizează în afirmația că viața are un sens. Se deosebesc cu privire la

răspunsul dat întrebării: care-i sensul vieții, dar sint de acord a da un răspuns afirmativ întrebării: **dacă viața are un sens.**

Și, într-adevăr, **viala are sens.** Toată activitatea noastră pornește doar, în ultimă analiză, din convingerea existenței acestui sens.

Dacă existența noastră ar fi un pustiu spiritual și s-ar caracteriza printr-o totală lipsă de sens, atunci am fi privați și de posibilitatea conștientizării oricărui scop, pentru a voi ceva și a acționa într-un fel oarecare. A voi înseamnă doar a fixa scopuri, iar a acționa înseamnă a realiza scopuri. Posibilitatea fixării și realizării scopurilor în viață este determinată tocmai de sensul inherent lumii și vieții. Într-o lume fără sens ar putea trăi numai ființele lipsite de rațiune, care se conduc după instincte — și nici decum ființele raționale care, în mod necesar, concep, voiesc și realizează scopuri. Cine ajunge deci la convingerea că viața-i fără sens, acela nu-i lipsit de consecvență dacă-și taie singur firul vieții. Dar săvârșind acest act funest, el probează că viața are totuși un sens, cel puțin o fărîmă de sens. Sopotind viața fără sens, singurul lucru rațional și cu sens îi apare distrugerea ei. Această autocontrazicere vădită aci probează deci că viața ființelor raționale nu poate fi lipsită de sens.

Dar se va obiecta, poate, că există unii care neagă totul, — chiar și ceea ce în ochii altora are valoare mare —, deci, implicit, neagă și vieții orice sens și valoare. Dacă însă aceștia, deși contestă vieții orice sens și valoare, își continuă existența și nu-și taie firul vieții, cum fac sinucigașii, — ei dau expresie convingerii lor că trăirea vieții are un sens și că viața, oricum, este preferabilă sinuciderii. Astfel, practica contrazice teoria. Și aici se vedește deci aceeași contrazicere menționată și care probează că viața însăși afirmă sensul ei și că omul, trăind, presupune, în mod necesar, existența unui sens al vieții.

Dar noi nu numai presupunem existența sensului vieții, ci-l și simțim, îl trăim nemijlocit. În expresiile superioare ale vieții noastre sufletești el ia forma unei trăiri interioare; ochiul nostru spiritual îl vede încorporat în varietatea valorilor oferite de trăirea vieții.

Privirea unei picturi celebre, audiția unei piese muzicale renumite, lectura unei cărți de autentic conținut uman ș. a., umplu sufletul nostru de lumină și măreție; ne ridică deasupra trăirilor cotidiene și ne fac să privim la strălucirea unei lumi, care, în definitiv, este singura realitate adevărată. În starea aceasta de elevare sufletească noi sesizăm valorile superioare ale vieții și descifrînd în ele sensul vieții, le însumăm trăirilor noastre interioare și simțim totodată dorința fierbinte să le înfăptuim în realitățile vieții.

Între noțiunile «sens și valoare» este doar o legătură strinsă. Sens are ceva în măsura în care servește la realizarea valorilor. Astfel și viața are sens atunci, cînd în ea se realizează valori, — ceea ce înseamnă că sensul ei îl descifrăm din valorile realizate în ea.

Void să cunoaștem deci sensul vieții umane, trebuie să cunoaștem valorile realizate în ea; să cunoaștem valoarea destinului uman, — scopul pe care se cuvine să-l realizeze ființa umană în trăirea vieții sale.

Dar care-i scopul vieții umane?

Răspunsul, în formulare scurtă, spune: realizarea plenitudinii conceptului uman, a personalității umane, desăvîrșirea morală. «Fiți desăvîrșiți, precum este desăvîrșit Tatăl vostru cel ceresc» (Mt. 5, 48).

Conținutul răspunsului nu este confirmat de situația omului în cosmos. Omul, după conceptul creștin, este coroana creațiunii divine, ocupînd pe pămînt locul prim în ierarhia ființelor vii. Tot ce are viața în sine, are însă și imboldul după creșterea, dezvoltarea și desăvîrșirea sa, prin activarea puterilor, aptitudinilor și posibilităților de care dispune. Aceasta contează pentru trupul omnesc, dar și pentru suflet. Viața spirituală are energii creatoare, elanuri și ea tinde după dezvoltare, voind să-și activeze și desăvîrșască potențialitățile sale, urmărește adică realizarea conceptului: om.

Adevărul este confirmat și de alt fapt.

În viața noastră avem momente de concentrare interioară, de meditare adincă și liniștită. În momentele acestea surprindem un glas, imaterial și totuși perceptibil, venind din adîncul ființei noastre și care ne spune: devină ceea ce ești după esența ta, după ideea incorporată în tine; realizează în tine tot ce-i nobil, bun, sublim și divin; devină om, om al luminei; om desăvîrșit, îndumnezeit. Aceasta-i datoria ta față de tine, față de viața ta, pe care numai o singură dată o poți trăi; închin-o sublimului, divinului.

Desigur, nu toți oamenii dispun de organul receptiv pentru glasul inimii lor. Sînt cei care trăiesc viața numai la suprafața ei — cei fără a-dîncuri și frămîntări sufletești, trăind o viață uscată, lipsită de preocupările rostului ei. Absorbiți de grijile sau de plăcerile vieții materiale, rostul propriu zis al existenței lor nu-i interesează; nu-i preocupă a ști ce și cum trebuie să fie cineva, pentru a fi om.

Dar adevărul că menirea omului, în concepția largă a cuvîntului, constă în desăvîrșirea sa, în realizarea conceptului om, este arătat în primele pagini ale Sfintei Scripturi.

În relatarea despre creațiune se spune: «Și a făcut Dumnezeu pe om, țărîna luînd din pămînt și a suflat în țîța lui suflare de viață și s-a făcut omul cu suflet viu». (Gen. 2,7). Asemenea: «Și a zis Dumnezeu să facem om după chipul Nostru și după asemănare» (Gen. 1, 26).

Deci omul, un pumn de țărîna și totuși asupra lui cade raza veșniciei; este făcut după «chipul lui Dumnezeu». — Aci găsim indicat scopul omului: fiind făcut după «chipul lui Dumnezeu», el trebuie să realizeze în sine acest chip în formă tot mai curată, pentru a se asemana tot mai mult Creatorului. — Datoria omului este să realizeze în sine divinul.

S-ar putea obiecta însă: realizarea și desăvîrșirea de sine nu înseamnă egoism? Nu se cuvine ca omul să-și vadă rostul său în dăruirea sa față de colectivitatea căreia aparține? — Dar desăvîrșirea de sine nu înseamnă egoism; între ea și între lucrarea pentru colectivitate — care asemenea este principiu moral creștin — nu este și nici nu poate fi un contrast. Slujirea colectivității ține de ființa desăvîrșirii de sine. Omul este doar ființa socială și are în sine aptitudini sociale, native. Voiește el să realizeze în sine plenitudinea conceptului uman, atunci trebuie să-și activeze și desvolte și energiile și aptitudinile sale sociale. Desăvîrșirea de sine cerînd astfel și realizarea omului social, ea nu favorizează cultivarea egoismului nedisciplinat. Caracterul social al făpturii umane pretinde ca ea să fie încorporarea organismului colectivității. Chiar și pustnicii, care s-au retras în singurătate, în vederea cultivării desăvîrșirii lor morale, nu neagă pe «omul social» din ei. Da, ei au renunțat la toate acțiunile exterioare și vizibile pentru colectivitatea umană, n-au renunțat însă la acțiunile interioare și

invizibile. Prin trăirea lor în duhul Evangheliei lui Hristos și după modelul vieții Sale pămîntești, pustnicii dau creștinilor un exemplu, care lucrează mai departe în aceștia ca o energie spirituală. Mai mult, chiar și în izolarea lor voluntară, pustnicii trăiesc ca «oameni sociali» prin faptul că sufletește stau în legătură permanentă cu semenii. Toate grijile, suferințele și durerile acestora le-au luat oarecum asupra lor. Astfel ei nu-și trăiesc numai viața proprie, ci în interiorul lor duhovnicesc trăiesc intens și viața semenilor.

Autorealizarea și desăvîrșirea de sine apar astfel ca țelul vieții și al străduințelor umane. Iar intrucit omul se deosebește de toate celelalte făpturi prin puterile și funcțiunile sale sufletești — proprii exclusiv lui —, evident, desăvîrșirea sa se poate cuprinde numai în dezvoltarea aptitudinilor și posibilităților sale spirituale, în dezvoltarea vieții sale spirituale. Procesul acesta se realizează prin asimilarea de valori și îndeosebi a valorilor superioare. — Valoare, în concepția largă a cuvîntului, este tot ce satisface o cerință a omului. Ca ființă psihoiizică, omul are trebuinți de ordin material, necesare pentru susținerea vieții sale fizice, dar are și trebuinți de ordin spiritual. În categoria valorilor, care le satisfac pe acestea, intră valorile logice (ale adevărului), morale (ale binelui), estetice (ale frumosului) și religioase (ale sfințeniei). Prin însușirea acestora, firește, viața spirituală se îmbogățește, se dezvoltă și făptura umană treptat, treptat se desăvîrșește, devenind «personalitate», caracterizată tocmai prin faptul că dispune, în grad superior, de valori spirituale.

Astfel imperativul: devină om, primește precizarea: devină om de valoare. Realizează în tine cit se poate de mult valorile adevărului, binelui, frumosului și ale sfințeniei.

Iar dacă nu fiecare este în stare și obligat să se ocupe cu știința, cu arta, să realizeze adică valorile logice și estetice, în conceptul lor plin, dar fiecare este în stare și obligat să realizeze valorile morale, să devină un om îmbunătățit, o personalitate morală. — Valorile morale au doar pretenția să fie realizate necondiționat, în orice împrejurare.

Imperativul menționat mai primește acum o precizare: devină om de valoare morală. Cultivă în tine, cu toate puterile, binele, virtutea, căci așa îți asiguri fericirea ta; cu cit mai bogat este sufletul său în valori morale, cu atît mai intensă este și fericirea ta; valoarea ta morală este izvorul fericirii tale. Cultivînd binele în ține, îl cultivi totodată și pentru semenii; voiești să-i îmbunătățești pe aceștia, îmbunătățește-te intii pe tine.

Astfel sensul vieții se cuprinde în realizarea valorilor, îndeosebi a valorilor morale, prin care omul își împlinește menirea sa, se desăvîrșește pe sine, devine personalitate morală.

Firește, realizarea valorilor pretinde existența lor și capacitatea omului de a le realiza.

Fără a intra în amănuntele acestei probleme, menționăm că există valori obiective, supraindividuale, de valabilitate generală și care nu depind de dorinți subiective și de arbitrarul subiectului moral. Ele se prezintă, pur și simplu, cu pretenția de a fi recunoscute. Dacă privim d. p. frumusețea unui peisaj, stăm plini de admirație în fața unei lapte de înalt conținut moral sau sintem răpiți de însușirile morale ale unei persoane, avem convingerea că aci e vorba de ceva suprasubiectiv, supraindividual, de

ceva care-i sustras subiectului moral, deci de ceva de natură obiectivă, de valori obiective.

Registrul acestor valori este foarte bogat: adevărul, frumusețea în toate expresiile ei, iubirea, dreptatea, credincioșia, libertatea în diferitele ei înfățișări ș. m. a.

Deci valori există și ele sînt necesare, intrucit constituie țelul pentru eforturile omului în desăvîrșirea sa. Iar fiindcă esența firii umane este aceeași în toți reprezentanții acesteia, de aceea aceleași valori, principial, sînt valabile pentru toți, — ele au un caracter supraindividual, obiectiv.

Dar are omul capabilitatea și posibilitatea să se decidă pentru aceste valori, să le fixeze drept obiectivul acțiunilor sale, să se străduiască pentru realizarea lor în viața sa? Întrețarea, evident, este echivalenta întrebării despre existența libertății voii umane. Dar, pentru conceptul creștin, libertatea voii umane este un adevăr indubitabil. Astăzi, după învățătura creștină, spiritualitatea ființei umane și libertatea voii îi dau capabilitatea realizării valorilor morale.

Asemenea mai reținem că, după învățătura creștină, garantul realizării valorilor morale și deci al sensului vieții este Dumnezeu, autorul întregii existențe și izvorul tuturor valorilor. Iar creștinul, intrucit stă în legătură cu Dumnezeu, îi implinește voia și trăiește după învățătura Sa, are și posibilitatea să înțeleagă viața în autenticitatea sensului ei.

Dăruindu-se lui Dumnezeu, creștinul îi simte prezența în sufletul său, căci Dumnezeu se sălășluiește și viază în el. Astfel o nouă viață — viață de lumină și bucurie — înflorește în sufletul creștinului și el înțelege că sensul vieții sale se cuprinde în realizarea valorilor morale, — de origine și esență divină, — valori care se refring asupra tuturor aspectelor și manifestarilor vieții umane, individuale și sociale deopotrivă, infuzindu-le puteri de continuu progres.

Seria valorilor morale, prin realizarea cărora viața, după conceptul creștin, primește sensul ei adevărat, — este bogată. Vom menționa aici însă numai: stîmă, smerenia și iubirea, care, în primul rînd, se cuvine să-l împodobească pe creștin.

Stîmă, ca expresia prețuirii cuiva sau a unui «ce» oarecare, este premisa psihologică necesară pentru asimilarea și afirmarea valorilor spirituale. Convingerea despre existența valorilor își are doar temeiul său cel mai adînc în stîmă, în respectul față de realitate. Convingerea aceasta, înrește, n-o poate avea acela pentru care nu există nimic sfînt, nimic în fața căruia să se plece. Căci cine privește realitatea fără sentimentul prețuirii cuvenit ei, acela vede numai exteriorul ei. În interiorul realității poate pătrunde numai spiritul deprins cu disciplina prețuirii lucrurilor; numai acestuia i se desvăluie firele tainice care leagă lucrurile întreolaltă și cu izvorul existenței lor: Dumnezeu.

Pentru acest motiv stîmă, ca valoare spirituală, face parte din ființa religiei și este element central al atitudinii sufletești religioase.

Adîncurile tainice ale ființei proprii asemenea le poate explora și descifra omului ochiul spiritual care privește realitatea cu stîmă. Numai acesta poate înțelege că sufletul credinciosului este terenul prin care valorile veșnice pătrund în lumea terestă și îndeamnă la realizarea lor aici.

Astfel stîmă de sine, intrucit ea valorifică ființa proprie și este îndemn puternic pentru cultivarea propriei vieți, pentru realizarea personalității morale, contribuie la sensul vieții umane.

Dar cine se stimează cu adevărat pe sine, adică prețuiește ființa proprie la valoarea ei reală, acela va stima și pe alții. Pentru acesta orice suflet omenesc este lăcașul lui Dumnezeu. Obișnuit a privi cu ochiul spiritual în interiorul propriu, el va prețui pe semenii nu după înălțarea lor exterioară, ci după expresia interiorului lor, care asimilează și dăruiește valori spirituale, dând sens și conținut vieții.

De aci imperativul creștin: *iii om cu stimă, om respectuos față de oricine și orice*. Numai cu atitudine ta plină de respect vei putea descifra sensul divin al creațiunii, peste care strălucește mărirea lui Dumnezeu și de care: «plin este cerul și pământul».

Inrudită cu stima este smerenia. Căci dacă-mi este ceva de preț, dacă există ceva, în fața căruia mă închin în interiorul meu, atunci aceasta este o atitudine de smerenie.

Smerenia este sentimentul creaturii.

față de ea.

Smerenia înseamnă conștiința mărginirii, dependenței și contingentii noastre.

Ea răsare din conștiința noastră de a fi fapte condiționate, mărginite și dependente în toate de o existență necondiționată, absolută, pe care o numim: Dumnezeu.

Smerenia este sentimentul creaturii.

Cine-i lipsit de conștiința contingentii sale, este lipsit și de smerenie, pe care o înlocuiește mândria, — contrastul ei și care-i sentimentul aseității.

Cel mândru, în accepția plină a cuvântului, se autodivinizează, atitudine ce poate indica anumite deranjări ale sistemului nervos.

Contingenta fapturii umane este însă prea vădită, pentru a fi contestată sau ignorată. Desigur, dorințele omului sînt infinite, dar posibilitățile sale de realizare sînt limitate, — contrast care constituie nota sensibilă a contingentii, a situației sale de creatură și de aci eroarea autodivinizării și adevărul smereniei.

Smerenia este suportul virtuților. Ea arată creștinului relația sa corectă față de Dumnezeu, deschizindu-i oarecum intrarea în împărăția divină, pe care i-o închide mândria. «Domnul mândrilor le stă împotriva», iar celor smeriți le dă dar» (Pild. So. 3, 34).

Cel smerit își deschide sufletul său lui Dumnezeu, întinde mina pentru a primi darurile divine și-și exprimă mulțumirea față de Dumnezeu, avînd conștiința că tot ce are, implicit viața sa, nu-i meritul său, ci darul atotbunătății divine.

Smerenia deschide ochii pentru toate valorile lumii.

Ea este virtutea celor bogați duhovnicește, pe cînd mândria este «virtutea» celor săraci duhovnicește.

Smerenia creștină nu-i de natură curat pasivă, contemplativă, ci și activă în grad superior.

Cel mândru voiește să stăpînească, cel smerit să slujească, după pilda și cuvîntul Mintuitorului: «Învățați de la Mine, căci sînt blind și smerit cu inima» (Mt. 11, 29).

Cel mândru nu poate înțelege sensul adevărat al vieții, fiindcă interpretează viața în lumina satisfacerii suficienței de sine și-i orb față de valorile lumii, pe cînd cel smerit interpretează viața în lumina străduinții

sale după desăvîrșirea morală, după asimilarea și trăirea valorilor morale pentru a ajunge la asemănarea cu Dumnezeu, la viața veșnică.

Smerenia este virtutea specific creștină și podoabă a creștinului.

Dar viața creștină nu-și va putea primi totuși sensul ei deplin, dacă din seria valorilor morale realizate în ea va lipsi iubirea, căci spune sfântul apostol Pavel: «De ași grăi în limbile omenești și ingerești, iar dragoste nu am, făcutu-m-am aramă sunătoare și chimb al rasonător...» (I Cor. 13, 1).

Dumnezeu este iubire (I Ioan 4, 16) și omul care-i după chipul Lui trebuie să-și inobileze viața sa cu iubirea față de Dumnezeu și față de aproapele, indeplinind cea mai mare poruncă creștină.

Iubirea creștină curge din izvoarele divine, veșnice și trăiește în veșnicie, realizând cea mai strinsă legătură între om și Dumnezeu, între om și om. Numai ea este în stare să distrugă orice resentimente și să dea vieții umane frumusețea vieții divine.

Iubirea definește creștinismul și dă sens vieții.

Stima, smerenia și iubirea, după conceptul creștin, sînt deci valori fundamentale ale vieții sufletești și se cuvine ca ele să devină forțele vii ale vieții interioare, care-i laboratorul vieții exterioare. Iar în măsura în care aceste valori stăpinesc, într-adevăr, interiorul sufletesc, creștinul devine tot mai bun, mai nobil, se îmbunătățește mereu, realizează în sine tot mai mult conceptul «om» și progresează în desăvîrșirea sa morală și totodată înțelege că sensul vieții umane se cuprinde în trăirea valorilor morale de esență divină.

Firește, faptul este posibil numai prin cultivarea vieții interioare, duhovnicești, ceea ce pretinde ca fiecare să-și cunoască interiorul, sufletul său, să se cunoască pe sine.

Omul dispune doar în interiorul său de o lume mult mai bogată și mai de preț decît lumea exterioară, pe care o vede cu ochii și o pipăie cu miinile. Cine privește cu ochiul spiritual în interiorul său sufletesc, va descoperi o lume, care-i este mult mai apropiată decît lumea simțurilor. — Iar din complexul puterilor tainice descoperite ochiului său spiritual, îndeosebi două îi vor reține atenția: una care-l îndeamnă la cultivarea egoismului și a vieții materiale, alta care-l îndeamnă să-și ridice ochii mereu în sus, spre regiunea valorilor morale, spre Divinitate.

Iar în măsura în care a doua cîștigă tot mai mult conducerea, viața sufletească devine tot mai accesibilă valorilor morale, se întărește în realizarea binelui și în om se conturează tot mai limpede omul, cel «după chipul și asemănarea lui Dumnezeu». — De aci pentru creștin imperativul de a-și cunoaște și împodobi interiorul său sufletesc cu valori morale.

Viața cotidiană cu mulțimea problemelor și preocupărilor ei să nu-l absoarbă în măsura ca să nu-și îngăduie clipe, în care să privească atent în interiorul său sufletesc și să mediteze asupra sensului și valorii vieții și tuturor eforturilor sale.

Omul modern voiește să fie om al culturii, dar cultura cere în primul rînd cultivarea bunurilor și a valorilor spirituale. Omul cult, în accepția plină a cuvîntului, simte necesitatea imperativă a interiorizării vieții sale; voiește să-și măsoare acțiunile sale după dimensiuni veșnice.

În momentele de meditare — care-i sînt stringent necesare —, el se adîncește în cercetarea temeiurilor veșnice ale lucrurilor și-și ridică mereu privirea spre lumea valorilor de sus, pentru a primi de aci putere și lumină în munca sa.

Dar există o stare de reculegere interioară în care creștinul intră în relație personală și directă cu Creatorul său, în comunitate de viață cu El și i se dăruiește integral. Și cu cît mai strînsă devine această relație, cu atît mai intens simte creștinul în ființa sa pulsațiile unor puteri tainice, care-l întăresc în realizarea valorilor morale, în săvîrșirea binelui, în trăirea divinului. — E starea produsă de rugăciunea smerită, intensă, atentă, luminată. Psihologia științifică a încercat mereu să ridice vălul ce acopere relația plină de mister a sufletului cu Divinitatea. Dar metodele ei nu sînt suficiente și potrivite pentru a explica un fenomen atît de divin pentru mințile mărginite. Într-adevăr, rugăciunea — convorbirea creștinului cu Dumnezeu — este fenomenul cel mai sublim al vieții duhovnicești. Sublimitatea se cuprinde în faptul că, în acest dialog divin-uman, eul omenesc depășește oarecum limitele ființei sale, intră în lumea eternului și divinului și se alimentează din Izvorul existenței. — Așa se explică de ce rugăciunea se poate realiza în puritatea ei numai atunci, cînd se afirmă dorința vie după depășirea limitelor inerente mărginirii și dorința după desăvîrșirea morală.

Viața sufletească, oricît de bogată ar fi ea, rugăciunea o sporește și luminează mereu.

În rugăciune elementul fundamental nu-l constituie cuvintele rostite, ci relația personală cu Dumnezeu și faptul că Dumnezeu își întoarce fața spre cel ce se roagă. «Auzi glasul meu, pleacă urechea Ta spre mine, întoarce fața Ta spre mine». (Ps. 101), se roagă psalmistul.

Procesul rugăciunii cuprinde o mișcare dublă: una de jos în sus și alta de sus în jos; totuși este un singur act, care, privit de jos, apare ca dăruirea sufletului către Dumnezeu și «privit de sus în jos ca sălășluirea lui Dumnezeu în suflet.

Tensiunea uriașă, dinamismul puternic manifestat în procesul sufletesc al rugăciunii este motivat de distanța dintre Dumnezeu și om, dintre Creator și creatură. Dumnezeu, plenitudinea întregii existențe și a tuturor valorilor; Dumnezeu binele absolut; El cel veșnic și atotputernic, atot bun și atotsfînt de o parte și omul, creatura sa mărginită și slabă, de altă parte. «Am început a grăi către Domnul meu și eu sînt pămînt și cenușă» (Gen. 18, 27) spune un drept al Vechiului Testament, — ceea ce arată distanța dintre Creator și creatură. Și totuși amîndoi doresc și voiesc să fie împreună. «În ce chip dorește cerbul spre izvoarele apelor, așa dorește sufletul meu spre Tîne, Dumnezeule» (Ps. 41, 1).

Deosebirea dintre Dumnezeu și lume, dualitatea dintre Creator și creatură formează premisa rugăciunii. — În concepția panteistă, în care deosebirea aceasta este ștearsă, nu poate fi vorba de rugăciune. — Dar împotriva egalizării panteiste dintre Creator și creatură protestează conștiința religioasă: Creatorul nu poate fi egalat cu creatura, nici aceasta cu autorul ei. — Asemenea și actul credinței are un obiectiv care nu se identifică cu creatura, — nici total, nici parțial. Intenția actului religios se proiectează doar asupra unui obiectiv, care nu aparține lumii, ci se află dincolo de granițele ei.

Deci în rugăciune creștinul se află în legătură personală cu Dumnezeu. Își descopere în fața Lui tot interiorul său sufletească, se simte răpit de puterea și slava divină și-L preamărește cu cuvintele psalmistului: «Binecuvîntează suflete al meu pe Domnul și toate cele dinlăuntrul meu numele cel sfînt al Lui (Ps. 102, 1).

Sufletul se știe încărcat cu păcate, pătat cu vină, se simte sărac, slab și împloră de sus lumină și putere, pace și bucurie; se roagă pentru bunurile duhovnicești, pe care Tatăl cerească le dă tuturor care-l roagă (Luc. 11, 13). Creștinul se roagă și pentru bunuri pămîntești și ele nu-i sînt refuzate, dacă nu primejdiesc mîntuirea sufletului.

Dar, ca în toate lucrurile sublime, și în rugăciune poate interveni un desacord între idee și concretizarea ei, între idealul rugăciunii și între felul practicării ei.

Cîți nu se roagă pentru motive mărunte, egoiste și pentru lucruri lipsite de importanță sau chiar dăunătoare sănătății sufletești! Rugăciunea unora nu-i decît o încercare egoisă de a-L aservi pe Dumnezeu întreselor lor mărunte. — Aceasta-i caricatura rugăciunii creștine.

Alții se roagă așa cum și-ar îndeplini o meserie oarecare; se roagă mecanic, fără nici o participare interioară; rugăciunea lor e un murmur neînțeles de cuvinte, o simplă mișcare a buzelor, fără nici o atenție la conținut, — un contrast direct cu cerința Mintuitorului: «Iar cînd vă rugați, nu grații multe ca păgînii, care socot că prin multă vorbă vor fi mai auziți» (Mt. 6, 7). — Deci cuvinte puține, dar cu toată atenția asupra conținutului lor și cu ochiul spiritual îndreptat mereu spre Tatăl cerească.

Rugăciunea nu poate lipsi din viața creștinului. Ea transformă religia în comunitate de viață cu Dumnezeu. Fără rugăciune credința e redusă la o simplă convingere teoretică; cultul la o alcătuire de forme exterioare și viața morală e golită de conținut autentic creștin; dragostea se usucă și creștinul se îndepartează de Dumnezeu (Heiler).

Rugăciunea este viața sufletului creștin și dă conținut vieții creștine, făcînd parte din rîndul valorilor fundamentale.

Deci sensul vieții — cum s-a menționat — este în funcție de valorile realizate în ea. Falsificarea conținutului valorilor falsifică și sensul vieții.

Valorile realizabile în viața umană privesc viața fizică și viața spirituală. Dar cum accentul ființei umane cade pe elementul său spiritual, sensul propriu zis al vieții umane este în funcție de realizarea valorilor spirituale. Negarea totală sau parțială a acestora duce și la interpretarea greșită sau unilaterală a sensului vieții.

Viața trebuie să aibă un sens și dacă nu-l primește de la valorile spirituale, îl primește de la cele fizice, care creiază omul tipului biologic, economic și hedonic.

Omul tipului biologic își concentrează atenția asupra sănătății, frumuseții și puterii trupului. «Ce-i bun? — se întrebă Fr. Nietzsche — «tot ce sporește sentimentul puterii, voința spre putere, puterea însăși în om. Ce-i rău? Tot ce pornește din slăbiciune».

Desigur, cultura fizică își are importanța ei de netăgăduit, dar atunci cînd e practică rațională și în legătură cu cea spirituală. — În cazul acesta, într-adevăr, ea servește sănătatea trupului, dîndu-i forță, viteză, rezistență, îndeminare; ea dezvoltă curajul, perseverența, atenția, chibzuința în luarea de hotăriri, stăpînirea de sine, disciplina conștiință, spi-

ritul de colectivitate, etc. — virtuți morale care duc la educarea unei voinți puternice și a unui caracter ferm, la armonizarea interioară a funcțiunilor suleștești, la desăvârșirea frumuseții morale și la săvârșirea de acte exterioare conforme cu acest echilibru moral interior.

Omul tipului biologic este un exclusivist; el ignorează valorile spirituale și de aci insuficiența conținutului vieții sale.

Omul tipului economic e preocupat numai de valorile materiale. — Evident, bunurile materiale nu pot fi desconsiderate, fiindcă sînt necesare pentru susținerea vieții și pentru trăirea ei pe un plan demn de înalta umană, cea după «chipul lui Dumnezeu». După conceptul creștin bunurile materiale nu sînt scop în sine, ci mijloc spre un scop mai înalt, spre realizarea valorilor spirituale, ceea ce însă omul tipului economic nu prea ia în considerare.

Omul tipului hedonic reduce viața umană la satisfacerea plăcerilor fizice, atît de frecvente. E o viață în aparență plină de conținut, în realitate însă lipsită de conținut, — fapt verificat deplin de experiența și comună și individuală.

Evident, valorile fizice dau un sens vieții, nu-i pot da însă sensul deplin, adevărat, fiindcă omul, pe lângă viața fizică are — ca ființă psihofizică — și viața spirituală.

Dar sensul vieții poate fi greșit interpretat chiar prin afirmarea valorilor spirituale și anume atunci, cînd accentul cade numai pe un grup din ele, cu neglijarea celorlalte. — În cazul acesta apare omul tipului: teoretic, estetic și pur etc.

Omul tipului teoretic vede funcțiunea vieții sale exclusiv în cercetarea și cunoașterea adevărului, în sporirea fondului său de cunoștințe.

Desigur, e o atitudine unilaterală, fără legătură cu latura practică a vieții.

Dar cunoștințele teoretice, oricît de ample ar fi, ele singure nu pot satisface cerințele ființei umane după desăvârșirea de sine. Ele trebuie intrupate în faptele zilnice.

Omul tipului estetic are prețuire numai pentru frumosul, în diversele sale expresii. — Dar noțiunea frumosului are un conținut accesibil interpretărilor celor mai variate și în plus vizează numai un aspect al vieții. — Și cultivarea numai a esteticului nu poate oferi omului un rezim solid în viața vieții.

Omul tipului pur etic este omul datoriei reci, fără sensibilitate pentru celelalte valori morale. Se crede total, în propriile puteri morale, ceea ce-l face mîndru și inaccesibil însușirii și practicării virtuților cerute de conținutul nobil al vieții (I. Hessen, Die Dämonsierung des Lebens).

Insuficiența tipurilor de viață amintite se cuprinde deci în faptul că se referă numai la aspecte limitate ale vieții, ceea ce antrenează realizarea numai a unor valori și duce, implicit, la interpretarea redusă a sensului vieții.

Dar viața își primește sensul ei deplin, cînd în ea se realizează, în ierarhia corespunzătoare, toate valorile, accentul căzînd, după conceptul creștin, pe valorile moral-religioase. — După conceptul creștin, Dumne-

zeu este autorul vieții și al tuturor valorilor. El este realitatea valorilor; sinteză de valoare și sens, de idealitate și realitate. Când spunem: Dumnezeu, noi creștinii spunem totodată: adevăr, bine, sfințenie, frumusețe, afirmând prin aceasta plenitudinea valorilor.

Sensul vieții, după conceptul creștin, este deci în funcție de realizarea valorilor morale, fără desconsiderarea celorlalte valori și cu perspectivă eshatologică.

Diac. Prof. O. BUCEVSKI

—○—

GHEORGHE ARHIMANDRITUL, STAREȚUL MINĂSTIRII CERNICA (1806 dec. 3 — 1956 dec. 3)

La o sută cinci zeci de ani de la încetarea lui din viață

Intrucit starețul Gheorghe, în anul 1781, a reinviat viața monahală de la Cernica, reintroducând în acel timp viața de obște, care nu exista în minăstirile din Țara Românească; intrucit după documente¹⁾ starețul Gheorghe l-a primit pe tinărul Constantin (mai târziu Sfântul Ierarh Calinic), l-a făcut ucenic al său, inspirându-i prima evlavie, iar apoi l-a incredințat duhovnicului Pimen, — am cugetat că pios lucru este, ca după trecerea a 150 de ani de la încetarea din viață a acestei mari personalități monahale românești — să fac câteva însemnări asupra omului, locului, timpului și faptelor sale.

S-a obișnuit, în timpurile mai îndepărtate, cit și în cele mai apropiate de noi, ca oridecâte ori s-a vorbit sau s-a scris despre monahismul românesc, s-au scos în evidență două mari personalități monahale: Nicodim cel sfințit, arhimandritul și egumenul Tismanei și Paisie Vlădicovschi, arhimandritul și starețul Minăstirii Neamțului. Notăm însă ca, pe lângă aceste figuri, tot atât de importantă și cu nimic mai pre jos, este și cea a starețului Gheorghe al Cernicai, — nu venit din Serbia, Athos sau Ucraina, ci născut pe pământul patriei noastre.

Figura de călugăr, stareț și organizator al vieții de obște, a lui Gheorghe, luminează ca un astru viața religioasă în ultimele decenii ale secolului XVIII, și fără cercetarea vieții lui, nu se poate cunoaște, cum se cuvine, duhul sfințeniei Sf. Ierarh Calinic și întreaga evlavie a obștei Cernicane.

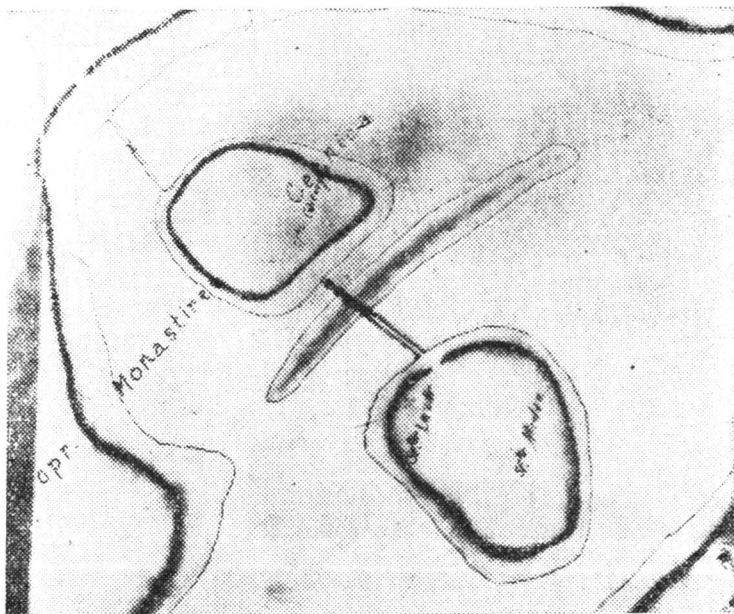
Din pomelnicul întocmit, chiar de mîna starețului Gheorghe, la anul 1800 — în care s-a notat, de el însuși, noii ctitori ai Sf. Minăstirii Cernica, — la pagina 190, pe verso, unul din monahii rînduiți cu continuarea

1. Corepondență: Dosarul nr. 2 cu Statul personalului monahal, din 1847, întocmit de Sf. Ierarh Calinic — unde se arată data de închinoviere a fiecărui monah. Aci, la nr. 17, — scrie: Calinic ieromonah, primit în obștea M-rii Cernica, la anul 1804, — luna aprilie, în 20; — Biblioteca Sf. Ierarh Calinic.

scrisului, a însemnat: starețul Gheorghe a răposat la vârstă 1806 decembrie 3, Duminică spre luni, la 8 ceasuri și jumătate din noapte. — A șezut stareț 25 de ani, și anii vieții lui au fost ca de 75. — Mărunt la statură, de neam ardelean, născut în părțile Săliștei, a fost călugărit la Sietagora. A avut treapta de arhimandrit și poslușania de stareț al smeritei obști Cernica²⁾. Avea părul capului lung, barba mare, ochii ageri, departe văzători și întreaga figură înspira rugăciune și cucernicie.

OMUL, FAPTA ȘI INVĂȚATURA

Starețul Gheorghe, încă tânăr fiind, a fost purtat de Duhul să intre în grădina Maicii Domnului. Dumnezeu îi împlini gândul, căci pogorîndu-se din Ardeal, în București, ca de 19 ani, servi cu credincioșie pe Mișropolitul Rașca — timp de trei ani — după care îl însoți spre Constantinopol, —³⁾ și ajunse astfel în Muntele Athos, datorită acestei împrejurări

Insulele pe care în anul 1608, vornicul Cernica Știrbei a întemeiat primul schit și prima obște monahală cernicană.

favorabile. Vizită cu tot interesul minăstirile și organizația idioritmică și cea de obște, se stabili poslușnic în lavra Vatoped, unde primi schima mică și hirotonia în ierodiacon. Când Paisie Velicovschi, plecă de la schitul Poiana Mărului, în Athos, unde își formă, după multe greutăți, o comunitate de monahi cu viață de obște, la minăstirea Sfintul Ilie, Gheorghe — din pură afinitate — veni din Vatoped și i se alătură pentru colabo-

2. Pomelnicul M-rii Cernica, manuscris, 1800, pag. 190.

3. Ierom. Protasie: «Din parte, — pentru viața Părintelui nostru starețul Gheorghe, și cum din a lui Dumnezeu Promie a venit aici și au sădit cu părinții viața de obște în Ostrovul Cernica, unde hramul era Sf. Ierarh Nicolae. — Manuscris, fila 46 verso, — aflat în Biblioteca Sf. Ierarh Calinic.

rare timp de mai mulți ani. Aici primi schima mare și fu hirotonit ieromonah. Paisie se reîntoarce în țară și se stabilește în părțile Moldovei cu ucenicii săi⁴⁾, iar Gheorghe, după un timp oarecare, veni în București stăpinit de acelaș Duh, de a se reîntoarce în Athos. Avea de data aceasta nu 19 ani, ca atunci când plecase în Athos, ci 50 de ani.

Se găsea la vîrsta deplinei puteri trupești și duhovnicești, Gheorghe nu plecase în acea republică monahală, să viziteze minăstrile din curio-

zitate sau să găsească o viață mai tihnită; ci să vadă aceea viața siinților monahi, să se indulcească din ea, să o cîștige cu răbdare și sudori și să o practice pentru Impărația lui Dumnezeu.

În 1871, cînd avea 50 de ani, Gheorghe, condus de dascălul Mitropoliei din București, Macarie, mergea plin de insulte, pe marginea lacului, și intra pe o potecă în ostrovul Sf. Nicolae, plin de ruină și de salbăcie. Nu venea ca un simplu vizitator, ci ca un om care purta în suflet o puternică dorința de a reîntemeia în minăstrile din Țara Romînească viața de obște și să se aducă pe sine lui Dumnezeu — jertă bineprimită.

Acestui ardelean, intrat în lumea monahilor venit în părțile Ungro-Vlahiei după ce a fost călît în viața plină de nevoițe din

Athos, i-a fost hărăzit un mare rol — trezirea minăstrilor la viața de obște, în fruntea căroră avea să fie Cernica. În adevăr, pentru începînd acestui scop, Gheorghe era o comoară plină de experiență și virtuți agonisite în trudă de lurnică pînă atunci. El pășea în cuprînsul ostrovului Sf. Nicolae, ctitoria lui Cernica Vornicul, ca dintr-o insulă părăsită și uitată să reîntemeieze duh de viață datător.

Cît de frumos ne apare astăzi drumul făcut atunci, pe jos, de către Gheorghe și Macarie cărturarul, pînă în marginea stulîșurilor de nepătruns... Natura avea să se schimbe, ruinele aveau să se prefacă într-o chinovie de monahi — vestită. Și pe acelaș drum — după 150 de ani — aveau să treacă, veniți din mari depărtări, Prea Fericiții Patriarhi, Mitropoliți și Episcopi, conduși de Prea Fericitul Patriarh Justițian al Romî-

4. Mai întîi la M-rea Dragomirna și apoi M-rea Secu și M-rea Neamțu. . .

niei, pentru a sărbători canonizarea unuia din ucenicii starețului Gheorghe, care în mod tainic, încă de atunci, era rinduit de Dumnezeu pentru slințenie.

Mitropolitul Grigore II-lea (1760-1787) era preocupat de dorința de a întemeia o mănăstire, cu viață de obște, în eparhia sa. Cuviosul Gheorghe a fost de Dumnezeu trimis la rugăciunile Sf. Ierarh Nicolae, a cărui icoană stătea părăsită în bisericuța ruinată din ostrovul cel mare, să îndeplinească această dorință. La 1 Aprilie 1781. Mănăstirea Cernica, își începe viața de obște cu acest mare osirduitor, pe temelii hrisovului dat de Mitropolitul Grigore II-lea, starețului Gheorghe:

«De cînd am luat scaunul Sf. Mitropolii (1780), am avut mare dorire ca să am o mănăstire cu viață de obște și n-am putut face nimic pînă cînd Pronia Dumnezeiască nu mi-a ajutat. Iată dar că mi-a trimis Dumnezeu pe Prea cuviosul stareț Gheorghe și i-am dat schitul Cernica, ca să aducă părinți cu viață de obște, așezînd regulele și orînduiele Sf. Munte. Și rog pe toți frații mitropoliți ce vor veni după mine, ca să nu strice această chinvioară, ce de acum de curînd s-au întemeiat, ci să o ajute și să o întărească, după putință, ca să fie și numele lor pomenit la Sfîntul Jertielnic Cel mai presus de Ceruri⁵).

Intr-adevăr, odată cu primirea acestui hrisov, stare-

țel Gheorghe plecă în ascultarea ce i s-a incredințat,— și cu cei doi călugări, în scurtă vreme, prin muncă oșbitoare, evlavie și rugăciune necurmată către icoana Sf. Nicolae, făcătorul de minuni, obștea Sf. Mănăstiri Cernica se mări. Se zice că ochii Sfîntului Nicolae de pe icoană au lăcrămat de bucuria venirii starețului Gheorghe.

În anul 1781., erau trei monahi (cuv. Gheorghe, Atanasie și Serafim); în 1784, obștea era formată din 33 monahi; iar în 1786, erau 103 monahi, din care 3 preoți și 3 diaconi. Obștea, în trei ani a făcut din nou o arhondărie, unde să găzduiască închinătorii, două rînduri de chilii (de lemn), au reparat bisericuța și au început săvîrșirea laudelor⁶).

Obștea starețului Gheorghe se caracterizează prin iubirea adîncă ce mărturiseau unii către alții și a toți către starețul lor. «Toți erau o inimă și un cuget». Munceau în comun la despădurire și construcții pentru ex-

Starețul Gheorghe împreună cu obștea mănăstirii, în 1786.

5. Monah Casian, *Istoria Mănăstirii Căldărușani și Cernica*, 1870, pag. 180,— București.

6. Mitropolitul Atanasie Mironescu, *Istoria Sf. M-ri Cernica*, 1930, pag. 135.

tinderea minăstirii în insulă; se rugau în comun pentru Pacea a toată lumea, pentru bună starea oamenilor, pentru veșnica pomenire a ctitorilor, donatorilor și pentru desăvârșirea lor⁷⁾.

Din acestea se constată că monahii și frații din oștea Sf. Minăstir! Cernica dimpreună cu Prea Cuv. Stareț Gheorghe erau consecvenți în viață, adică vorba lor corespundea cu fapta. Răbdarea și dragostea obștei din Cernica s-au făcut cunoscute de la sine credincioșilor din București și mulți au contribuit cu ajutoare materiale pentru împodobirea sfântului lăcaș.

Starețul Gheorghe în fața ctitoriei sale,
biserica Sf. Nicolae.

Vestea despre viața cea plină de hărnicie și cuvi-
oșie a acestei obști a ajuns
chiar la Domnie. Nicolae
Mavrogheni, domnul țării,
în anul 1786 zice: «Domnia
noastră înșine am văzut
viața cuviosului stareț Chir
Gheorghe și al părinților
călugări, ce sihăstrese im-
preună, cum că petrecerca
și rinduiala vieții lor este
vrednică de laudă»; iar în
hrisovul din anul 1788, dat
pentru Sf. Minăstire Arge-
șul, scrie despre monahii
Cernicani: «Ai: părăsi! lu-
mea, s-au deosebit într-un
colt de loc și petrec viață
fără de prihană, cu pos-
turi și rugăciuni neincetată,
pentru ctitori și pentru toți
dreptcredincioșii creștini ai
țării acesteia, — muncind
și lucrind cu inșeși mîinile

lor, de au deschis și împodobit acel loc ce rămăsese pustiu⁸⁾.

Starețul Gheorghe era atât de respectat, încît multe fețe laice și bi-
sericești veneau să-l viziteze; erau atrași de figura lui cea cu bun chip,
de smerenia lui și de cuvintele pline de folos duhovnicesc ce ieșiau din
gura lui. — Nicolae Mavrogheni venea adesea și se plimba cu starețul
pe ostrovul cel mic — numit Sf. Gheorghe, vorbind între ei «vorbe de tai-
nă». — Pe temeiul acestor fapte, Prea Cuviosul Gheorghe a fost numit sta-
reț și al Minăstirii Căldărușani, de către mitropolitul Cosma Filaret al
II-lea, care ostentindu-se să readucă Căldărușanii la strălucirea de pe
timpul lui Matei Basarab, — adică să facă sobor de părinți cu viață de
obște — nu a reușit. — «Toate ostenețile și silințele ne-am pus, zice el,
și am avut mare rîvnă să adun într-însa sobor de părinți cu viață de ob-
ște, dar schimbarea vremurilor mi-a stat cu totul împotriva și n-am pu-
tut săvîrși nimic. Se vede că Dumnezeu așa binevoind, ca această cu-

7. Condică mai nouă a M-rii Cernica, — fila 55.

8. Vezi hrisovurile la Mitrop. Atanasie Mironescu, op. cit., pag. 28 și anexe.

rună să fie a altui bărbat, iar nu a mea»⁹). — Starețul Gheorghe a și ridicat o parte din monahii cernicani și i-a așezat la Căldărușani, unde a început viața de obște, după rânduiala de la Cernica.

Timp de 14 ani, (1792-1806), starețul a stat cînd în Cernica, cînd în Căldărușani, povățuind și mîngiind pe călugării din amîndouă minăstirile¹⁰). La 3 decembrie 1806, într-o Duminică după miezul nopții, după ce s-a iertat cu toții, și-a dat obștescul sfîrșit, înconjurat de numeroșii săi ucenici, care erau nemîngiați că au rămas orfani de bunul lor părinte duhovnicesc¹¹).

Starețul Gheorghe a fost înmormîntat cu toată cinstea în cîmîtirul cel făcut de dînsul¹²) în partea dreaptă, lingă Biserica Sf. Lazăr,

Biserica Sf. Lazăr, așa cum a fost construită de starețul Gheorghe, (1804).

pe care el însuși a zidit-o și a înfrumusețat-o în anul 1804.

Astăzi în locul mormintului Starețului Gheorghe, este cavoul Mitropolitului Nifon (1850-1875). Mitropolitul Nifon a restaurat acest sf. lăcaș în 1863, adică după 59 de ani de la zidire. În 1875, a încetat din viață și fiind considerat al 2-lea ctitor al Bisericii Sf. Lazăr, rămășițele sale au fost puse la locul de veci în cavou¹³).

Desigur că prin înhumarea Mitropolitului Nifon, se constată oarecare ușurință din partea celor ce s-au ocupat de înmormîntarea sa, față de primul ctitor al Bisericii Sf. Lazăr și reintemeietorul de obștejitie din Minăstirea Cernica. Sfintele lui osemnate trebuiau să îi fost așezate lingă sicriul Mitropolitului, pentru ca astăzi să poată fi văzute de frații și monahii Sf. M-ri Cernica, pentru sporirea credinței, evlaviei și respectului față de înaintașii vrednici. — Biserica Sf. Lazăr a fost construită în anul 1804 cu doi ani înainte de încetarea din viață, — petru prohodirea monahilor repauzați¹⁴).

Stăreția zidită în 1804.

9. Monah Casian, op. cit., pag. 179.

10. Mitrop. Atanasie Mironescu, op. cit., pag. 145.

11. Monah Casian, op. cit., pag. 81.

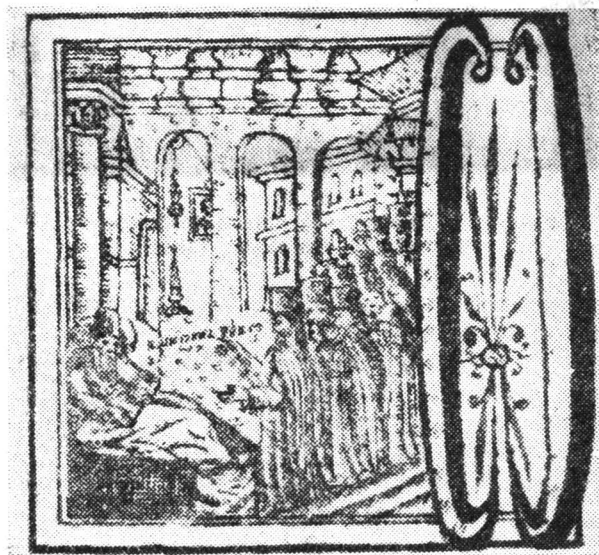
12. Idem, ibidem, pag. 81.

13. Bis. Ort. Rom., XXII, pag. 1012.

14. Vezi inscripția din 1914 la Mitrop. Atanasie Mironescu, — op. cit., pag. 226.

Această ctitorie a starețului Gheorghe, zidită în anul 1804 a fost restaurată aproape în întregime, în anul 1863, de către Mitropolitul Nifon al Ungro-Vlahiei¹⁵⁾.

Cuviosul stareț Gheorghe a locuit mai tot timpul conducerii (1781-1806) Mănăstirii Cernica — în insula Sf. Nicolae. Către sfârșitul vieții sale, când a zidit Biserica Sf. Lazăr, 1804, a zidit și casa stărețească în care el însuși a viețuit. — Această casă — «stăreția» — ce în urmă a fost renovată de către Mitropolitul Nifon, 1863 — poartă numele de «casa Nifon». În realitate casa aceasta este vechea stăreție a Mănăstirii Cernica, din insula Sf. Nicolae, — construită de cuviosul stareț Gheorghe.

Starețul Gheorghe dăd sfaturi duhovnicești obștii sale.

Cuviosul stareț Gheorghe a locuit mai tot timpul conducerii (1781-1806) Mănăstirii Cernica — în insula Sf. Nicolae. Către sfârșitul vieții sale, când a zidit Biserica Sf. Lazăr, 1804, a zidit și casa stărețească în care el însuși a viețuit. — Această casă — «stăreția» — ce în urmă a fost renovată de către Mitropolitul Nifon, 1863 — poartă numele de «casa Nifon». În realitate casa aceasta este vechea stăreție a Mănăstirii Cernica, din insula Sf. Nicolae, — construită de cuviosul stareț Gheorghe.

Cuviosul stareț Gheorghe, în timpul păstoriei sale se retrăgea în timpul verii de se ruga și se liniștea în insula Sfântul Gheorghe,

ocolită cu apă și cu pădure îngrădită și împodobită. — În acest scop a zidit o chilie cu un sfânt paraclis din temelie, cu hramul Intrarea în Biserică a Maicii Domnului, în anul 1783, mai 8. — Inscripția zice: «Aici venea acest sfânt... împreună cu duhovnicul și se ruga adeseori»¹⁶⁾.

După trecerea din viață a cuviosului, — în această chilie s-au liniștit prin rugăciune mulți monahi de frunte din Mănăstirea Cernica: starețul Timotei, duhovnicul Pimen, arhiereul Ioanichie Stratonichia, starețul Diomid, starețul Visarion, Arhimandritul Veniamin Catulescu, etc.

Deci această casă are o valoare istorică și mireasmă duhovnicească. În cel mai scurt timp va fi restaurată și transformată în muzeu.

DIN ÎNVĂȚATURA STAREȚULUI GHEORGHE

Datorită modului de conducere al Prea cuviosului stareț Gheorghe, datorită și modului de trăire duhovnicească a obștii sale, mănăstirea Cernica

15. Monografie (manuscris) — M-rea Cernica, 1913, fila 5, — în Biblioteca Ierarh Calinic.

16. Idem. — fila 7.

a devenit un loc iubit și vestit de închinare și reculegere pentru credincioșii din București. Pe baza Sfințelor Scripturi, a sfinților părinți, și din propria-i experiență, starețul învăța pe ucenicii săi astfel: «Călugărul trebuie să fie blind, tăcut, puțin la vorbă, mintea avindu-și strinsă, deștept în privigheri, răbdător și postitor, ascultător și mai presus de toate să aibă dragoste de o potrivă către cel mare și către cei mici și a nu se impuțina cu sufletul despre mila lui Dumnezeu, ci a li răbdător pină la sfârșit». — În partea a doua a testamentului său, intitulată «Scară ginditoare, duhovnicească», el trage luarea aminte a ucenicilor săi asupra următoarelor șapte trepte pe care trebuie monahii în de obște să calce spre o propășire morală superioară: 1. ascultarea, — 2. liniștea sufletească, 3. necîrtirea, — 4. curățenia neîncetată a sufletului, — 5. ferirea de călugării streini și cu purtări rele, — 6. ținerea în bună rinduală a minăstirii, — 7. păstrarea tipicului din Sf. Munte Athos¹⁷).

Scopul învățaturii lui era de a face tot mai buni pe călugări și ai feri de păcatul cel lesne înconjurător și de toate ispitele».

Toți monahii, de la cel mai ales călugăr și pină la ultimul azbucăr, trebuiau să asculte și sa muncească. Munca manuală și rugăciunea (cea liturgică și cea mintală) legate în ascultare, erau însușirile, care au temăluit și cimentat obștea starețului Gheorghe. Trindăvia era osîndită fără cruțare¹⁸).

Starețul Gheorghe ținea mult ca să nu lipsească nici un frate de la biserică¹⁹). — Săvîrșirea celor șapte laude era necurmată, însă Sfînta Liturghie le covîrșia. «Liturghia — zicea el — este între laude ca soarele între planete. Pentru o minăstire, ziua în care nu s-a săvîrșit sf. Liturghie, este o zi fără soare»²⁰). — Starețul Gheorghe era iubitor de învățatura cărții. Povățuește pe călugări a-și agonisi cărți în acest scop. Învățatura cărții și îndeletnicirea cu ea, este una din cele dintîi datorii ale călugărului. «Căci învățatura cărții rodește pe lucrarea minții și pe îndreptarea sufletului»²¹). — Indrumarea monahilor către citirea cărților a dat naștere la un curent de cultură, care a adus roade depline: traduceri din sfinții părinți, copieri

Starețul Gheorghe în chilia sa.

17. Vezi Ec. D. Furtună «Ucenicii Starețului Paisie în M-rea Cernica și Căldărușani, — Buc. pag. 54.

18. Idem, ibidem, pag. 85.

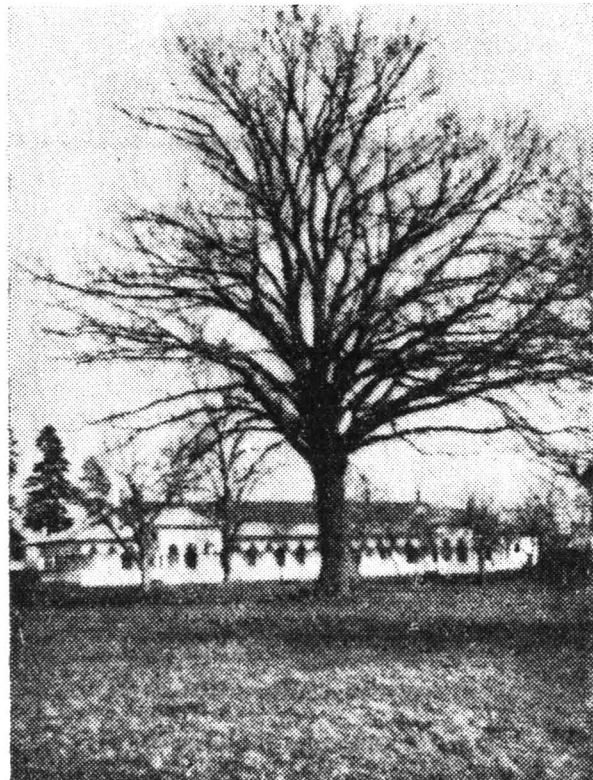
19. Monah Casian, op. cit., pag. 70.

20. Idem, ibidem, pag. 55-59.

21. Idem, ibidem, pag. 55.

de alte manuscrise. Această strădanie a făcut cu puțință o neîntreruptă legătură între ucenicii starețului Paisie, de la Neamț și ucenicii starețului Gheorghe, de la Cernica și Căldărușani. Ea a putut pune în circulație bunurile culturale de ordin duhovnicesc și organizatoric între aceste centre din Moldova și Țara Românească, aducând un neprețuit folos monahismului și Bisericii în general, la sfârșitul secolului XVIII-lea.

Stejarul sădit în ostrovul Sf. Nicolae, de ucenicii starețului Gheorghe, în 1781.

Ca un ecou,— după trecerea din viață a prea bunului și blindului povățuitor, care a reînțeleiat, organizat și condus minăstirea către viață morală și culturală «care nu este un lucru mic», ucenicii lui încă notau pe manuscrise însemnări ca acestea: «mîntuiți-vă frații mei cei duhovnicești, care cu Darul lui Dumnezeu v-ați adunat aici a va mintui sufletele»²²)

După 150 de ani, starețul Gheorghe trăiește printre batrinii calugării de la Cernica, asigurându-le calea spre mîntuire și entuziasmează pe cei mai tineri spre ascultare muncă și rugăciune. Duhul său drept pe cei smeriți și liniștiți îi ridică și pe cei mindri și haotici îi coboară spre umilnă, ca astfel să se poată mîntui. «Căci deși au ieșit din viață, dar cu duhul nedepărtat iaste de sobor» — zice ierom. Protasie, ucenicul și

biograful său, în «Viața» pe care a scris-o²³).

Da! La data de 3 decembrie 1806 orele 8 și jumătate — Duminică spre luni a fost mare tînguire în obștea minăstirii Căldărușani și în obștea minăstirii Cernica.

«Toți era plini de jale și de lacrimi. Multă întristare și plîngere au lăsat tuturor părinților Veacnica pomenire, veacnica pomenire, veacnica lui pomenire»²⁴).

Obștea Sfintei Minăstiri Cernica, cea de atunci ca și cea de acum, îl cinstește ca pe un sfînt.

Arhimandrit ATANASIE GLADCOVSKI,
Starețul Sf. Minăstiri Cernica

22. Insemnare pe un molitfelnic ce se află în Biblioteca Sf. Ierarh Calinic.

23. Protasie ierom., op. cit., pag. 124.

DECADA CĂRȚII (21-31 dec.)

GINDURI ȘI INSEMNAȚII DESPRE CARTE ȘI CITIT

«Cercetați Scripturile, căci... în ele aveți viață veșnică...» (Ioan V, 39).

În ultimele zece zile ale lunii decembrie se organizează în toată țara *Decada Cărții*: zece zile în care obiectul preferat și răsfățat al atenției și al interesului tuturor va fi *cartea*. Vom trăi deci o adevărată sărbătoare a cărții. O inițiativă fericită și laudabilă. Nimic mai potrivit decât un praznic al cărții, adică zile anumite, în care oamenii să-și arate, mai mult decât în restul timpului, respectul, prețuirea și dragostea pe care se cuvine să le acordăm cărții, acest minunat instrument de cultura, simbol și purtător de lumină și totodată prieten, binelăcător și educator al omenirii.

Biserica ia parte, cu toată bucuria, la acest omagiu festiv adus cărții de către prietenii și prețuitorii ei. La temelie credinței creștine și pe alia-rele bisericilor noastre, la loc de cinste, stă *o carte*: Sfânta Evanghelie, pe care noi o cinștim ca pe cea mai sublimă dintre toate cărțile, cartea care, mai mult decât toate celelalte, ne învață iubirea de Dumnezeu și de oameni. Dar ceva din respectul sacru cu care noi înconjurăm această *carte a cărților*, se rășfringe, într-o oarecare măsură, și asupra tuturor cărților bune, a acelor cărți care ne luminează mintea, eliberându-ne de robia ignoranței, a credințelor greșite, a prejudecăților și a superstițiilor, cărțile care ne îmbogățesc cunoștințele și ne înobilează inima, ne întăresc voința în lupta pentru înălțuirea binelui, ne îndeamnă să ne iubim Patria, să prețuim și să cultivăm munca, cinstea, dreptatea și pacea...

Aducem deci și noi cuvenitul prinos de laudă și cinștire a cărții, prin modestele însemnări care urmează.

---

24. Arhim. Doroftei de la Căldărușani, citat după Ec. D. Furtună, op. cit., pag. 124.

25. Fig. nr. 4, 5, 9 și 10 — sînt luate după un manuscris prețios, publicat de N. Iorga: «Cel din urmă manuscris de datină artistică în Muntenia». Buletinul Comisiei Monumentelor Istorice, Anul XXXII, iulie-septembrie, 1949, pag. 135, și 140. Desenele sînt făcute de Oprea păcătosul, — un călugăr martor ocular al vieții Starețului Gheorghe, — și chiar al Sf. Ierarh Calinic.

«Iubiți cartea; ea înaripează mintea și inima cu sentimentul dragostei față de lume, față de om», — spunea undeva marele Maxim Gorki. Și pe bună dreptate. Căci cartea este cel dintii și cel mai accesibil mijloc și instrument de educație, de cultură și de progres. În lungul drum evolutiv, pe care omenirea l-a străbătut de la sălbăticie, primitivism și întuneric spre civilizație, progres și lumină, care își are partea ei de contribuție și merite incontestabile. Indeeosebi astăzi, cartea este mult mai ieftină, mai puțin costisitoare și mai la îndemina oricui, ca și radio-ul, cinematograful, școala, gazeta și revista, care, de altfel, nu sînt decît tot forme mai noi și periodizate ale cărții. Cartea nu-ți cere nici bani prea mulți ca s-o ai și nici zile sau ore anumite ca s-o citești; te poate însoți oriunde și o poți citi ori cînd, și totdeauna cu folos. Singurul lucru pe care ți-l pretinde este doar puțină rîvnă ca s-o deschizi și apoi atenție și răbdare ca s-o urmărești. Precum spunea un episcop englez din sec. XII (Richard de Bury), cărțile sînt niște «profesori care ne instruiesc fără vergi sau cătușe, fără cuvinte aspre sau minioase, fără să ceară daruri sau bani. Dacă te apropii de ei nu dorm, dacă-i întrebi nu-ți ascund nimic, dacă nu i prețuiești nu se plîng niciodată, dacă ești ignorant nu pot să te ia în batjocură» (citată în *Cugetări și maxime pentru viață*, culese de Arhim. N. Criveanu, Rîmnicu Vilcii 1931, p. 37).

Invenția scrisului și a cărții a fost cea mai genială și mai utilă descoperire pe care a făcut-o omul. Ea a deschis drumurile omenirii către civilizație și cultură. Prin carte se acumulează, se păstrează și se transmite tuturilor generațiilor, gîndirea, știința, înțelepciunea și experiența oamenilor din trecut, roadele muncii celor mai buni fii ai omenirii, a talentelor, a geniilor, a descoperitorilor și deschizătorilor de noi drumuri în știință, în artă, în tehnică, în organizarea socială și așa mai departe. Cartea constituie un fel de memorie multimilenară a omenirii; în filele ei trăiește pentru eternitate și ni se descoperă de fiecare dată și fiecăruia dintre noi sufletul colectiv al oamenilor de odinioară, istoria trecutului cu toate peripețiile ei, minunile și frumusețile naturii și ale universului.

Căci cărțile trăiesc mai mult chiar decît monumentele și operele de artă cele mai trainice, pe care dintele necruțător al vremii le atinge mai curînd sau mai tîrziu. Palatele și templele se prăbușesc în ruine, picturile și statuile se strică și se distrug. Dar cărțile, prin puțința pe care o au de a fi mereu reproduse și multiplicare, copiate sau retipărite în ediții noi, se păstrează peste veacuri. Mai ales cărțile bune sînt un fel de ființe de-a pururi vii, nemuritoare. Scriitorii mari nu mor. Ei supraviețuiesc, prin opera lor, dincolo de termenul temporal al destrămării faptei lor fizice, trecînd în veșnicie datorită amintirii eterne și recunoscătoare pe care le-o păstrează generațiile de după ei. «Timpul are asupra cărților un singur efect și anume acela că alege griul de neghină, căci în literatură nu se poate menține decît ceea ce e bun» (S. Smiles, *Fii om de caracter*, în rom. de Al. Calistrat, Buc., f. a., p. 187). Timpul este marele judecător, aștet și critic literar, care condamnă cărțile rele, dîndu-le la coșul de hirtii și consacra pe cele bune; acestea din urmă rezistă judecării oamenilor, ca aurul în cuptor și secolele trec peste ele fără să le îmbătrînească, fără să le atingă și fără să le știrbească ceva din eterna lor valoare.

Există oameni cărora le spunem «spiritiști», pentru că ei doresc și pretind (sau au iluzia) că izbutesc «să cheme spiritele» celor dispăruți, prin anumite practici magice sau ocultе. Noi cunoaștem însă un mijloc sigur și elicace de a ne pune oricind în legătură cu spiritele mari ale omenirii: acest mijloc este *lectura* sau cititul. Orelе de lectură sînt în general prilejuri și momente de întîlnire și convorbire cu spiritele de elită ale omenirii. În filele cărților pe care le luăm în mină și le răsfoim dormitează sufletul autorilor lor, pe care noi îi evocăm, îi trezim din nou la viață și îi invităm la simposionul intelectual prilejuit de *lectura cărților lor*. Opera lor scrisă este un fel de «voix d'outre tombes», glas care ne vorbește de dincolo de morminte, prin graiul misterios și tăcut al sloveilor scrise.

Cartea a fost încă de la început cel mai bun prieten, îndrumător și binefăcător al omului în strădania lui de a cunoaște lumea și viața și de a se ridica treptat spre luminișurile științei.

«Cartea dă oamenilor de azi învățătura și puterea oamenilor de ieri și-i cruță de osteneala de a lua iarăși munca și suferințele izbăvirii de la început. Neamurile care au cinstit cartea și au iubit învățătura stau în fruntea neamurilor pe pămînt, căci în întunericul muncii pămîntești ele au avut facele aprinse și au descoperit drumurile și au sporit puterile. Înăptuirile lor mărețe stau mărturie veacurilor, iar fiii acestor neamuri, izbăviți din întunec și descătușați din lanțurile suferinței, binecuvîntează viața» (G. Ionescu-Sisești, *Cartea*, în *Calendarul plugarilor* pe 1923).

O colecție de cărți bune e o adevărată universitate. O bibliotecă echivalează cu un altar de muncă și de lumină. Strădania omului care scrie, gîndește sau citește aplecat peste filele unei cărți este tot atît de nobile, de rodnică și de utilă ca și a plugarului aplecat pe coarnele plugului sau a muncitorului harnic din uzine și fabrici. Lectura cărților este cheia fermecată care descuie fiecăruia din noi ușile fermecate ale palatelor fericirii din basme «Oricine va avea cheia de aur care deschide ușa tăcută a bibliotecilor, va putea găsi în ele încurajare și mîngiere, odihnă și fericire. Vom transforma dar o bibliotecă, dacă ne servim bine de ea, într-un rai pămîntesc, într-o grădină a Edenului, fără nici o rezervă; căci totul ne este dezvăluit, pînă și fructul arborelui științei, pentru care, se zice, prima noastră mamă a sacrificat plăcerile paradisului. Aici pe pămînt putem citi cele mai importante istorii, cele mai mișcătoare volume de călătorii și de aventuri, cele mai interesante povestiri, cele mai frumoase poeme, putem vizita pe oamenii de stat, pe poeții și filosofilți cei mai eminenți din toate timpurile, putem profita de ideile celor mai mari cugetători și ne putem bucura de cele mai sublime creațiuni ale geniului omenesc» (John Lubbock, *Fericirea de a trăi*, partea I, Buc. 1900, p. 61). De aceea, un istoric și om politic englez din secolul trecut (Th. Macauley) spunea că ar prefera să fie sărac și să trăiască într-o cocioabă dar cu o grămadă de cărți alături, decît rege cărui să nu-i placă a citi. Iar marele astronom John Herschel († 1882) scria că, dacă i-ar fi îngăduit să-și aleagă un gust care să-l susție în toate împrejurările vieții, care să fie pentru el un izvor nesecat de fericire și de bucurie, ocrotire împotriva tuturor relelor vieții și a dușmăniei oamenilor, ar fi ales gustul cititului. «Omul care are acest gust și care are și mijloace de a și-l mulțumi, va fi fără îndoială fericit — afară numai dacă îi dați cărți rele de tot — căci într-o dată în societatea cea mai aleasă a tuturor epocilor: se face cetățean al tuturor raselor și contimporan cu toa-

te veacurile. Pentru el s-a creiat lumea» (citat la John Lubbock, *Intrebuințarea vieții*, trad. rom. în *Bibl. pentru toți*, p. 87).

Se spune că, odată, niște umili fierari dintr-un sat englezesc citeau romanul cu titlul *Pamela, sau virtutca răsplătită*, al scriitorului S. Richardson (creiatorul romanului englezesc modern, din sec. XVIII). Cum terminau lucrul, începeau citirea. Veneau și vecinii să asculte. Romanul — desul de naiv — se incheie cu căsătoria a doi tineri virtuoși și simpatici, în urma multor peripeții și necazuri. Entuziasmul cititorilor la auzul acestui final triumfal a fost așa de mare, încit de bucurie au alergat și, suindu-se în clopotnița bisericii satului, au început să tragă clopotele drept mulțumire. Se citează de asemenea cazul unui nobil spaniol din sec. XVI, care, citind romanul cavaleresc *Amadis din Galia* (de Montalvo), cind a ajuns la capitolul despre moartea eroului principal al cărții (Amadis, supranumit cavalerul lăului, s-a îmbrăcat în haine de doiiu cu întreaga familie.

Iată doar două exemple care demonstrează suficient puternica înriuire pe care o poate exercita lectura cărților asupra spiritului nostru și marea ei contribuție la formarea caracterului și a personalității noastre. Cartea este, într-adevăr, o forță, cea mai nobilă și mai activă forță a spiritului omenesc. Cărțile mari și bune ascund în ele și pot dezlănțui, ca niște vulcani, flacări și pasiuni nebănuite, pot provoca sugestii fericite, germinează idei și gândiri geniale, pot dezvălui talente și energii latente, pot determina convertiri și renașteri. Antichitatea clasică greco-romană se putea mindri, chiar înainte de era noastră, cu unele cărți de acest fel, nemuritoare prin influența hotăritoare pe care ele au exercitat-o asupra unor mari personalități ale istoriei, din timpurile mai noi. Intre acestea se numără, de ex., *Viețile paralele ale oamenilor iluștri*, scrisă de istoricul și moralistul grec Plutarh (sec. I-II al erei noastre). Mai aproape de timpurile noastre, geniul poetic al marelui fabulist La Fontaine (sec. XVII), cunoscut în tinerețe prin lenevia lui, s-a trezit subit la auzirea unei ode de Malherbe, cind el a strigat: «Și eu sint poet!». De aceea scriitorul italian Edmondo de Amicis († 1908) spunea că soarta multor oameni a atârnat de faptul dacă în casa părinților lor au găsit o bibliotecă sau măcar o carte bună, care să le deschidă gustul de citit.

Dar sint și cărți care au orientat și influențat nu numai personalitatea și soarta indivizilor izolați, ci au revoluționat gândirea și istoria lumii întregi, prefăcind din temelie viața și modul de organizare a societății omenesci, prin ideile mari, generoase, inoitoare și progresiste, pe care le-au semănat în lume. Prin scris și carte, mai mult și mai departe decit prin cuvîntul vorbit, s-au răspîndit în omenire ideile noi și revoluționare ale marilor deschizători de drumuri și făclieri ai progresului în toate domeniile vieții omenesci. Cărțile celebre, capodoperile scrisului din diferitele epoci și laturi ale pămîntului, au inspirat, au zămislit și au patronat toate evenimentele de răscruce din istoria omenirii, toate marile prefaceri sociale, culturale și religioase, au deschis zări și luminișuri noi spre mai binele și fericirea oamenilor. În fruntea unor astfel de cărți, care, după cuvîntul Mintuitorului, «au aruncat foc pe pămînt» (Luca XII, 49), stă cu cinste *Cartea Cărților*, adică *Sfînta Scriptură* sau *Biblia* («Cartea» prin excelență). cartea de căpătii a creștinismului; operă dumnezeiască și omenească în același timp, cine ar putea spune ce a însemnat ea pentru cultura și civilizația modernă?

Pe urma ei vin cărțile inspirate, direct sau indirect, din duhul ei și care au grăbit pașii omenirii spre forme de viață mai bune și mai drepte decît cele dinainte. În rîndul acestora se poate număra, de ex., *Contractul social* al lui J. J. Rousseau, care a influențat enorm evoluția organizării sociale a Europei de la sfîrșitul secolului al XVIII-lea înainte. Reînvierea Boemiei la sfîrșitul secolului XVIII-lea se datorește unui brăvțiar profan de cîntece și poezii populare (vezi Gh. Mugur, *Florile. Note și impresii*, Buc., 1928, p. 68), iar *Discursurile către națiunea germană* ale filosofului J. Fichte († 1814), rostite în clipe grele pentru poporul german, au trezit simțul de unitate națională al germanilor, despărțiți pînă atunci în stătuțele și au grăbit formarea puternicului stat german unitar de mai tirziu.

Pe scurt, precum spunea scriitorul politic francez L. Bonald (sec. trecut), «de la Evangheliile pînă la *Contractul social* (al lui Rousseau), cărțile au fost acelea care au provocat revoluții» (citat la S. Smiles, *Fii om de caracter*, p. 201). Dar exemplul cel mai grăitor în această privință îl alcătuiesc lucrările clasicilor marxiști-leniniști, de la *Capitalul* lui Karl Marx pînă la operele marelui Lenin, care au devenit evangheliile cea nouă a socialismului biruitor și care au inspirat marile revoluții și reforme sociale din ultima sută de ani, pe o mare parte a globului pămîntesc. Ca și Evangheliile creștine acum aproape două mii de ani în urmă, asemenea cărți au fost ridicate de fapt la rangul de constituții, simboale și steaguri de luptă, în jurul cărora se string grupuri mari de oameni, clase sociale sau popoare întregi, care luptă și singerează pentru înlăptuirea nobilelor idealuri înscrise în ele. Lectura acestor cărți unește și coalescează oameni din regiunile cele mai îndepărtate unele de altele, inspiră simțiri și simpatii comune, promovează unitate de gîndire și de acțiune, creiază grupuri sociale noi, blocuri, curente sau partide, care acționează ca un singur om, însufleții de o idee sau de o cauză comună, deși sînt despărțiți prin granițe statale sau naționale, diferențe de rasă, prin depărtarea geografică sau prin concepțiile religioase. Cineva observa, pe drept cuvînt, că «socialiștii sînt legați între ei prin citire. Lectura aceluiași cărți îi unește mai puternic decît unesc legăturile de rasă și de singe. Masivitatea blocurilor socialiste e în mare parte opera cărților de doctrină politică». (G. D. Mugur, *Op. cit.*, p. 123).

Dar sînt cărți și cărți. În vastul ogor al scrisului universal au semănat, mai ales de cînd tiparul a devenit mai lesnicios, nu numai slujitorii binelui ci și argații lui satan, care, la adăpostul largii libertăți și toleranțe a scrisului, au aruncat, pe furis, sămînța cea rea a neghinei. Și dacă toate cărțile influențează, într-o măsură mai mare sau mai mică, spiritul nostru, nu toate ne influențează în bine. Omul este în parte, sau tînde să devină ceea ce citește. După cum trupul nostru se resimte de calitatea hranei pe care o consumăm, tot așa și sufletul nostru — sub întreitul său aspect de intelect, simțire și voință — se va resimți de calitatea lecturilor cu care îl hrănim. Cărțile bune inspiră idei înalte, simțiminte alese și atitudini nobile; ele dirijează mințile, inimile și voințele cititorilor spre țelurile sublime imprimare de autorii respectivi. Dar sînt și cărți rele, proaste, slabe sau mediocre din punct de vedere al conținutului ca și al formei, care pot avea o influență nefastă sau negativă asupra spiritului nostru; lectura unor astfel de cărți va forma suflete mediocre și meschine sau, în cel mai bun caz, va rămîne nulă, fără nici un profit pentru cititor.

Primejdia stă în faptul că unele din aceste cărți, scrise de autori talentați, pot fi atrăgătoare prin teme lor palpitate și forma lor literară fermecătoare, exercitând o puternică atracție mai ales asupra tineretului de ambele sexe, și făcând astfel o serioasă concurență cărților bune. Așa de ex., *Suferințele tinărului Werther*, de Goethe, provocaseră o adevărată epidemie de tristețe, melancolie bolnăvicioasă și sinucideri, în rândurile tineretului german din vremea autorului. Nu mai vorbim de *cartea-marfă*, cartea ajunsă unealtă de imbogațire a autorului sau a editorului și librarului, ca în țările capitaliste și scrisă exclusiv în acest scop, ca de ex.: romanele polițiste (gen Sherlock Holmes) sau de aventuri (ca cele din Colecția 15 lei), literatura decadentă, imorală și obscenă a unor scriitori ca Pitigrilli sau a unor condeieri americani de azi, literatură care constituie deliciul și imboldul la desfriș, viciu, nebunie și crimă, al gangșterilor și al oamenilor de nimic din America.

Parafrăzind o cunoscută zicală («Spune-mi cu cine te inșoțești, ca să-ți spun cine ești»), un cărturar al nostru scrie: «Spune-mi ce citești, ca să-ți spun cine ești!» (C. Rădulescu-Motru). Poți judeca gustul, nivelul și preferințele unui om tot atit de bine după felul cărților pe care le citește, ca și după calitatea prietenilor cu care se inconjoară. Trebuie să ne alegem deci cărțile, după cum trebuie să ne alegem și prietenii: să căutăm tovarășia celor buni, nu a celor răi. «Oamenii își descoperă inrudirea spirituală tocmai prin dragostea lor pentru aceeași carte, întocmai după cum se împrietenesc două persoane care admiră pe o a treia» (S. Smiles, Op. cit., p.185). Cartea rea e un rău tovarăș și slătuitor; cartea bună e un bun și adevărat prieten. «Cărțile bune fac parte dintre cei mai buni prieteni, deoarece înalță gândurile și mină strădaniile personale spre ținte superioare, fiind totodată un mijloc de apărare contra inclinațiilor nedemne... El înalță, întăresc și eliberează spiritul, îl feresc de apucături comune, produc o stare de cinstită bună dispoziție și liniște, îl formează, îl cioplesc și îl umanizează» (S. Smiles, Op. cit., p. 200). Ba încă filosoful român Vasile Conta obișnuia să spună că o carte bună poate înlocui o prietenie, dar un prieten nu totdeauna poate înlocui o carte bună.

Odinioară cărțile erau rare, scumpe și greu de procurat, iar cititul constituia un lux sau o profesie a unei mici minorități sociale. Astăzi, mai ales în țările socialiste și în cele ale democrațiilor populare, cartea a devenit un bun comun al poporului, la îndemina oricui vrea să citească și să se înștruiască. Se scrie și se tipărește enorm de mult, în toate domeniile scrisului și ale culturii. Dar ușurința tiparului și ieftinătatea slovei tipărite, care ne îmbie din toate vitrinele și bibliotecile, devine câteodată pentru cititorul neprevenit o greutate, iar nu o înlesnire, căci îl pune în situația celui pierdut în coridoarele nenumărate, infinite și complicate, ale unui labirint, din care nu știe cum să iasă. Greutatea pentru noi cei de azi nu mai constă deci în găsirea sau procurarea cărților, ca așădată, ci în alegerea lor. Cărți sînt multe, pe cînd orele noastre disponibile pentru citit sînt așa de puține, încit ar fi o crimă față de noi înșine să le pierdem și pe acelea, citind orice ne cade în mină. Nu trebuie să citim orice și la întimplare. Pentru ca profitul nostru să fie maxim, e necesară deci o selecție, o alegere a cărților care merită să fie citite și a cărora lectură se soldează pentru noi cu un real spor și cîștig în educația, înștruirea sau dezvoltarea personalității noastre. Lectura trebuie îndrumată, călăuzită,

planificată. Dar despre alegerea cărților bune de citit vom vorbi poate altădată.

Cartea nu trebuie să rămână în raftul librăriei sau al bibliotecilor; pentru ca să devină un instrument viu de cultură, ea trebuie folosită, citită, studiată, cercetată. Altfel, orice bibliotecă sau colecție de cărți rămîne un depozit mort, o comoară ascunsă, care nu folosește nimănui. Sintem departe de vremurile cînd proverbialul domn Kalinderu, administrator al domeniilor «Coroanei», interzicea cu strășnicie țaranilor de pe o fostă moșie regală să se atingă de cărțile frumos legate și rînduite în dulapurile căminului cultural de acolo, ca să nu le «strice». Astăzi cartea oște folosită pe o scară largă, nu numai la orașe ci și la sate. Guvernul și Partidul au făcut din carte și din răspîndirea luminii ei pirghia principală a marelui ofensive de culturalizare a masselor populare, punînd la îndemina tuturor celor ce vor să citească și să se cultive, carte bună, ieftină și accesibilă oricui.

Dar odată cu cartea, trebuie să căutăm să răspîndim și să promovăm și dragostea de carte și gustul de citit, căci acestea sînt temelii și chează cultura. Să citim nu pentru a ne pierde timpul sau pentru a ne omori plicticșea. Nu distracție, ci instrucție și educație trebuie să căutăm în indeletnicirea cu cititul; să citim cu preocuparea și strădania de a ne instrui, de a ne cultiva, de a ne îmbogăți cunoștințele, spiritul și inima. Lucru care cere și puțin efort, atenție, încordare și concentrare a minții. Cărțile care se citesc cu ușurință și sînt agreabile la citit dar care nu necesită niciun efort intelectual, nu ne aduc nici un folos, ba dimpotrivă, iar uneori cititul lor însemnează pur și simplu o pierdere zadarnică de timp.

Valoarea și nivelul cultural al popoarelor, ca și al indivizilor, se măsoară, în mare parte, și după gradul de prețuire, atenție, și cinstire care se acordă cărții. Cu cit un om sau un popor stă mai sus pe scara culturii și a civilizației, cu atita crește și stima și considerația lui față de carte, și dimpotrivă. Omul de cultură simte nevoia de carte și de citit așa cum simte nevoia să mănînce și să bea. O zi fără lectură pentru el e o zi pierdută.

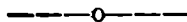
Decada cărții este pentru noi toți, deci și pentru preoțime, un prilej nimerit și oficial de a ne arăta în chip deosebit dragostea și prețuirea pe care o acordăm cărții. Cartea nu trebuie să lipsească din nici o casă, căci o casă fără cărți este ca un trup lără suiet, spunea Ciceron. Cu atit mai mult nu trebuie să lipsească din casa și din mina sau preocupările zilnice ale preotului. Nu se poate concepe muncitor intelectual tără o cit de mică bibliotecă personală; este un instrument indispensabil de lucru și cea dintii mobilă care se cuvine să umple casa noastră. Între religie și originile scrisului și ale cărții există o strînsă legătură. Clerul creștin aicătuita, odinioară, la noi ca și aiurea, singurul creator și minuitor de carte. Preoțimea de azi trebuie să rămînă în fruntea iubitorilor de carte. Să iubin, cartea, atit pentru desăvirșirea noastră înșine cit și pentru a răspîndi lumina ei în popor. Cei doi ochi duhovnicești ai preotului, spunea cineva, sînt evlavie și știința sau cultura. Nici știință fără evlavie, dar nici evlavie fără cultură. Slujirea lui Dumnezeu nu se poate face prin ignoranță, ci prin contactul viu și permanent cu cartea, prin ridicarea necontenită a nivelului nostru cultural, prin luminarea minții, prin intensificarea preocupărilor intelectuale, prin lărgirea orizontului spiritual pe care și-o dă numai

pasiunea cititului, la temelia căreia stă dragostea și cultul pentru carte. Numai așa vom putea fi și rămâne adevărați «luminători» duhovnicești ai credincioșilor noștri, ținând pasul cu progresul cultural al vremurilor pe care le trăim.

Incheiem aceste gânduri și însemnări omagiale, ale noastre și ale altora, închinată cărții și cititului, cu îndemnul prin care, încă acum aproape trei sute de ani în urmă, bătrînul cronicar moldovean Miron Costin își încheia minunata sa Predoslovie la cartea *De(spre) neamul Moldovenilor*: «Puternicul Dumnezeu, cinstite, iubite cîtitorule, să-ți dăruiască, după aceste cumplite vremi ale anilor noștri, cîndva și mai slobode veacuri, întru care, pre lingă alte trebi, să aibi vreme și cu cetitul cărților a face iscusită zăbavă; că nu iaste alta și mai frumoasă și mai de folos în toată viața omului zăbavă, decît cetitul cărților. Cu cetitul cărților cunoaștem pre ziditoriul nostru Dumnezeu; cu cetitul laudă îi facem pentru toate ale Lui cătră noi bunătăți; cu cetitul pentru greșalele noastre milostiv îl aflăm. Din Scriptură înțelegem minunate și vecinice laptele puterii Lui, ea face fericită viața, ea agonisește nemuritoriu nume. Insuși Mintuitoriul nostru, Domnul și Dumnezeul Hristos, ne învață zicînd: *Is-piteaită pisanie*, adică: *Cercetați Scripturile*. Scriptura depărtate lucruri de ochii noștri ne învață; cu acele trecute vremi să pricepem cele viitoare.

Cetește cu sănătate această a noastră cu dragoste osteneală...»

Pr. Prof. ENE BRANIȘTE

PENTRU APĂRAREA PĂCII

LUCRĂRILE SESIUNII A IX-a A MARII ADUNĂRI NAȚIONALE

În zilele de 27 și 28 octombrie 1956, au avut loc lucrările celei de-a IX-a sesiune a Marii Adunări Naționale, a Republicii Populare Române, cu următoarea ordine de zi:

1. Proiectul de lege pentru modificarea Legii cu nr. 9/952, pentru alegerea Deputaților în Marea Adunare Națională;
2. Proiectul de lege pentru ratificarea Decretelor emise de Prezidiul Marii Adunări Naționale, în intervalul dintre sesiuni;
3. Declarația Guvernului R. P. R., cu privire la propunerile Guvernului Uniunii Sovietice în problema dezarmării și a micșorării încordării internaționale.

Legea pentru modificarea Legii cu nr. 9/952, pentru alegerea de Deputați în Marea Adunare Națională, constituie o puternică mărturie a consolidării regimului democrat popular în țara noastră.

Modificările aduse legii cu nr. 9/952, costau în deosebi în faptul că toți cetățenii Republicii Populare Române, care au implinit vârsta de 18 ani, fără deosebire de rasă, naționalitate, sex, religie, grad de cultură, profesie sau durata domiciliului, au dreptul de a lua parte la alegerile pentru deputați, cu excepția celor lipsiți de facultățile mintale și a persoanelor condamnate prin hotărâre judecătorească la pierderea drepturilor electorale.

«În orînduirea noastră democrat-populară, a spus Ministrul Justiției, Gheorhe Diaconescu, poporul este stăpîn pe destinul său.

El participă activ la conducerea de Stat, în primul rînd prin deputații pe care îi alege în organele puterii de Stat.

Legea Nr. 9 din 27 septembrie 1952 pentru alegerea deputaților în Marea Adunare Națională, a cărei modificare a propunem, prevede în art. 5 cazurile de nedemnitate electorală, cînd anumite categorii de persoane nu pot alege și nici nu pot fi alese.

Ținând seama de succesele obținute în construirea socialismului, în întărirea regimului democrat popular, apreciem că este cazul să fie înlăturate excepțiile prevăzute de art. 5 din legea Nr. 9/952, în ce privește dreptul de a alege și a fi ales în organul suprem al Puterii de Stat.

Propunem astfel abrogarea art 5 a legii nr. 9 din 27 septembrie 1952, în întregime sa.

Dat fiind că art. 2 din lege în partea sa finală menționează că cei declarați nedemni nu au drepturi electorale și deoarece prin abrogarea art. 5, nedemnitatea nu va mai constitui o cauză de înlăturare de la exercițiul drepturilor electorale, devine necesară și modificarea art. 2 din lege și anume, prin suprimarea mențiunii de execeptare de la drepturile electorale a celor declarați prin lege nedemni.

În acest fel, sistemul nostru electoral nu va mai cuprinde categorii de persoane care să fie excluse de la drepturile electorale, iar universalitatea votului va fi desăvârșită.

Legea aceasta a fost votată în unanimitate de Marea Adunare Națională; de asemenea și legea pentru ratificarea decretelor emise de Prezidiu în intervalul dintre cele două sesiuni.

În ziua de 28 noiembrie a fost votată Declarația Guvernului Republicii Populare Romine, cu privire la propunerile Guvernului U. R. S. S. în problema dezarmării și a micșorării încordării internaționale.

Cu privire la această Declarație, a luat cuvântul cel dintii Vice-Președintele Consiliului de Miniștri, Ștefan Voitec.

«Guvernul Român, a spus vorbitorul, socotește ca în condițiile actuale, problema dezarmării prezintă o importanță deosebită și consideră că Declarația Guvernului Sovietic cuprinde propuneri constructive, a căror punere în aplicare va contribui în cea mai mare măsură la consolidarea păcii și securității internaționale».

Făcînd o documentată analiză a situației internaționale, Vice-Președintele Consiliului de Miniștri, Ștefan Voitec, a încheiat cu următoarele: «Prietenia cu Uniunea Sovietică și cu celelalte țări socialiste stă la temelia întregii noastre politici externe. Ea a fost verificată și s-a călit în împrejurări grele și ea e înscrisă adînc în sufletul poporului nostru. Între țara noastră și țările socialiste s-au statornicit relații frățești de colaborare și într-ajutorare pe baza principiilor leniniste ale deplinei egalități în drepturi, a respectului reciproc și a neamestecului în treburile interne, relații întemeiate pe țelurile socialiste comune.

Unitatea țărilor socialiste se dezvoltă tot mai strînsă. Ea este o forță uriașă pusă în slujba păcii și constituie un fenomen de cea mai mare însemnătate, care determină întreaga evoluție a situației internaționale.

Faptul că Republica Populară Romină face parte din marea familie a țărilor socialiste în frunte cu Uniunea Sovietică, constituie pentru noi o garanție a dezvoltării noastre continue, pe drumul construirii socialismului, a apărării integrității și suveranității noastre de Stat.

Poporul român și Guvernul Republicii Populare Romine acordă deosebită importanță dezvoltării continue a prieteniei frățești cu marea Chină populară, ale cărei succese istorice în construirea socialismului și a cărei luptă consecventă pentru apărarea păcii și securității internaționale se bucură de întreaga noastră simpatie. Întărind relațiile de colaborare cu toate țările socialiste, țara noastră este hotărîtă să-și aducă și pe

viilor contribuția sa la dezvoltarea relațiilor politice, economice, culturale între toate țările lumii, indiferent de orinduirea lor socială».

Între cei 12 deputați care au luat cuvîntul cu privire la conținutul Declarației, a fost și Pr. Constantin Civitu, deputat al Circ. electorale Flămînda, regiunea Craiova și care în numele slujitorilor Sfinței noastre Biserici, între altele a spus următoarele:

«Guvernul țării noastre se călăuzește în politica externă de principiul coexistenței pașnice între țări cu structură socială diferită, fiind convins că orice problemă internațională litigioasă poate și trebuie să fie rezolvată pe calea tratativilor.

Ca reprezentant al Bisericii Ortodoxe Romîne — sprijinitoare permanentă și hotărîită a păcii în lume — precum și ca ales al poporului în Marea Adunare Națională, declar că mă asociez întru totul declarației Guvernului R. P. R. în sprijinul principiului declarației Guvernului U. R. S. S. din 17 noiembrie 1956, cu privire la problema dezarmării și a micșorării încordării internaționale.

Principiul coexistenței pașnice între popoare cu orinduire sociale diferite este în deplină concordanță cu convingerea noastră, că rezolvarea neînțelegerilor între oameni se dobîndește pe calea persuasiunii de la inimă la inimă și de la om la om.

Expunînd aceste gânduri, am convingerea că popoarele vor reuși să învingă uneltirile războinice. Marile Puteri din Apus trebuie să înțeleagă momentul critic al încordării actuale internaționale și — cu răspundere în fața istoriei — să analizeze cu atenție Declarația Guvernului U. R. S. S. și să acționeze pentru instaurarea păcii.

Am încredere deplină că după cum face Guvernul R. P. R., și alte guverne își vor da adeziunea la principiile Declarației Guvernului U.R.S.S. din 17 noiembrie 1956.

Votez dar, cu încredere Declarația Guvernului R. P. R., privitoare la Declarația Guvernului U. R. S. S., în legătură cu problema dezarmării și micșorării încordării internaționale.

Această Declarație a fost votată în unanimitate și cu entuziasm de către Deputații Marii Adunări Naționale, căci «Guvernul român, căruia îi este scumpă viața oamenilor și rodul muncii lor creatoare, susține hotărît măsurile menite să consolideze pacea și securitatea internațională. El consideră că în acest moment de mare răspundere față de cauza menținerii și consolidării păcii, datoria tuturor guvernelor este să treacă la discutarea și rezolvarea practică a măsurilor propuse în vederea dezarmării și micșorării încordării internaționale.

Pentru ca pacea și securitatea internațională să fie menținute și consolidate, este necesar să se pună capăt cu hotărîre oricăror acte de agresiune, politici «de pe poziții de forță» și de amestec în treburile interne ale altor State și să fie promovată politica de colaborare pașnică, de rezolvare pe baza negocierilor a tuturor problemelor litigioase.

În numele poporului român Guvernul R. P. R. se alătură propunerilor cuprinse în Declarația Guvernului U. R. S. S. din 17 noiembrie a c. și-și exprimă convingerea fermă că lupta pentru pace a popoarelor va bara drumul războiului». (Din cuprinsul Declarației).

După votarea Declarației, Marea Adunare Națională a votat un mesaj către Sovietul Suprem al U. R. S. S.-ului prin care reafirma adeziunea întregului popor român la principiile coexistenței pașnice între țări

cu structuri sociale diferite și la rezolvarea oricăror probleme litigioase pe calea tratativelor, principii ce au fost expuse în Declarația Guvernului R. P. R.

De asemenea, au fost votate două mesagii, unul adresat Președintelui Consiliului Prezidențial al Republicii Populare Ungare și Primului Ministru al Guvernului Revoluționar Muncitoresc al Republicii Populare Ungare și al doilea, parlamentului sirian, drept răspuns al unui mesaj primit din partea acestuia.

Cu aceasta, lucrările celei de a IX-a sesiuni a Marii Adunări Naționale au luat sfârșit.

În cuvîntul de încheiere al sesiunii, Președintele Marii Adunări Naționale, deputatul Constantin Pirvulescu, a vorbit despre importanța lucrărilor acestei sesiuni. În continuare, d-sa a spus cele ce urmează: «Odată cu încheierea lucrărilor Sesiunii a IX-a, legislatura Marii Adunări Naționale a Republicii Populare Romine, aleasă la 30 noiembrie 1952, se apropie de sfârșit.

În lucrările legislaturii noastre, în legile pe care le-am votat, în decretetele emise, noi am fost călăuziți de politica Partidului Muncitoresc Român.

Această politică are ca scop dezvoltarea economică a patriei noastre, întărirea permanentă a statului nostru democrat-popular, apărarea și dezvoltarea cuceririlor revoluționare ale clasei muncitoare, crearea unei stări materiale și culturale a întregului popor.

În domeniul politicii externe am dezvoltat relațiile noastre cu țările socialiste, în frunte cu Uniunea Sovietică, și politica coexistenței pașnice cu toate țările, indiferent de regimul lor social.

An de an, Marea Adunare Națională a discutat, aducînd îmbunătățiri serioase, și a votat bugetul de Stat, asigurînd finanțarea sarcinilor economice, sociale și culturale ale Statului nostru democrat-popular.

Marea Adunare Națională a desfășurat o muncă rodnică pentru făurirea legislației socialiste.

Dintre legile votate, reamintim legea pentru organizarea judecătorească, modificarea legii electorale, modificarea codului de procedură penală, codul familiei și ale legi menite să asigure o participare mai activă a maselor de milioane de oameni ale poporului nostru la activitatea de Stat și obștească.

În cadrul lucrărilor legislaturii care se încheie, Marea Adunare Națională a ratificat la 30 mai 1955, Tratatul de prietenie, colaborare și asistență mutuală încheiat la Varșovia între guvernul nostru și guvernele țărilor socialiste, care asigură suveranitatea și independența noastră națională.

În ultima vreme, s-au intensificat schimburile de delegații parlamentare între Marea Adunare Națională și parlamentele altor state.

Vizitele deputaților Marii Adunări Naționale în alte țări și vizitele unor delegații parlamentare străine la noi, au contribuit la cunoașterea realizărilor din țara noastră, aducînd un aport însemnat la întărirea prieteniei și coexistenței pașnice între state.

Datorită sprijinului țărilor socialiste, în frunte cu Uniunea Sovietică, și ca urmare a faptului că Republica Populară Romină promovează în po-

litica sa externă principiile Cartei Națiunilor Unite, țara noastră a fost primită în **Organizația Națiunilor Unite**.

În cursul întregii sale activități, Marea Adunare Națională a exprimat unitatea care există între partid, guvern și popor. Oamenii muncii consideră politica partidului nostru, drept propria lor politică.

În incheiere, mulțumesc tuturor deputaților Marii Adunări Naționale, pentru munca depusă în această legislatură, pentru străduința pe care au manifestat-o, ca activitatea noastră, pusă în slujba poporului muncitor, să fie cât mai fecundă, să ducă la consolidarea continuă a regimului democrat-popular din patria noastră, la întărirea lagărului păcii, democrației și socialismului.

Declar închisă cea de a IX-a sesiune a Marii Adunări Naționale».

Cu aceasta au luat sfârșit lucrările celei de a IX-a sesiuni a Marii Adunări Naționale.

CRONICAR

ALEGERILE PENTRU DEPUTAȚII MARII ADUNĂRI NAȚIONALE

La 3 februarie 1957, toți cetățenii Patriei noastre sînt chemați în fața urnelor, pentru a-și da votul în vederea alegerilor de deputați ai Marii Adunări Naționale.

În țara noastră, puterea aparține oamenilor muncii de la orașe și sale, pe care o exercită prin Marea Adunare Națională și prin Sfaturile Populare.

De la un capăt la altul al țării, cetățenii se pregătesc în vederea acestui mare eveniment, iar oamenii muncii încununază acest fapt prin diferite întreceri cu noi succese în munca lor, închinată înălțării și întăririi scumpei noastre Patrii.

Potrivit dispozițiilor noii legi electorale, la vot iau parte toți cetățenii — femei și bărbați — care au împlinit vîrsta legală de 18 ani; numai cei bolnavi de alienație mintală și numai cei care prin sentință judecătorească sînt oprite de la exercitarea votului, — numai aceștia nu pot vota, deci, nici un fel de discriminare nu oprește pe cineva de la exercitarea votului.

Acest fapt constituie o dovadă a caracterului profund democratic al orînduirii sociale din țara noastră, cum și o dovadă a întăririi și tăriei acestei orînduiri.

În sute de adunări populare la care participă (muncitori, țărani, intelectuali, gospodari și gospodine, tineri și bătrîni, cetățenii Patriei noastre propun ca să fie aleși ca deputați ai Marii Adunări Naționale, pe cei mai buni, pe cei mai cinstiți dintre ei.

«Printre candidați se află floarea poporului: muncitori fruntași care și-au cucerit o profundă prețuire și stîmă prin însemnatele lor realizări

în sporirea producției și productivității muncii, oameni avansați în agricultură, figuri de seamă ale intelectualității noastre legată de popor, academicieni, oameni de știință, scriitori, frunțași din rindurile minorităților naționale, militari ai forțelor armate, femei, tineri, etc.

Printre candidați se găsesc și slujitori ai Sfintei noastre Biserici Ortodoxe Române și ai altor culte religioase, aceasta fiind o dovadă în plus a respectului față de principiul constituțional în ce privește libertatea de conștiință cum și un fapt ce ne arată că Marea Adunare Națională este în adevăr forul reprezentativ al întregului nostru popor, cu toate manifestările lui.

«În biografia celor mai mulți dintre candidați citești cite o frîntură din istoria sbuciumată a poporului nostru din ultimele decenii, cite o frîntură a luptelor sale pentru libertate și pentru o viață mai bună. De aici isvorăște legătura lor strînsă cu viața și năzuințele poporului, încrederea nesdruincinată a oamenilor muncii în candidații lor.

Preoții Sfintei noastre Biserici, laolaltă cu ceilalți cetățeni ai Patriei noastre, sînt și ei părtași ai diferitelor manifestări în legătură cu alegerile din 3 februarie 1957.

Ei nu pot uita niciodată cuvintele rostite de Conducătorul Bisericii Ortodoxe Române, Prea Fericitul Părinte Patriarh Justinian: «Sîntem pe deplin încredințați că atît conducătorii, cit și credincioșii tuturor cultelor religioase din țara noastră împărtășesc întru totul încrederea și dragostea nețărmurită, cu care poporul nostru înconjoară pe candidații săi.

Hotărîrea Noastră de a lua parte la munca pentru înflorirea Patriei va fi prinosul dragostei Noastre neclintite către Patrie și Popor, către Statul democrat popular și guvernul său».

Pășind în cel de-al zecelea an de existență a Republicii Populare Române, oamenii muncii din țara noastră își string și mai mult rindurile în jurul conducătorilor lor firești, cu hotărîrea fermă de a merge mai departe pe drumul construirii vieții celei noi.

La 3 februarie 1957, voturile noastre ale tuturor vor confirma dragostea noastră față de Patrie, față de orînduirea democrat populară, față de slujirea cauzei păcii și a unei vieți mai bune pentru cei mulți.

REDACȚIA

VIAȚA BISERICESCĂ ÎN CUPRINSUL MITROPOLIEI

ARHIEPISCOPIA BUCUREȘTILOR

INSEMNĂRI PE MARGINEA UNUI CONCERT DE MUZICĂ PSALTICĂ ARMONIZATĂ

Duminică 4 noiembrie a. c., orele 17, în Biserica Sf. Spiridon-Nou, paraclis patriarhal, a avut loc un reușit concert de muzică psaltică armonizată, dat de corala Sf. Patriarhii, sub conducerea d-lui Profesor Nicolae Lungu. Depășind cadrul unei manifestări obișnuite, concertul coralei Sf. Patriarhii ne-a împărtășit cu emoție artistică înțelesul adinc al psaltichiei strămoșești armonizate. Cuprinși de încintare simțeam cu toții cum din înălțimea cafasului coborau spre inimile noastre, pline de armonie și mireasmă duhovnicească străvechile melodii psaltice îndătinat în Biserica noastră; aceleași sfinte melodii care au fost ascultate cu evlavie din gura vestiților psalți de odinioară, de părinții și de strămoșii noștri.

Cînd a început concertul, în Biserică domnea o liniște adincă. Un fior nevăzut, de vrajă, ne cuprinse inimile, iar sufletele noastre se simțeau îndemnate la rugăciune.

Ascultând acest concert, ne-am dumirit cu toții de adevărul sfînt cu privire la muzica ortodoxă veche, tradițională, inspirată de sus sfinților și fericiților cîntăreți și melozi din veacurile tere de demult aprinse de jarul credinței creștine. Am înțeles astfel că podoabă cea mai neasemuită a cultului nostru ortodox o formează dumnezeieștile monodii bisericești, ce ne redau cu atîta frumusețe și putere adincimea de taină și de gînd cuprinsă în textele liturgice și în iconografia Bisericii noastre.

Și mare dreptate am dat atunci bătrînelui psalt din neamul nostru, Macarie Ieromonahul, care, despre cîntăreții cei insuflați de Duhul Sfînt zicea că: «simțeau cu zdrobirea inimii cuvîntul ce-l răspundeau prin buze. Sufletul lor cel fără de materie se împreună cu Dumnezeu și mintea lor se rapta în ceruri. Pentru aceea o cîntare se făcea a îngerilor și a oarmentor...» (Din prefața Irmologhionului, tipărit la Viena în anul 1823).

Prima parte a concertului de la 4 noiembrie, cu excepția Axionului de Gh. Popescu-Brănești, a fost alcătuit din cîntări liturgice psaltice armonizate de D. Profesor Nicolae Lungu, alese cu grijă din Liturgia psaltică armonizată pentru cor mixt ce trebuie să vadă peste puțină vreme lumina tiparului.

Corală Sf. Patriarhii și-a început programul cu rugăciunea domnească «Tatăl Nostru», pe glas V, de Anton Pann, armonizat cu varianta prozodică mai puțin cunoscută — dar mai plină de profunzime și potrivită textului — «și nu ne duce pre noi în ispită». Am ascultat apoi într-o interpretare plină de finețe, un fragment plin de blîndețe și de duioșie, din Predica de pe Munte a Mintuitorului, intitulat «Fericirile», cîntate la Sf. Liturghie, la antifonul al treilea. Melodia lină a gls. VIII trifonic, a impresionat în mod deosebit pe ascultători.

În cinstea Maicii Domnului, Corala a cîntat axionul «Cuvine-se cu adevărat», compus în stih psaltic de D-I Gheorghe Popescu-Brănești. Izul psaltic a fost bine redat de melodia sopranelor și de isonul bisericesc — o pedală interminabilă cîntată pe rînd de tenor, bas și altist.

Atmosfera de reculegere sufletească și de înaltă tensiune artistică, a fost sporită de străvechea cîntare creștină pe gls. VIII «Trupul lui Hristos primiți», ce se cîntă la Sf. Liturghie, în momentul impresionant al împărtășirii credincioșilor.

Punctul culminant al concertului l-a constituit interpretarea, cu multă căldură și măiestrie, a Heruvicului, pe glas V, cînd toate vocile — cutremurate de acel forte intern într-un unison plin de gravitate dar și de măreție — au început să depene cîntarea plină de taină, în care noi oamenii inchipuim pe Heruvimi și împreună cu ei aducem «Făcătoarei de viață Treimi» întreită cîntare. Momentele spirituale și emoționale create de această cîntare, au fost atât de puternice, iar concentrarea sufletească a credincioșilor atât de mare, încît în Biserică aveai impresia că nu se aude decît o singură suflare.

În partea II-a a concertului, s-au interpretat următoarele cîntări: «Lumină lină», pe glas VIII, armonizată de d-l Prof. I. Croitoru: «Iubi-te-voi Doamne», pe glas V, armonizate de d-l Prof. Nicolae Lungu — solist d-l Constantin Bulancea; «Fericit bărbatul», prelucrat în stil cult contrapunctic, în formă de motet de T. Teodorescu; catavasiile «Nu pricep Curată», armonizate de Gh. Cucu, solist — d-l Mihail Ciobănescu.

Concertul s-a încheiat cu smerita rugăciune «Doamne, Doamne, nu ne lepăda pre noi de la fața Ta», stihira II-a, glas VIII, de la Vecernie, armonizată de d-l Profesor Nicolae Lungu.

Concertul Coralei Sf. Patriarhii ne-a convins încăodată de frumusețea ne bănuită a muzicii psaltice armonizate. Ea poate face față oricărui examen, fie el cît de sever și de pretențios. Măi mult, muzica psaltică armonizată este inegalabilă ca frumusețe și expresie.

A fost o vreme cînd se credea că muzica psaltică omofonă poate fi înlocuită, la Sfînta Liturghie, cu o muzică de cor gen de operă, dacă nu chiar de operetă. Această tentativă, de scurtă durată, risca să devină ridicolă și neserioasă. Sentimentul religios, sănătos, al credincioșilor, a rezistat cu tărie, impunînd vechile cîntări bisericești atât de mult intrate în gustul său. Dar deși această vreme a trecut, se mai aude încă în bisericile noastre cu cor, o cîntare nepotrivită cu evlavie și firea poporului nostru dreptcredincios.

Pentru a se crea în Biserică atmosfera de evlavie și de piozitate cerută de slujba noastră ortodoxă, compozitorii noștri cei mai mulți dintre ei dirijori de coruri bisericești, au simțit nevoia unui repertoriu coral bisericesc în stare de a satisface și nevoile sufletești ale credincioșilor și sensibilitatea artistică a acestora. Privirile lor s-au îndreptat spre melodile tradiționale ale Bisericii noastre. De aproape o jumătate de veac și mai bine, încercările de alcătuirea unui repertoriu coral din prelucrarea și armonizarea monodiilor tradiționale bisericești, cuprinse în comoara psaltichiei noastre naționale, se țin lanț. Dimitrie Gheorghe Cucu, T. Teodorescu, Paul Constantinescu, Nicolae Lungu Ion Chirescu, Ion Croitoru, nu sînt decît verigile de aur ce leagă între ele aceste încercări.

Astăzi ne putem mîndri cu un temeinic repertoriu coral de muzică psaltică armonizată.

Înălții oaspeți din Bisericile Ortodoxe surori, sau din alte Biserici creștine, au admirat cu elogii, ascultînd la slujbe sau la concerte muzica noastră psaltică românească armonizată.

Avem deci datoria de onoare, ca români ortodocși, să folosim în Biserica noastră, la Sfînta Liturghie și la concerte, muzica psaltică strămoșească armonizată.

Trebuie să fim recunoscători d-lui Profesor N. Lungu și Coralei Sf. Patriarhii pentru cultivarea și răspîndirea cu succes în sînul Sfintei noastre Biserici, a muzicii psaltice tradiționale armonizate.

GHEORGHE ALEXE

SFINȚIREA BISERICII DIN PAROHIA COCARGEAUA-NOUĂ, RAIONUL FETEȘTI

Ziua de 7 octombrie 1956, a fost zi de mare bucurie duhovnicească pentru credincioșii din parohia Cocargeaua Nouă în frunte cu preotul lor Sima Mitulescu, care și-au văzut împlinită o mare dorință a lor: Sfințirea Sf. Biserici, în urma lucrărilor de pictură murală, executată în interior de pictorul Pandele Borină, sub conducerea d-lui pictor O. Taflan.

Pictura executată «în tempera» și în stil bizantin, este o podoabă care a mîngiat sufletele donatorilor pentru această frumoasă înfăptuire creștinească.

Lucrările au costat suma de lei 42.000.

Cu binecuvîntarea și aprobarea Prea Fericitului Patriarh Justinian, în ziua de 7 octombrie 1956, Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Nifon Criveanu, însoțit de marele Eclesiarh Ghervasie de la Sf. Mitropolie a Ungro-Vlahiei și de P.P. C.C. Arhidiaconi A. Iacobeanu și Al. Munteanu, au sosit în parohie în ziua de 6 octombrie crt., fiind întâmpinați în gara Jegălia de P. C. Protopop Mihail Țiței, Preot Ionescu Iancu, secretar al Protoieriei și C. C. preoți Nicolae Dojan și Victor Gălățeanu de la parohia Perișoru.

Intregul cortegiu s-a îndreptat către parohia Cocargeaua Nouă, unde Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Nifon, în sunetul clopotelor și al imnului «Pre Stăpînul și Arhierul», a intrat în Sfîntul Locaș, oficiind Vecernia și Litia.

În ziua de 7 octombrie crt., la orele 6 dimineața P. C. Protopop Mihail Țiței, asistat de P. C. Preot Toma Gheorghe de la parohia Socariciu au oficiat slujba Sfințirii Apei. La orele 7, 30 dimineața Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Nifon este condus la Biserica de Prea Cucernicul Protopop, însoțit de Marele Eclesiarh Ghervasie, unde este întâmpinat de P.P. C.C. Arhidiaconi A. Iacobeanu și Al. Munteanu, Pr. Sima Mitulescu, Pr. Iancu Ionescu, Pr. Dojan Nicolae și Pr. Victor Gălățeanu, care cu glasuri melodioase îl întâmpină cu imnul arhieresc.

Începe Sf. Slujba. Poporul dreptcredincios se adună în Sf. Biserică. Se începe înconjurarea Sf. Locaș. Cortegiul este deschis de P. C. Protopop Mihail Țiței, care stropește zidurile Sf. Biserici cu apa sfințită, urmat de soborul preoților și arhidiaconilor, care însoțeau pe Prea Sfințitul Mitropolit Nifon, ce purta Sf. Moaște.

După înconjurarea Sf. Locaș, Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Nifon se apropie de ușile Sf. Biserici pe care le deschide cu ritualul fastuos al ortodoxiei noastre.

Sf. Slujbă își urmează cursul său, pînă la sărutarea «Sf. Mese». P. C. Protopop Mihail Țiței citește documentul de sfințire. Timp de 3 ore credincioșii se perindă prin fața Sf. Mese pe care o sărută. La orele 11, 30 începe prima Sf. Liturghie oficiată după tîrnosirea săvîrșită de un sobor de preoți alcătuit din P.P. C.C. preoți: Protoieru Mihail Țiței, Iancu Ionescu, Nic. Dojan, Gheorghe Niculescu, Sima Mitulescu (paroh), Ion Ciochinaru, Arhimandrit Ghervasie, Mare Eclesiarh al Sf. Mitropolii a Ungro-Vlahiei, condus de I. P. S. Mitropolit Nifon.

Răspunsurile au fost date de formația omofonă a parohiei Perișoru sub conducerea C. Pr. Victor Gălățeanu.

După oficierea Sf. Liturghii, părintele paroh Sima Mitulescu, a făcut o documentată dare de seamă despre felul cum s-au desfășurat lucrările de zidire, împodobire și pictură a Sf. Locaș, mulțumind I. P. S. Mitropolit Nifon pentru osteneală, P.P. C.C. Arhidiaconi A. Iacobeanu și Munteanu care au înfrumusețat cu vocile lor Sf. Slujbă. P. C. Protoieru Mihail Țiței, pentru sprijinul ce l-a dat lucrărilor de pictură acordînd din fondul misionar suma de lei 2.500 și enoriașilor cărora le mulțumește pentru daniile făcute, rugîndu-se lui Dumnezeu ca strădania C. Sale să fie înscrisă în Ceruri.

P. C. Protoieru Mihail Țiței aduce mulțumiri Prea Fericitului Patriarh Justinian, care a binecuvîntat și aprobat tîrnosirea acestei Sf. Biserici. Felicită apoi pe Pr. paroh Sima Mitulescu pentru realizările înfăptuite, secondat de credincioșii parohiei, cu foarte mult simț de răspundere, dragoste și evlavie pentru Sfînta noastră Biserică.

Luînd cuvîntul, Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Nifon într-o caldă și vibrantă cuvîntare, felicită pe toți cei ce au sprijinit osteneala parohului lor; credincioșii, episcopii și consilierii au dat dovadă că în această parohie nu s-a zidit numai o biserică materială, ci că există deja una spirituală. Aci s-a făcut dovada că preotul și credincioșii sînt «una», pentru care le acordă tuturor binecuvîntarea.

S-a oficiat apoi un polihroniu pentru Prea Fericitul Patriarh Justinian, pentru conducătorii Republicii Populare Romine și pentru toți cei prezenți, după care a urmat o agapă în curtea Bisericii, la care a participat aproape unanimitatea credincioșilor din parohie, masa fiind binecuvîntată de Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Nifon, înconjurat de d-l Prof. Victor Brătulescu, președintele Comisiei de Pictură Bisericească, care și-a luat osteneala luării de fotografie, Protopop Mihail Tiței, și P. P. C. C. Arhidiaconi A. Iacobescu și Al. Munteanu.

Întreaga solemnitate s-a desfășurat într-o atmosferă de bucurie duhovnicească, ce va rămîne neștearsă în amintirea credincioșilor din parohia Cocar-geaua Nouă.

ASISTENT

SFINȚIREA BISERICII DIN PAROHIA FLEVA RAIONUL CĂLĂRAȘI

În ziua de 21 octombrie 1956 a avut loc sfințirea bisericii parohiale din satul Fleva, comuna Independența, raionul Călărași.

Prea Sfințitul Episcop Dr. Antim Tîrgovișteanu, vicar patriarhal, delegatul Prea Fericitului nostru Patriarh Justinian, a sosit sîmbătă seara pentru a participa la vecernie în sunetul clopotului. Prea Sfinția Sa a fost întîmpinat de P. C. Pr. Leonida Mateescu, protoiereul raionului Călărași, de preotul paroh Gheorghe Bărbulescu, de preoții slujitori ai vecerniei și de mulțimea de credincioși adunați la biserică.

A doua zi, soarele strălucitor și vesel vestește satului Fleva o zi frumoasă de toamnă, mărînd bucuria credincioșilor în această sărbătoare scumpă lor.

În jurul bisericii, încă din zorii zilei, credincioșii dornici și cu sufletul înecat de bucurie, forfoteau unii căutînd să facă ordine și curățenie, alții pregătindu-și darurile cu care veniseră să împodobească sfîntul locaș.

Slujba utreniei s-a început la ora 7,30. Afară s-au pus la fiert aromatele cu care, după rînduială, avea să se pregătească sfîntul Presotol.

Prea Sfinția Sa este întîmpinat cu Sfînta Evanghelie și Sfînta Cruce de soborul preoților, în frunte cu P. C. Pr. Leonida Mateescu, protoiereul raionului Călărași și de mulțime de credincioși, cu toții înțînd imnul arhierelui. Pe chipul său și blînd al Prea Sfinției Sale se citea buna dispoziție și liniștea sufletească pe care a împărtășit-o tuturor credincioșilor care l-au înconjurat și îi cereau binecuvîntarea sa arhierescă.

Soborul slujitor a fost compus din preoții: Pr. L. Mateescu, protoiereul raionului Călărași, Pr. Ion Chiriță de la biserică Sf. Impărați', orașul Călărași, Pr. Gh. Popescu-Cuza Vodă, Pr. Vespasian Popescu-Mihal Viteazu, Pr. Dumitru Mihăilescu-Rasa, Pr. Grigore Popa-Cunești, Pr. D. Haralambie-Radu Negru, Pr. Dinu Nistor-Cacomeanca, Pr. N. Voinescu-Timboești (raionul Rm. Sărat.—Cel care a pus temelia acestui sfînt locaș) și Pr. I. Purcărea-Ceacu, secretarul Protopopiatului Călărași, în frunte cu Prea Sfințitul Episcop Dr. Antim Tîrgovișteanu, vicar patriarhal, și arhidiaconii Anton Uncu și Pavel Zuzu, de la Sf. Patriarhie.

S-a început slujba tîrnosirii bisericii și soborul slujitorilor a ieșit afară urmat de mulțimea credincioșilor pentru ocolirea bisericii. Intrîndu-se în biserică s-a început pregătirea sfîntului Prestol. S-a așezat după rînduială, în locașul anunt, Sfîntele Moaște și hrîsovlul de sfințire după ce a fost citit credincioșilor și semnat de slujitori, consilierii parohiali și donatorii cei mai importanți. Piatra Sfîntului Prestol, care are greutatea de 600 kgr. a fost urcată de către donatorii ei, și de preoți. S-a spălat cu ajutorul preoților și a vrednicilor ctitori, apoi s-a udat cu apă de trandafir și s-a uns de arhieru cu Sfîntul Mare Mir. După ce Sfîntul Prestol, deplin pregătît, după rînduiala Bisericii noastre a fost și împodobit cu

tot ce s-a adus mai frumos de credincioși — a început sărutarea «Mormintul Domnului», de către toți cei de față la această măreață slujbă.

La Sfânta Liturghie răspunsurile au fost date de corul bisericii parohiei Independența, condus de preotul paroh, Emanoil Popa. Slujba a impresionat deosebit pe credincioși prin amploarea dată de slujitori, în frunte cu seninul chip arhieresc al Prea Sfințitului Antim și cu măiestria muzicii arhidiaconului Anton Uncu de la Sf. Patriarhie. Predica zilei a fost rostită de Pr. D. Haralambie-Radu Negru.

După sfârșitul Sfintei Liturghii, P. S. Episcop a săvârșit hirotesia în Sachelar a preotului paroh Gheorghe Bărbulescu, apoi s-a ieșit afară în fața bisericii, unde s-au rostit cuvântările pentru mulțimea credincioșilor, care veniseră la tinosire. A vorbit P. C. Pr. L. Mateescu, protoiereul raionului Călărași, care a făcut cunoscute lucrările de construcție ce s-au executat și sînt în curs de executare la bisericile parohiilor din raion. A evocat apoi strădania enoriașilor parohiei Fleva, în frunte cu vrednicul lor preot paroh Gheorghe Bărbulescu, pentru frumoasele realizări obținute în decursul celor patru ani de păstorire în această parohie. Mulțumește apoi Prea Sfințitului Antim pentru osteneala depusă de a săvârși această sfințire și îl roagă să transmită Prea Fericitului Patriarh recunoștința preoților din raionul Călărași pentru îndemnul părintești la muncă pastorală și constructivă spre înflorirea bisericii strămoșești.

A vorbit apoi Pr. paroh Gh. Bărbulescu, care, cu glasul plin de emoție a făcut cunoscută bucuria mare a credincioșilor parohiei — și a sa personală — pentru această zi sfîntă parohiei Fleva, în care s-a sfințit locașul cel mult dorit de ei. Expune cronologic și amănunțit istoricul acestei parohii noi, precum și al bisericii a cărei piatră fundamentală s-a pus în anul 1943. Evidențiază apoi pe cei ce au contribuit pentru construcția acestei biserici și în special însemnata contribuție a credincioșilor parohiei care cu neprecupețite eforturi materiale, fiind abia 207 familii, au susținut lucrările pînă la sfîrșit. De asemenea evidențiază fapta măreață care face să strălucească tezaurul credinței roditor de fapte bune, a unui grup de 20 credincioși, prezenți la sfințirea bisericii, veniți din parohia Oltina, regiunea Constanța, care au înzestrat sfîntul locaș cu obiecte de cult în valoare de 3.125 lei, au donat încă din anul 1951 Sfîntul Prestol și acum au adus tot ceea ce se cere pentru pregătirea Sfîntului Prestol, precum și îmbrăcămintea lui și alte daruri pentru împodobirea casei Domnului. În partea ultimă, preotul paroh, în numele credincioșilor, se angajează ca să desăvîrșescă sfîntul locaș, completîndu-i toate lipsurile și mulțumește Prea Sfințitului Antim pentru osteneala ce a depus-o de a săvârși sfințirea bisericii; deasemenea mulțumește P. C. Protoiereu L. Mateescu, neîncetatul veghetor pentru bunul mers al lucrărilor și sfătuitorul sfîntei sale și roagă pe Prea Sfințitul Antim de a transmite P. F. Patriarh recunoștință pentru pururea vii ale sale îndemnuri și învățături ce le dă slujitorilor sfîntelor altare din bogata sa experiență de muncă pastorală, socială și constructivă.

A vorbit apoi consilierul parohial Ioan N. Șerban, care prin puținele sale cuvinte a exprimat, în numele credincioșilor parohiei marea bucurie pentru că și-au îndeplinit dorința lor arzătoare de a-și vedea biserica parohiei lor terminată. Făgăduiește solemn că și pe viitor credincioșii din jurul acestei biserici o vor susține, o vor iubi, o vor frecventa regulat, se vor ruga în ea și vor învăța să-și respecte conducătorii, să-și iubească patria și să lupte pentru menținerea păcii.

În încheiere a vorbit P. S. Episcop Dr. Antim Tîrgovișteanu, care a omagiat pe toți cei care s-au ostenit pentru ridicarea și terminarea acestei biserici. Credincioșilor parohiei Fleva le-a împărtășit binecuvîntarea Prea Fericitului Patriarh Justinian și îndemnul de a contribui și mai departe la susținerea nevoilor bisericii și la păstrarea neștirbită a credinței, prin viața curată și creștinească, participînd cît mai regulat și mai activ la sfîntele slujbe ce se vor oficia în noua biserică. Deasemenea a îndemnat pe toți să sprijine acțiunile de interes obșteesc și patriotic ale guvernului Republicii Populare Romîne care oferă atmosfera prielnică desfășurării vieții religioase. A felicitat apoi pe P. C. Pr. Gh. Bărbulescu, pentru munca ce a depus și pentru ridicarea bisericii, pentru care a fost cinștit cu rangul de sachelar, dorindu-i și mai departe împliniri bogate în activitatea sa pastorală.

Arhidiacon PAUL ZUZU

SFINȚIREA BISERICII DE LA MERENII DE SUS, RAIONUL VIDELE

În comuna Merenii de Sus, raionul Videle așezată pe una din colinele «gîrloului» Glavacioc, apă ce izvorăște de sub dărîmăturile vechii minăstiri cu același nume din nordul fostului județ Vlașca, prin strădania, munca neprecupețită și efortul credincioșilor și păstorului lor, a răsărit o nouă făclie luminoasă zidindu-se frumoasa biserică închinată Nașterii Maicii Domnului.

Sfințirea acestui lăcaș de închinăciune s-a făcut în ziua de 4 noiembrie 1956, zi care a îmbrăcat în haină de sărbătoare pe credincioșii parohiei Merenii și din comunele învecinate și le-a luminat și haina sufletului, prin această mare bucurie duhovnicească.

Cu binecuvîntarea Prea Fericitului Părinte Patriarh Justinian, sfințirea bisericii s-a săvîrșit de către Prea Sfințitul Episcop Theoctist, Vicar al Sfinței Patriarhii, însoțit de către P. C. Preot Alexandru Ionescu, Vicar Eparhial și de Arhidiacon Anrei Iacobeanu, de la Catedrala Patriarhală.

Delegația chiriarhală a plecat spre Merenii de simbătă 3 noiembrie a. c., pentru a putea după rînduială să participe la slujba vecerniei și sfințirii artoselor, care s-a săvîrșit în biserica veche precum și la mutarea sfințelor moaște în biserica nouă.

Încă de la intrarea în comuna Rușii lui Asan, Înaltul Ierarh, a fost întîmpinat de un grup de călăreți, îmbrăcați în haine de sărbătoare, cu cămăși lungi, ca pe Vlașca, cusute cu flori mîndre de arnici, incinși cu brie roșii cu ciucuri atîrnați la capete, cu căciuli cu panglici și cu opinci ca de călușari.

Aceștia au escortat delegația pe o distanță de circa 6 km.

Cu tot timpul ploios, Prea Sfințitul Episcop Theoctist, în interesul ce poartă pentru buna rînduială în bisericile noastre, nu a precupețit timpul și a binevoit ca în acest drum să viziteze biserica parohială din Rușii lui Asan. Sunetul lung al clopotului bisericii a anunțat sosirea, iar credincioșii s-au adunat aliniindu-se și au primit delegația cu bucurie scripitoare în ochi. Au fost de față și autoritățile comunale, între care președintele Sfatului Popular, Petrache Sima, fruntași ai satului și colectiviști.

Prea Sfințitul Episcop, a intrat în curtea bisericii, întîmpinat fiind cu pline și sare de către consilierul parohial Nicolae Cristea, în vîrstă de 69 ani, cu cuvintele: «Bine ați venit, Prea Sfințite».

P. C. Preot paroh Gheorghe Ionescu, îmbrăcat în odăjdii i-a făcut primirea în biserică, după rînduială, în timp ce poporul și cîntăreții intonau «Pre Stăpînul».

După un scurt raport privitor la istoricul bisericii, starea religioasă a enoriașilor, etc., preotul Gh. Ionescu mulțumește în numele enoriașilor, Prea Sfințitului Episcop Theoctist, pentru vizita făcută, arătînd că după 104 ani de la sfințirea acestei biserici, a fost prima vizită făcută în această comună de către un Prea Sfințit Episcop, care a dat binecuvîntarea Sa și a transmis Înalta binecuvîntare a Prea Fericitului Patriarh.

Mulțumind părintelui paroh și celor de față, pentru primirea făcută, Prea Sfințitul Episcop Theoctist a dat sfaturi și îndrumări credincioșilor să frecventeze slujbele religioase, să depună stăruință pentru împrejurirea bisericii împodobirea și curățenia ei, după care binecuvîntînd pe toți s-a îndreptat spre mașină, părăsind mulțimea care oîntă imnul arhieresc.

Tot în acest drum, înainte de a ajunge la Merenii de Sus, Prea Sfințita Sa a vizitat biserica parohiei Merenii de Jos. Și aici, credincioșii de toate vîrstele, s-au adunat în mare număr îngroșînd rîndurile celor care așteptau cu ore înainte.

Intrînd, Prea Sfințitul Episcop Theoctist și însoțitorii, poporul s-a despărțit în două, ca Marea Roșie odincoară sub toiagul lui Moisi. Clopotul suna neîncetat. Flori trec prin trupurile celor de față. Merenarii nu țîn minte, nici cei mai bătrîni, dacă a mai fost aici vreun arhieresc.

Consilierul parohial Nicolae Luca, la poarta bisericii îl întîmpină cu pline și sare: «Bine ați venit Prea Sfințite!»

Prea Sfințitul gustă și binecuvîntează, iar în ușa sfinței biserici este așteptat de către preoții: Teodor Scaletchi paroh, Ioan Popescu și Iovînță Simescu, îmbrăcați în odăjdii, făcîndu-i primirea după rînduială, în ținută reglementară.

Preoții, cîntăreții și poporul cîntă împreună «Pre Stăpînul».

Și aici Prea Sfințitul Episcop Theoctist, după ectenia întretă și polihroniu, rostite de către soborul preoților și după frumoasele cuvinte ce i s-au adresat de către P. C. Părinte paroh Teodor Scaletchi, în atmosfera pioasă din această biserică împodobită cu prosoape, iar pe jos cu covoare noi nouțe, dă sfaturi și îndrumări duhovnicești preoților și credincioșilor locali, spunînd între altele: «Mă bucur de cele ce văd în parohia Merenii de Jos, Biserica și curtea bisericii curate, clopotnița frumoasă. Mă bucur de asemenea că aveți trei preoți de care trebuie să ascultați. Și pe P. C. Voastră vă îndemn să vă sporii zelul apostolic și să colaborați cu mai multă frățietate și armonie, spre a fi modele de zidire sufletească a credincioșilor». A dat apoi prețioase îndrumări credincioșilor, de hărnicie în muncile de toamnă, dragoste de Patrie și activitate în slujba păcii.

La sfîrșit, dînd binecuvîntarea arhierescă peste toți cei de față, transmîțîndu-le tuturor și înalta binecuvîntare a Prea Fericitului Părintelui nostru Patriarh Justinian, se îndreaptă împreună cu însoțitorii Prea Sfinției Sale spre ieșire, în sunetele clopotelor și a mulțimei de glasuri, care intonau imnul arhieresc, pornind spre parohia Merenii de Sus.

Bucuria și emoția religioasă de care au fost cuprinși drept credincioși din Mereni, la vestea că un Vlădică de la Sfînta Mîtropolie a Bucureștilor, le va veni să le tirnosească biserica zidită de dînsul, s-a putut observa din felul cum au înțeleș ei să-i facă întîmpinarea pe întreg parcursul șoselei ce străbătea comuna, pînă la intrarea în biserică.

Deși afară se întunecase, coloanele de credincioși, tineri și bătrîni erau înșirate de o parte și de alta a șoselei, cu felinare și luminări aprinse, unii stăteau în genunchi, alții aruncau cu flori, iar alții se îngrămădeau, spre a săruta mîna și a primi binecuvîntarea arhierescă.

La coborîre, lîngă poarta de la curtea bisericii, unde covoare erau așternute pînă la ușă. Prea Sfințitului i s-a oferit un buchet minunat de flori de toamnă.

Tot aici în poartă, așteaptă preotul paroh Tudor Iancu, înconjurat de consiliul parohial, de cei ce s-au ostenit în chip deosebit la ridicarea sfîntului lăcaș și de tot poporul ce s-a adunat din drum.

De lîngă părintele paroh apare din mulțimea de norod, un bătrîn al satului, cu barba și pletele de mult albite de anii, moș Ion Gheorghe Vlad, care cu ochii umezi de lacrimile bucuriei prezintă Prea Sfințitului Episcop Theoctist tradiționala pîine și sare, rostind cu voce tremurîndă de emoție cuvintele: «Venînd în mijlocul nostru Prea Sfințite, noi vă întîmpinăm cu pîine și sare. Pîinea este rodul muncii noastre, iar sarea sînteți Prea Sfinția Voastră, care venind între noi, ne luminați și ne curățiți păcatele, precum sarea potrivește bucatele. De asemenea veniți pentru a ne sfinți biserica noastră, pe care am ridicat-o cu mila lui Dumnezeu, prin strădania și cheltuiala noastră a tuturor».

Prea Sfințitul însuși, vădit emoționat, îl binecuvîntează, ca și pe preotul Tudor Iancu.

Apoi, îmbrăcat în mantia arhierescă, Prea Sfințitul Episcop Theoctist, alături de Prea Cucernicul Părinte Vicar Alexandru Ionescu, P. C. Preot paroh Tudor Iancu, urmați de popor, se îndreaptă spre biserica veche. Aici în ușă, așteaptă P. C. Preot Ioan Fierbințeanu Protoiereul raionului, înconjurat de preoți din parohiile vecine.

Din toate piepturile răsună de odată cîntarea: «Prea Stăpînul și arhierul nostru. Doamne îl păzește».

După ce se închină în Sfîntul Altar, Prea Sfințitul este condus în scaunul arhieresc, în timp ce P. C. Protoiereu, înconjurat de preoții prezenți, oficiază Vecernia și Litia după tipic.

La sfîrșitul acestei slujbe, Prea Sfințitul Episcop reintră în sfîntul altar, împreună cu întreg soborul de preoți, unde după ce se ridică piatra de pe Sf. Masă, scoate din piciorul ei, sfintele moaște. Preoții iau apoi icoanele, sfintele vase și obiește și astfel merg în procesiune cu steaguri și sunete de clopote, în biserica nouă. În tot acest timp, poporul însoțește cortegiul și cîntă axionul și alte cîntări omofonice.

La sfîrșitul acestei ultime ceremonii religioase, pregătitoare a sfințirii de a doua zi, harnicul și inimosul protoiereu Ioan Fierbințeanu, adresîndu-se Prea Sfințitului Episcop Theoctist spune între altele: «Bine ați venit Prea Sfințite Stăpîne să așezați în noul prestol moaște de sfinți. Bine ați venit să sfințiți munca acestor țărani plugari, care singuri au ridicat acest măreț locaș, sub conducerea vrednicului lor păstor». Apoi în continuare exprimă bucuria fără margini

ce a produs-o în sufletul enoriașilor de pe aceste meleaguri vizita arhierescă, evocând unele manifestări ale credincioșilor, dornici de a primi cât mai frumos pe Vlădica Theoctist. La sfârșit arată ca aproape toată ziua de sâmbătă au făcut repetiție să cînte «Pre Stăpînul și Arhierul nostru...», și în același timp intonînd, întreaga masă de credincioși, au cîntat acest imn arhieresc, ducînd pînă de parte prin ușile larg deschise ale noii biserici, ecoul melodios al cuvintelor: «Doamne îl păzește» și «Intru mulți ani Stăpîne».

Răspunzînd, Prea Sfințitul Episcop Theoctist, mulțumește Părintelui Protoiereu, părintelui paroh și credincioșilor, pentru calda primire ce i s-a făcut, spunînd printre altele: «În viață sînt clipe de înălțare sufletescă, încît noi nu putem găsi cuvintele cele mai potrivite spre a le grăi. Dragostea cu care ne-ați întîmpinat astăzi, dovedește că legătura dintre creștini și apostolii Domnului, este continuată și astăzi și mai dovedește credința voastră în Hristos, Mintuitorul nostru, care atunci cînd a trimis în lume, la propoveduire pe apostolii Săi le-a zis: «Cel ce vă iubește pe voi, pe Mine mă iubește, iar cel ce se leapădă de voi, se leapădă de Mine și de Cel ce M-a trimis pe Mine».

Să cîntăm, iubiți creștini, să nu se împutineze această rivnă și credință a noastră. Să știți că însușirea aceasta a credinciosului de a se ruga îl face să aibă siguranță de reușită în toate acțiunile sale. Totodată cel ce se roagă cu credință, nu poate să mintă. Curvîntul său este întotdeauna da, da și nu, nu. El este ca un pom tare, care nu se doaie la orice furtună. Să vă rugați deci în tot ceasul și în toată vremea, ca Dumnezeu să vă dea statornicirea în dragostea față de El și de Biserica Sa și în felul acesta să fiți încredințați că veți izbîvi.

Să nu uitați în rugăciunile voastre a vă aminti de conducătorii duhovni-cești și de conducătorii Patriei noastre și mai ales pentru pacea a toată lumea».

După sfaturile frumoase legate de viața lor, Prea Sfințitul Episcop Theoctist Botoșăneanu a mulțumit credincioșilor pentru dragostea cu care au ieșit întru întîmpinare, împărtășindu-le, binecuvîntarea Prea Fericitului Părinte Patriarh Justinian.

A doua zi, din zori, s-au adunat drept credincioșii din localitate și împrejurimi, în curtea bisericii, vechiul sfînt locaș de închinăciune fiind neîncăpător pentru primirea tuturor celor de față. Aici s-a oficiat, de către P. C. Părinte Protoiereu Ion Fierbințeanu și preoții din Merenii de Jos, slujba utreniei. S-a trecut apoi în pridvorul noii biserici, unde s-a sfințit apa. Pe la orele 8, a sosit și Prea Sfințitul Episcop Theoctist, însoțit de către P. C. Părinte Vicar Alexandru Ionescu. Preoții prezenți, însoțiți de P. C. Arhidiacon Andrei Iacobeanu, precum și de poporul drept credincios l-au întîmpinat cîntînd imnul arhieresc.

Intrînd în sfîntul altar, unde a fost îmbrăcat în sfințele odăjdii, a ieșit înconjurat de soborul de preoți în fața bisericii, unde a început slujba sfințirii, cu îngenucherea și ocolirea de trei ori, după ritualul obișnuit. Terminîndu-se ocolirile s-a intrat în sfîntul altar, unde s-a făcut spălarea sfintei mese, s-au așezat sfințele moaște și documentul, s-au fixat în colțurile sfintei mese cei patru Evangheliști și apoi s-a continuat ritualul sfințirii de biserică, sub ochii curioși și plini de piozitate ai credincioșilor.

S-a început apoi slujba Sfintei Liturghii, răspunsurile fiind date de către cor, sub conducerea presbiteriei Elena Hristache, precum și de întreaga asistență. Sfînta slujbă a fost impresionantă și biserica arhiplină de credincioși.

La terminarea Sfintei Liturghii, P. C. Protoiereu I. Fierbințeanu, într-o vibrantă cuvîntare a exprimat bucuria și mulțumirea celor 12 preoți, care au luat parte la serviciul divin, precum și a credincioșilor care au asistat la această rară și deosebită slujbă arhierescă. Mai departe, Prea Cuviosul Protoiereu arată Prea Sfințitului Episcop Theoctist că a urmărit în de aproape lucrarea ziditoare de la parohia Merenii de Sus și aducînd laude meritate cucernicului preot Tudor Iancu a spus: «Acest preot deși a intrat în Facultatea de Teologie, nu a avut răgaz să o termine, deși este un eminent misionar, deoarece și-a închinat viața acestei mari opere: terminarea bisericii. Licența Sfintei Sale deci, este această operă. Toți preoții raionului se bucură azi cînd cel mai bun frate al lor este răsplătit pe drept de Prea Fericitul Părinte Patriarh, Sfinția Sa, ca și meșterul Manole și-a zidit ce a avut mai scump în viața sa, în această biserică. Azi soția îi este bolnavă, dar Sfinția Sa n-a încetat să lucreze totul pentru biserică».

În încheiere, asigură pe Prea Sfințitul Episcop și pe P. C. Vicar Eparhial ca șirul înfăptuirilor se va depăna tot mai bogat după exemplul Intîistătătorului Bisericii Ortodoxe Romîne; Prea Fericitul Părinte Justinian, Patriarhul Romîniei.

Preotul Tudor Iancu, parohul local, în darea de seamă exprimă bucuria duhovnicească a credincioșilor săi, care cu trudă și zel au izbutit să-și vadă biserica înălțată și sfințită.

Din istoricul pe care-l face, spicium următoarele date mai importante asupra construcției bisericii: Lucrarea a început în anul 1933 și se săvârșește în două etape: 1933-1939. În acest timp a fost ajutată în mod deosebit de popor și gospodăriile satului Constantin I. Stanciu, ridicându-se biserica de roșu pînă la acoperiș. Lucrările se întrerup în timpul războiului. Se reîncep în 1944 și s-a lucrat an de an, pînă astăzi. S-au cheltuit în total 720,14 lei. În trecut, toată cheltuiala s-a făcut numai din daniile credincioșilor.

În ultimii ani a intervenit Prea Fericitul Părinte Patriarh Justinian, care a ajutat construcția cu 10.000 lei, în două rînduri, și Protoiera Vida, cu 5.000 lei din fondul misionar. «Poporul nu are cuvinte să mulțumească Prea Fericitului Patriarh Justinian pentru ajutorul dat parohiei pentru terminarea bisericii».

În încheiere, mulțumește Prea Sfințitului Episcop Theotist Botoșăneanu și P. C. Părinte Vicar Alexandru Ionescu, pentru dragostea cu care l-au înconjurat la Centru, olt și la fața locului, coborînd personal în mijlocul păstorilor, pentru sfința slujbă.

Preotul Tudor Iancu aduce de asemenea mulțumiri P. C. Protoieru, preoților și enoriașilor parohiei și din raion, care au dat ajutorul lor din fondul misionar, și înfine, credincioșilor parohiei ce au muncit la pregătirea acestei sărbători. Îuind cuvîntul Prea Sfințitul Episcop Theotist Botoșăneanu a spus:

«Am participat la foarte multe sfințiri de biserici.

Preoți destoinici ca preotul Tudor Iancu, au izbutit să ridice din temelii sfinte lăcașuri, comori de artă ale Patriei noastre.

În vremurile noastre, creștinii pun umăr la umăr cu munca lor, cu bănuțul lor, economisesc din munca lor cinstită și ridică mereu, repară și împodobesc Casa lui Dumnezeu.

Așa a fost și pe timpul Domnului nostru Iisus Hristos, așa este și astăzi: darul văduvei a fost mai bine primit, decît prisosul celor avuți. Situația aceasta se continuă și astăzi cum am auzit din darea de seamă a Părintelui Iancu Tudor, situație ce ne-a înlesnit nouă azi, venirea aici și sîntem cu toții mișcați pînă la lacrimi de cele ce vedem înfăptuite.

Pentru aceasta și noi prețuim în chip deosebit rîvna credincioșilor și a preoților care sînt la înălțimea chemării lor apostolice. Preotul este sufletul parohiei, precizează Prea Fericitul Părinte Patriarh Justinian, care din dragostea ce vă poartă ne-a delegat ca, împreună cu voi să ne plecăm genunchii și să ne rugăm ca Domnul Dumnezeu să reverse Harul Său peste această nouă biserică și să o desăvîrșească pe ea. Să fie îndeplinătoare a dorințelor voastre ale tuturor, să fie lăcaș de închinăciune pentru voi și pentru alții, fiii, nepoții și strănepoții voștri.

Prea Fericitul nostru Patriarh Justinian este un năfăntec iubitor al credincioșilor și Bisericii noastre străbune, al preoților vrednici, pe care îi are la inima Sa.

Prea Fericirea Sa petrece clipe alese alături de preoți și popor. În aceste ocazii povestește, fără să obosească și cu mare bucurie despre preoți și despre creștini, despre faptele lor bune, fiindcă din fragedă vîrstă a slujit cu vrednicie ca preot de sat și pînă ce a fost ridicat la cea mai înaltă treaptă a Bisericii.

Tehnica preoției nu este numai deocît teologia, unde îți însușești cunoștințe de adîncă cugetare, să cunoști limba greacă, limbă în care au scris Sfinții Apostoli și Sfinții Părinți, ori alte multe și frumoase învățături din comoara cea nesecată a Bisericii, ci și lucrarea practică pe teren duhovnicesc: rîvna pentru înfăptuire în ogorul Domnului.

Tehnica aceasta ați văzut-o la Părintele Tudor, păstorul vostru, care a știut să deschidă inimile voastre, sufletele voastre cu iscusință evanghelică. El v-a îndrumat pe calea cea bună, aprinzînd scînteia de credință care există în toate sufletele. Scînteia aceasta însă, dacă nu are cine să sufle în ea s-o alimenteze, ea pîlpite pînă se stinge, sub cenușa ce se depune zi de zi, cenușa păcatelor noastre. Ca să lumineze din nou, scînteia sufletească are nevoie de îngrijirea preotului. Iscusința aceasta cine o are, are tehnica evanghelică a preoției.

Preotul Tudor Iancu a avut-o din moment ce ați izbutit să înălțați acest sfînt lăcaș, care urmează să fie împodobit cu pictura necesară, ca să devină ceea ce trebuie să fie un sfînt lăcaș de închinăciune, după toată datina noastră ortodoxă.

Iscușința aceasta de mîntuitor de suflete a avut-o și Prea Fericitul nostru Patriarh, care încă de pe cînd a fost preot de sat, a zidit și a împodobit atîtea biserici, iar pentru meritele Sale excepționale, Dumnezeu a hărăzit să fie ridicat la cea mai înaltă treaptă a conducerii Bisericii lui Hristos. Prea Fericirea Sa a avut și are, apoi, iscușința de a aprinde scînteia de care vorbeam mai înainte și în sufletele preoților noastre.

Multe biserici au fost începute și terminate cu obolul creștinilor noștri și cu ajutorul Sf. Arhiepiscopii, la care în multe locuri și în deosebi la monumentele istorice s-a adăugat sprijinul Ministerului Cultelor. Acest ajutor s-a îndreptat spre parohiile sărace și spre sfintele minăstiri, multe din ele adevărate comori de artă și însemnate monumente istorice ale trecutului nostru. Aceste minăstiri, nuclee de credință, de muncă și vetre de lumină pentru credincioși, trebuiesc și ele îngrijite.

Trebuie să cunoașteți prea iubii creștini, că toate ajutoarele pe care le acordă Prea Fericitul Patriarh, provin tot din darurile voastre. Biserica chivernisește cu multă cumpătare și grijă tot obolul vostru, adunînd prin comitetele parohiale fondul de ajutorare al minăstirilor și bisericilor noastre. Inmănușchiera obolului obșteșc se face pe calea punerii în îndemna credincioșilor de către Sf. Arhiepiscopie a celor necesare vieții religioase a credincioșilor și slujitorilor Bisericii, ca: iconițe, calendare, tămîie, cruciulițe, luminări, cărți de rugăciune, etc. Acestea toate le procură preoții și credincioșii pentru pangarele bisericilor și din distribuirea lor, credincioșilor din parohie se asigură venitul de care este atîta nevoie pentru întreținerea bisericii, pentru înfrumusețarea ei și pentru îndeplinirea altor cerințe de asistență socială, pe care orice parohie trebuie s-o facă.

În continuare, Prea Sfinția Sa, după ce arată obligațiile statutare ale organelor parohiale în gospodărirea parohiei, explică însemnătatea luminărilor în cultul Bisericii noastre.

«Luminările se aduc și se aprind în sfintele biserici — precizează Prea Sfinția Sa — nu numai ca un semn prin care creștinul își mărturisește credința și dragostea în Mîntuitorul Hristos, un mijloc de participare la rugăciuni și de exprimare a puterii acestora pentru noi și pentru cei adormiți, ci faptul că această jertfă este procurată de la sfînta biserică, cu aceasta creștinul participă și la buna gospodărire a parohiei. Cu aceasta el ajută nu numai parohia sa, ci contribuie la marea lucrare a Bisericii noastre, care la rîndul ei trebuie să împlinescă o seamă de cerințe însemnate, legate de îndeplinirea misiunii ei sfinte, aici pe pămînt. Iată pentru ce folosesc prilejul acesta de a vă îndemna să vă procurați toate aceste jertfe duhovnicești numai de la pangarul bisericii voastre.

Să vă străduiți să-i îndemnați și pe alții să facă acest lucru. Nici un enoriaș nu poate să rămînă în afară de această grijă obștească și în afară de conlucrarea tuturor membrilor parohiei, pentru înmulțirea posibilităților ei materiale.

Conlucrarea aceasta îi aduce credinciosului mulțumirea că este o mlădiță vie din tulpina Bisericii și îi mai aduce conștiința participării la toate înfăptuirile mari ale Sfintei noastre Biserici. Iar obolul său modest se răspindește cu mult folos acolo unde trebuiește, în deosebi la terminarea bisericilor în construcție. Ați văzut cînd ați primit ajutorul Sfintei Arhiepiscopii cită însemnătate are și ce mult face să primești ajutorul atunci cînd continui sau termini lucrul început.

Apoi, spre sfîrșitul cuvîntării, Prea Sfinția Sa spune în continuare. «Astăzi cînd poporul își croiește o viață nouă, Biserica îndeamnă pe preoți și credincioși să sprijine eforturile Guvernului, pentru o viață mai fericită, pentru dreptatea popoului și dorința acestuia de a trăi în pace și frățietate.

Acestea sînt îndemnurile pe care le trimite și Prea Fericitul Părinte Patriarh Justinian, clericilor și credincioșilor adunați la această sărbătoare.

Îndemînd pe credincioși să împodobească mai departe biserica lor cu credință și cu dragoste nelmpușimată, fericită pe părintele paroh și pe membrii consiliului și comitetului parohial, pentru străduința depusă.

Pe conducătorii Patriei îi încredințează, că, Biserica Ortodoxă Romînă prin slujitorii ei, este alături de principiele sănătoase pentru viață mai fericită.

După această însuflețită cuvîntare, Părintele Protoiereu Fierbințeanu citește ordinul Sf. Arhiepiscopii, prin care se anunță că Prea Fericitul Patriarh Justinian acordă rangul de «Iconom Stavrofor» părintelui Tudor Iancu, pentru construirea bisericii parohiale respective.

Prea Sfințitul Episcop Theoctist face apoi hirotesia, acordîndu-i insignele rangului, în timp ce întreaga asistență cîntă cu mare entuziasm și bucurie: «Vrednic este».

După polihroniu, la care de asemenea întreaga asistență a răspuns cu: «Mulți ani trăiască», la rugăciunile pentru Prea Fericitul Părinte Patriarh Justinian, Conducătorii Statului și poporul drept credincios, slujba sfințirii bisericii din Merenii de Sus a luat sfârșit, slujbă ce va rămâne neuitată în mintea și sufletele credincioșilor de pe aceste meleaguri ale Patriei noastre.

Arhidiacon A. IACOBEANU

—O—

ALTE SFINȚIRI DE BISERICI

Luna noiembrie 1956 a oferit credincioșilor de pe tot cuprinsul Eparhiei noastre, nenumăratele prilejuri de trăire religioasă deosebită. Sfințirile acestea recente de biserici — inițiate și sprijinite, moral și material, de Întăistătorul Bisericii Ortodoxe Române, Prea Fericitul Părinte Patriarh Justinian și ajutate cu multă dărnicie de Onor. Guvern, prin Ministerul Cultelor, precum și de credincioși, prin munca manuală și cu prisosul banului lor — au fost numeroase, ele reținând o parte din sărbătorile bisericesti din cursul acestei luni.

Astfel, la 8 noiembrie, de ziua Sfinților Arhangheli Mihail și Gavriil, s-a făcut sfințirea bisericii din parohia Odaia, comuna Ștefănești, raionul Lehliu.

În sunetul clopotelor și în răsunetul cânt al Imnului Arhieresc, P. S. Episcop Antim Tîrgovișteanu-Vicar al Sfintei Patriarhii, însoțit de Arhidiaconii Anton Uncu și Evghenie Dascălu, de la Catedrala Sfintei Patriarhii, a sosit la biserică, unde era așteptat de mulțimea credincioșilor, de Protoiereul raionului, de preoți și de reprezentanți ai organelor locale.

Inconjurat de soborul format din: Protoiereul Ioan Popescu, Pr. Radu Marin-Ștefănești, Pr. C. Popescu-Ileana, Pr. Macarie Neacșu-Schitul Ileana, Pr. C. Gheorghie-Arțari, Pr. Manole Marin-Lehliu, Pr. Vasile Stancu-Vlaiculești, Pr. Alexandru Ionescu-Crăsani, Pr. Ion Viașu-Râșvani, Pr. Zaharcu Valentin-Lupșanu și Arhidiaconii Patriarhiei, P. S. Episcop Antim a săvîrșit slujba de sfințire a bisericii răspunzător fiind date de către corul maicilor de la minăstirea Pasărea, condus de Maica Pahomia Marinescu.

La sfârșitul Sfintei Liturghii, au luat cuvîntul: P. C. Protoiereu Ioan Popescu, care prezintă un raport din partea clerului și credincioșilor din raion, arătînd că preoțimea și turma încredințată ei sînt conștienți de îndeplinirea tuturor datorțiilor lor față de Biserică și Stat și roagă pe P. S. Episcop să dea binecuvîntare și cuvînt de îmbărbătare.

D-l Secretar al Comitetului Executiv al Sfatului Popular Raional arată libertatea de acțiune a Bisericii Ortodoxe și colaborarea ce există în raionul Lehliu, între Sfatul Raional și Protoieria Raionului, colaborare ce merge pînă jos în parohiile satești și Sfaturile Populare Comunale.

C. Preot Stan Dragomir-parohul local, prezintă un raport asupra lucrărilor de construcție a bisericii, arătînd că în timp de patru ani a fost sprijinit de către P. C. Protoiereu și de autoritățile raionale și comunale, precum și de credincioșii parohiei Odaia, care au contribuit cu munca și cu banul lor la realizarea acestei opere.

A vorbit deasemenea credinciosul Tudor Sandu, care a mulțumit în numele enoriașilor, P. S. Episcop Antim, pentru frumoasa slujbă.

Înceind seria cuvîntărilor, P. S. Episcop Antim, arată că un adevărat credincios este acela care își îndeplinește cu aceeași dragoste și conștiință îndatoririle atât față de Biserică, cât și față de Statul nostru, Republica Populară Română.

P. S. Sa elogiază activitatea și eforturile C. Pr. Paroh și ale credincioșilor parohiei Odaia, pentru realizarea Sfîntului locaș de închinăciune, îndemnînd pe credincioși să-și dea contribuția și pentru alte locașuri de care se simte nevoie în comună (școli, cămine culturale, etc.).

*

Joi 8 noiembrie 1956, P. S. Arhiereu Atanasie Dincă, avind delegație din partea Prea Fericitului Părinte Patriarh Justinian, a săvârșit slujba de sfințire a picturii bisericii din parohia Tăriceni, raionul Ploești.

Inconjurat de P. C. Preoți: Dr. Virgil Godeanu-Inspector Eparhial, Al. Vlaiculescu-Protoiereul raionului și regiunii Ploești, Măinescu-Parohul local și de alți zece preoți din parohiile vecine, P. S. Atanasie Dincă a săvârșit slujba de sfințire, precum și Sfinta Liturghie, în fața unui însemnat număr de credincioși din parohie și satele vecine.

Cântările Vecerniei din ajun, precum și răspunsurile la Sfinta Liturghie, au fost executate de un grup de maici și surori, de la Mănăstirea Țigănești, sub conducerea Pr. Manolache.

La sfârșitul Sfintei Liturghii, Pr. Paroh Măinescu a făcut o dare de seamă, din care s-a desprins strădania sa, a tatălui său — preot la aceeași parohie —, cum și a episcopilor, consilierilor, autorităților locale și a tuturor credincioșilor din enorie, care n-au precupețit nimic în scopul restaurării și pictării bisericii.

Ajutorul acordat de Sfinta Episcopie, în sumă de 3000 lei a slujit tuturor ca încurajare. Astfel, vechimea bisericii și frumusețea arhitecturală, pe lângă considerente de ordin spiritual, au fost răsplătite cu o restaurare solidă și cu frumoasa pictură realizată cu pricepere și migală, de pictorul Stoica.

Luind cuvântul, P. C. Protoiereu Al. Vlaiculescu, roagă stăruitor pe P. S. Atanasie, să aducă la cunoștința Prea Fericitului Părinte Patriarh Justinian, mulțumirile preoților din raion și ale P. C. Sale, cu încredințarea că osteneala și rîvna dovedite de preoții din Tăriceni, se pot constata în orice parohie din Protopopiatul Ploești.

Totodată, a ținut să remarce Pr. Vlaiculescu, că delegarea unui Arhiereu de a cerceta și sfinți inoirile făcute bisericii — lucru ce nu s-a întîmplat de la întemeierea ei — cu toate că i s-au adus îmbunătățiri în mai multe rînduri, se datorește aceleiași părintești purtări de grije a Prea Fericitului Părinte Patriarh Justinian.

A vorbit apoi unul din consilierii parohiali, mulțumind slujitorilor și ostentorilor pentru bucuria deosebită adusă locuitorilor comunei Tăriceni, prin sfințirea picturii și al inoirilor făcute bisericii.

Incheind seria cuvîntărilor, P. S. Arhiereu Atanasie Dincă, împărtășește tuturor, binecuvîntările Prea Fericitului Părinte Patriarh Justinian, lăudînd rîvna și strădania depusă de către toți cei mai sus arătați, pentru împodobirea Casei Domnului.

Cu această ocazie, s-a remarcat că ținuta preoților slujitori, evlavia și cunoștințele de slujbă bisericească au asigurat Prea Sfințitului Arhiereu — în tot timpul serviciului divin — starea sufletească trebuitoare întru îndeplinirea slujirii arhieresti. Și aceasta se datorește desigur în mare măsură, îndrumărilor date de P. C. Protoiereu. Se menționează deasemenea, că enoriașii acestei parohii au acordat sprijinul lor. Preotul paroh, pe lângă meritele arătate mai sus, dovedește o aleasă pregătire teologică și intelectuală, pe care o aplică în trăirea C. Sale, făcîndu-se «chip și pildă» tuturor enoriașilor.

*

În parohia Hătcărău, așezată ca un parc între pădurile Statului «Baracu» și «Casa Școalelor», pe lângă care curge domol apa riului Prahova, a avut loc duminică 18 noiembrie 1956, sfințirea unei mărețe clopotnițe parohiale.

Zi de înălțare sufletească, zi de adîncă reculegere pentru credincioși din parohie, fiind binecuvîntată de Dumnezeu cu frumusețea unei zile însoțite de toamnă, cu belșug de rod duhovnicesc pentru sufletele credincioșilor ce-și sărbătoreau cu bucurie încununarea strădaniilor lor prin sfințirea clopotniței parohiale.

Slujba de sfințire a fost oficiată de P. C. Protopop al Protoieriei raionului Gricov, Dumitru Tacea, delegat al Prea Fericitului Părinte Patriarh Justinian, ajutat de soborul preoților: Gheorghită-Drăgănești, Gheorghe Nedelcu-Malamuc, Grigore Stan-Bărăitaru și Mihail Irimia-Ciorani.

După oficierea Sfintei Liturghii, s-a slujit un parastas pentru ctitorii și binefăcătorii sfintei biserici decedați, după care, Pr. Alexandru Udrea, parohul parohiei Hătcărău, a făcut o amplă dare de seamă, arătînd că în lupta pentru zidirea vieții celei noi, în care este angrenat întreg poporul, credincioșii din parohia Hătcărău, nu puteau rămîne în afara luptei, ci la îndemnul slujitorilor bisericii.

și al autorităților locale, credincioșii comunei s-au antrenat în anii democrației populare, într-o serie de lucrări care fac cinste, cum sînt de pildă: construirea unei școli elementare, a unui grajd comunal, a unei halte C.F.R. clopotnița parohială și acum în construcție, un pod de fier peste apa riului Prahova, care să lege satul Malamuc de sediul comunei.

Cu privire la clopotnița parohială, arată felul în care s-au desfășurat lucrările de construcție începute în anul 1954 și terminate în iulie 1956, lucrări în valoare de lei 43.890, executate din contribuțiile contabilizate ale enoriașilor și dintr-un ajutor de 3.000 lei de la Protoieria raionului Cricov, acordat de P. C. Pr. Protopop Dumitru Tacea, din fondul «Biserică, șantier».

În continuare, Pr. Alexandru Udrea și-a manifestat adîncă sa recunoștință față de Prea Fericitul Părinte Patriarh Justinian, aducîndu-I respectuoase mulțumiri pentru neconținutul îndrumare și însuflețire a preoției ortodoxe pe drumul arătat de Iisus Mîntuitorul.

Mulțumește P. C. Pr. Protopop al raionului Cricov, Dumitru Tacea, pentru ajutorul dat și pentru oboseala sfințirii clopotniței parohiale; deasemenea, și autorităților locale și D-lui arhitect Mihail Rădulescu din Ploești pentru lucrările de proiectare, îndrumare și supraveghere pînă la execuția finală a lucrării și-i asigură de respectul său.

Mulțumește consiliului și epitropiei parohiale și credincioșilor, care în mod deosebit l-au sprijinit cu munca lor sau cu bani și cereale, să realizeze această frumoasă clopotniță și-i asigură că neconținutul se va strădui pentru binele și fericirea credincioșilor, îndrumîndu-l pe drumul cel bun.

Din partea credincioșilor, a vorbit enoriașul Gheorghe N. Ștefan, care în cuvinte simțite, a adus Prea Fericitul Părinte Patriarh Justinian, un respectos omagiu pentru felul în care conduce turma cea cuvîntătoare pe calea mîntuirii, asigurîndu-L că și pe tărîmul social, credincioșii din parohia Hătcărău, vor fi la înălțimea vremurilor.

Pentru strădania depusă în construirea acestei clopotnițe, mulțumește Pr. Paroh Urdea, asigurîndu-l de sprijinul neprecupețit și în viitor, în orice lucru bun; — de asemenea și autoritățile locale.

Pr. Grigore Ștefan-Bărăitaru, citește actul comemorativ, încheiat cu prilejul sfințirii clopotniței, iar Pr. Gheorghe Diță-Drăgănești, citește ordinul Sf.tei Arhiepiscopii a Bucureștilor, prin care Pr. Paroh Alexandru Urdea, este ridicat la rangul de Iconom, după care a luat cuvîntul P. C. Pr. Dumitru Tacea, Protoierul raionului Cricov, care, în cuvinte frumoase, laudă strădaniile credincioșilor din parohia Hătcărău, arătînd că fapta lor este cu atît mai meritorie, cu cît în ultimii 12 ani, credincioșii s-au străduit la îndemnul slujitorilor bisericii și autorităților locale, la realizarea unor frumoase lucrări de folos obștesc, dovedind prin aceasta, că sînt buni creștini și în același timp buni cetățeni.

La aceste realizări a contribuit mult cuvîntul de îndemn și stăruință al Pr. Paroh Alexandru Urdea, pe care Prea Fericitul Părinte Patriarh Justinian îl distinge astăzi cu rangul de iconom, ca răsplată a întregii activități pdeștești de pînă acum și îndemn la muncă rodnică în ogorul Domnului.

În continuare, P. C. Protopop Dumitru Tacea, arată că și credincioșii din parohiile din cuprinsul raionului Cricov, se străduiesc pentru întreținerea în bune condițiuni a locașurilor de slujire Domnului și contribuie la repararea și construirea de biserici, clopotnițe și schituri, la pictarea și înfrumusețarea lor și enumeră o serie întreagă de parohii, unde s-au executat ori se execută astfel de lucrări.

În încheiere, P. C. Sa aduce binecuvîntările Prea Fericitul Părinte Patriarh Justinian și îndeamnă pe credincioși a sta strînși în jurul altarului străbun, mergînd pe drumul arătat de Iisus Mîntuitorul și ferindu-se de căile rătăcite ale diferitelor secte care duc la pierderea sufletului.

S-a oficiat după aceea, un Polihroniu pentru Prea Fericitul Părinte Patriarh Justinian, pentru Conducătorii Republicii Populare Romîne și pentru toți cei prezenți la această frumoasă și înălțătoare sărbătoare, care s-a încheiat cu o masă comună, în curtea bisericii.

*

În ziua de 11 noiembrie a. c., credincioșii din parohia Ceptura II, raionul Cricov și cei din parohiile vecine, împreună cu păstorii lor, au petrecut cu smerenie și adîncă reculegere sufletească, frumusețea unei zile însoțite de toamnă și cu revărsări de binecuvîntări duhovnicești.

Această reculegere a fost prilejuită de sfințirea bisericii, în urma picturii din nou, începută din anul 1955

Biserica datează de la 1793 și în decursul vremilor a suferit diferite renovări iar cutremurul din 1940, i-a pricinuit stricăciuni serioase, mai ales la pictură, fapt ce a îndemnat pe episcopii, consiliul parohial și pe toți credincioșii parohiei, să pornească la reînfrumusețarea ei, — înălziți în râvna lor de stăruință din partea Pr. Paroh Gh. Rădulescu.

În sunetul clopotelor care anunțau creștineasca sărbătoare, credincioșii, îmbrăcînd în grabă haina de sărbătoare, se îndreptau voioși către biserică, să prindă fericitul prilej al sfințirii!

Slujba sfințirii bisericii s-a oficiat de către P. S. Episcop Antim Nica Tîrgovișteanul, Vicarul Patriarhiei Romîne, însoțit de P. C. Pr. Alexandru Ionescu, Vicarul Sfînte Arhiepiscopii a Bucureștilor, Pr. Dumitru Tacea, Protoiereul raionului Cricov, Pr. Constantin Papuc, Secretarul Protoieriei raionului Cricov, Pr. Gh. A. Rădulescu, parohul bisericii Ceptura II, Arhimandrit Calist Rădulescu din Sf. Mînăstire Ocheia, raionul Teleajen, Protosinghel Ezechiel Bara din Sf. Mînăstire Căldărușani, Pr. Apostol Voicu de la parohia Rotari, Pr. Alex. Alexandrescu-Vadu Săpat, raionul Mizil, Pr. Alex. Lazăr-Mărășeasca, raionul Mizil, Pr. Gădiuță Valeriu-Ceptura I și Pr. Ioan Ilinca-Adormirea-Urtați, precum și Arhidiaconul Andrei Iacobeanu, de la Sf. Patriarhie.

Răspunsurile au fost date de corul parohiei, sub conducerea cîntărețului Teodor Naftanailă.

Se sfințește biserica prin stropirea cu aghiazmă, înconjurînd-o cu toți credincioșii; de jur împrejur ard luminări și tămăie, preoții și corul cîntă duios!

Stropirea cu aghiazmă și ungerea cu Sf. Mir, precum și oficierea Sf. Liturghii au fost momente impresionante și rar întîlnite de credincioși.

Biserica, plină de credincioși, a căpătat cu adevărat veșmint de mare sărbătoare!

La momentul potrivit, Pr. Ioan Ilinca a fost hirotesit «duhovnic», iar Pr. paroh Gh. Rădulescu, hirotonit iconom stavrofor, pentru activitatea sa neobosită de care a dat dovadă și la parohia Ceptura I unde a păstrat 19 ani, cu belșug de fapte bune.

După terminarea Sf. Liturghii, ia cuvîntul P. C. Pr. Protoiereu Dumitru Tacea, care prezintă activitatea preoților din raion. Printre altele, citează clădiri de biserici la Valea Cringului-Urtați, Adormirea-Urtați, Rotari, picturi la Belciug, Ciupelnița, Sf. Voevozi-Urtați, Cornurile și Salcia, precum și Ceptura II, care s-a sfințit azi.

Mulțumește P. S. Episcop Dr. Antim Nica Tîrgovișteanul, pentru bucuria procurată clerului raionului Cricov și credincioșilor ceptureni, prin sfințirea bisericii și binecuvîntarea dată tuturor, și asigură pe Prea Fericitul Părinte Patriarh Justinian, că preoțimea raionului Cricov este devotată în muncă și jertfă în slujba Bisericii și a Patriei noastre, Republica Populară Romînă.

Acoloși asigurări le trimite și D-lui Ministru, Academician Prof. Petre Constantinescu-Iași, prin D-l Matei, Imputernicitul regional, pe lângă Ministerul Cultelor.

Pr. Paroh, Gh. Rădulescu, făcînd o dare de seamă asupra activității depuse, a spus între altele:

«Au trecut 24 ani, de cînd — la aceeași dată, în anul 1932, sărbătoriam sfințirea bisericii din Ceptura I: Privesc în urma anilor trăiți și nu-mi vine a crede că este o realitate ceea ce am lucrat cu păstoriții mei!

Venit aci, ca urmaș al regretatului Pr. C. Iliescu, vrednic slujitor în ogrorul Domnului, am socotit necesar ca podoba Casei Domnului, trebuie înfrumusețată și, împreună cu toți credincioșii parohiei, și mulțumită și talentatului pictor C. Blendea, i-am dat înfățișarea actuală!

Munca noastră a fost — pot spune — grea, dar, prin stăruință am învins și lucrul am săvirșit!

Indemn pe credincioșii mei cu acest prilej, să-și dea obolul lor material și în muncă, și pentru alte lucrări de folos obșteșc

Aduc mulțumiri recunoscătoare Prea Fericitului Părinte Patriarh Justinian, pentru sfaturile și îndemnul cu care ne-a îmbărbătat în lucrarea noastră, și-L asigurăm de devotamentul nostru în lupta pentru prosperitatea fiilor Patriei noastre dragi, Republica Populăară Romînă și pacea a toată lumea.

Aduc laude D-lor epîtropsi Ioan I. Pană, T. Moiesescu, consilieri parohiali și credincioșilor, pentru rîvna și deplină înțelegere cu care au susținut munca noastră.

P. C. Pr. Vicar Alexandru Ionescu, relevă importanța acestui eveniment bisericesc, atît pentru credincioși, cît și pentru preoții și credincioșii protoieriei raionului Cricov, conduși cu atîta competență de Protopopul lor Pr. Dumitru Tacea.

Din partea credincioșilor, a vorbit consilierul Nic. Barac, care mulțumește înalților oaspeți și asigură pe Prea Fericitul Părinte Patriarh Justinian și pe P. S. Episcop Dr. Antim Nica, că enoriașii acestei parohii, și în viitor vor fi alături de preotul și conducătorii spiritali ai Bisericii Ortodoxe Romîne, precum și de conducătorii Statului democrat popular romin în munca lor pentru pace și democrație.

Cel din urmă cuvînt îl rostește P. S. Vicar Patriarhal. Dr. Antim Nica, împărțînd participanților binecuvîntările Prea Fericitului Părinte Patriarh Justinian, îndemnînd pe credincioși să susțină neconținut biserica prin dărnicie materială și participarea la sfințele slujbe. Îi sfătuește să trăiască în pace și armonie, să înconjoare cu dragoste pe păstorii lor și să-și crească copiii în iubirea de Dumnezeu și patrie.

P. S. Sa binecuvîntează pe cei prezenți și aduce lauda tuturor ostentitorilor pentru pregătirea acestei înălțătoare sărbători. Invocă harul lui Dumnezeu asupra tuturor pentru sănătatea și prosperitatea enoriașilor acestei parohii și pacea a toată lumea.

În cîntarea «Pre Stăpînul», executată de preoți și popor, P. S. Episcop Dr. Antim Nica, binecuvîntează pe enoriașii adunați în mare număr.

A urmat după aceea, o agapă, la care au participat toți cei de față la sfința slujbă.

CRONICAR,

SFINȚIREA BISERICII PAROHIALE DIN COMUNA IZVOARELE RAIONUL OLTENIȚA

În ziua de 8 noiembrie anul trecut, într-un cadru sărbătorec, la care au participat toți credincioșii comunei Izvoarele, precum și mulți alții veniți din satele vecine, s-a oficiat slujba sfințirii picturii bisericii parohiale, cu hramul «Sf. Vievozi Mihail și Gavriil».

Sfința slujbă a sfințirii a fost oficiată de P.C. Pr. Alexandru Ionescu, Vicarul Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor, în calitate de delegat al P.F. Părinte Patriarh Justinian, fiind înconjurat de un sobor de preoți format din: P.C. Constantin Popescu Protoiereul raionului Oltenița, P.C. Pr. Ioan Popescu-Budești, fost protoiereu, P. C. Pr. Tache Popescu-Ciurari, P. C. Pr. P. Tone-Hotarele, P. C. P.C. Pr. Constantin Popescu-Sapientei, București, P.C. Pr. Ioan Folescu-Scărișoara, P.C. Pr. Em. Alexandrescu-Valea Dragului și P.C. Pr. Mircea Popa, parohul local. Slujba a fost împodobită prin participarea arhidiaconului Andrei Iacobeanu, de la Catedrala Sfintei Patriarhii.

După ce sfința slujbă a fost săvîrșită cu tot fastul cuvenit, și după oficierea parastasului pentru ctitori și donatori, Pr. Mircea Popa, parohul bisericii, într-o simțită cuvîntare a făcut o dare de seamă asupra lucrărilor efectuate de la venirea Cucerniciei Sale la această biserică în anul 1954.

«Ctitorie a prinților sirbi Obrenovici, zidită între anii 1833-1841, această biserică a mai fost reparată în cîteva rînduri, dar de la cutremurul din 1940, îi mai rămăseseră rîni mari și nevindecate: bolta în întregime, cu tencuiala crăpată și în mare parte căzută, zidurile cu fisuri adînci, acoperișul stricat, pictura ștearsă și innegrită în întregime». Ajutat de consiliul parohial și de un comitet de buni creștini, cu sprijinul credincioșilor din sat, Cucernicia Sa a început imediat

ce s-a prezentat la această parohie, campania strîngerii de fonduri pentru restaurarea bisericii.

Cu multe sfortări și neprecupețind nici oboseala, nici greutățile ce-i stăteau în cale, a reușit ca în doi ani să repare în întregime sfîntul lăcaș și să-l repicteze.

Lucrările de reparații au costat suma de lei 13.000, iar cele de pictură 17.000 lei, întreaga sumă fiind colectată de la enoriașii parohiei Izvoarele, ajutînd la aceasta și enoriașii parohiei vecine, Ciurari.

În continuare, Pr. paroh Mircea Popa aduce mulțumiri publice colaboratorilor săi cei mai de aproape, care l-au ajutat și au contribuit cu donații importante; aduce mulțumiri autorităților locale care l-au ajutat cu multă bunăvoință, ori de cîte ori a apelat la ajutorul lor.

În încheiere, C. Sa roagă pe P.C. Pr. Vicar să raporteze Prea Fericitului Părinte Patriarh Justinian despre toate acestea și să-l încredințeze de supunerea și devotamentul C. Sale și al tuturor credincioșilor din parohia Izvoarele.

A luat cuvîntul după aceea P.C. Pr. Constantin Popescu, Protoiereul raionului Oltenița, care a arătat că deși parohia Izvoarele este de curînd trecută la Protoieria raionului Oltenița, totuși P.C. Sa cunoștea stările de fapt din aceste locuri, de mai înainte cînd le vizitase în calitate de protoiereu. Realizările Pr. Mircea Popa în timp atît de scurt după transferarea sa la această parohie, arată că preotul este vrednic, iar credincioșii atașați de sfînta biserică.

P.C. Sa este bucuros că în parohia Izvoarele preotul este una cu credincioșii săi și împreună au restaurat biserica lor, — dar se bucură și de faptul constatat de P.C. Sa în inspecțiile de mai înainte și confirmat și acum, că în această comună, preotul trăiește în deplină armonie cu autoritățile locale ale puterii de Stat, conlucrînd cu folos la toate operele de interes obștesc.

În încheiere, P.C. Protoiereu îndeamnă pe credincioși a sta și mai departe în jurul păstorului lor, îngrijind prin contribuții benevole și de întregirea salariului preotului.

P.C. Vicar Alexandru Ionescu aduce preotului și credincioșilor comunei Izvoarele binecuvîntările Prea Fericitului Patriarh Justinian, arătînd totodată că nu se aștepta să aibă vești așa de bune la un timp scurt de la transferarea preotului Mircea Popa la această parohie; faptul acesta este o dovadă grăitoare a dragostei pe care credincioșii din Izvoarele o au față de biserica Domnului nostru Iisus Hristos.

P.C. Sa, în continuare, îndeamnă pe credincioși să îngrijească mai departe de biserica lor, respectînd și trăind porunciile Sfîntei Biserici, care îi învață să fie cinstiți, cu dragoste unul față de altul, iubind pacea și toate cele ale păcii. Îi îndeamnă stăruitor să participe regulat la rugăciunile ce se oficiază în sf. biserică, căci cel ce participă la această rugăciune se poate asemăna cu cel ce bea din apa proaspătă a izvorului.

Practic, îi îndeamnă să-și procure luminări de la pangarul bisericii, prin aceasta păstînd pictura nealterată de rumul luminărilor și sporind venitul bisericii.

P.C. Sa făgăduiește că va informa pe Prea Fericitul Patriarh Justinian despre frumoasele realizări de la această parohie.

În încheiere, P.C. Vicar transmite preoților și credincioșilor participanți la această sfîntă slujbă, binecuvîntările Prea Fericitului Patriarh Justinian, care îi vrea pe toți: buni creștini și cetățeni ai scumpei noastre patrii, Republica Populară Rimină.

Solemnitatea sfîntirii bisericii a luat sfîrșit cu oficierea polihroniului pentru Prea Fericitul Patriarh Justinian, pentru conducătorii țării noastre și pentru toți cei de față.

A urmat după aceea o agapă în curtea bisericii, la care au participat credincioșii parohiei, precum și ceilalți credincioși veniți de prin satele vecine.

ASISTENT

† PREOTUL HARALAMBIE POPESCU

La amiaza zilei de sîmbătă 15 septembrie 1956 s-a stins din viață, după o lungă și grea suferință, preotul pensionar, Iconom Stavrofor Haralambie Gr. Popescu, fost paroh al bisericii Sfinții Voevozi din București.

În dangătul jalnic al clopotelor Bisericii pe care a servit-o vreme de 27 ani, trupul neînsuflețit al distinsului preot a fost depus în Biserica înveșmîntată în doliu.

Cunoscut de toată lumea ca o figură binevoitoare, blajină și săritor la orice rugămînte, defunctul lasă în jurul său regrete adînc mărturisite.

Cum s-a auzit vestea tristă a trecerii sale din viața pămîntească, șiruri întregi de credincioși, enoriași și streini de parohie, s-au grăbit să aducă lîngă sicriul său o floare, să aprindă o luminare și să cinstească cu o lacrimă caldă amintirea celui dus.

Au venit ca să citească stîlpii din Evanghelia pe care atît a iubit-o, preoți de departe și de mai aproape și să murmure o ectenie către Dumnezeu milostivilor, pentru iertarea păcatelor lui.

N-au încetat rugile și cîntările pînă noaptea tîrziu, în cele trei zile cît a stat depus în Biserică. În omagiul adus de toți s-a putut vedea dragostea pe care a avut-o regretatul preot pentru cei mulți, popularitatea față de oameni și prețuirea față de autoritățile bisericești, pe care le-a servit vreme de aproape 40 de ani.

Născut la 10 februarie 1891 în comuna Provița de Jos, Raionul Cîmpina, Regiunea Ploești, fiul Preotului Grigorie și al Mariei Preoteasa, firav și slăbuț, urmează cursurile primare în satul natal și în orașul Cîmpina. Între anii 1904-1912 urmează cursurile Seminarului Central din București, iar mai departe Facultatea de Teologie din același oraș, unde își ia licența în anul 1916.

Hirotonit diacon la 12 noiembrie 1916 pe seama Sfintei Mînăstiri Văratec, îl găsește primul război mondial, ca subdirector al Sfintei Mitropolii a Moldovei, ca de aproape ajutor al regretatului Mitropolit Pimen Georgescu.

Chemat la treapta preoției la 3 octombrie 1918, își începe activitatea pastorală în Comuna Poiana Cîmpina Raionul Cîmpina, pe teren religios, precum și pe teren cultural și social. Preot de enorie, aduce mari înlesniri cetățenilor din punct de vedere spiritual și material, în perioada de criză financiară după primul război mondial. Credincioșii dau dau astăzi drumul izvoarelor de lacrimi, întru amintirea numelui său bun.

La 15 octombrie 1924 este chemat în calitate de director și consilier referent al Episcopiei Buzăului, post pe care îl deține vreme de cinci ani, cînd este transferat la Biserica Sfinții Voevozi din București, ca preot paroh, unde slujește pînă la moarte.

Aici dimpreună cu enoriașii și organele parohiale depe atunci a săvîrșit renovarea Bisericii și construirea unei minunate case parohiale, în anii grei din punct de vedere financiar, (1932-1936).

În anul 1932 este numit delegat al Sfîntului Sinod pe lîngă Consistoriul Spiritual Central, ca procuror, pe timp de șase ani.

La 1 august 1933 este numit superior al Bisericii Romîne din Paris, unde rămîne pînă la 1 aprilie 1936, cînd se retrage la postul său de la Biserica Sfinții Voevozi.

La 15 Ianuarie 1940 este numit Președinte al Comisiei Disciplinare pe lîngă Sfînta Mitropolie a Ungro-Vlahiei, iar la 1 Aprilie același an, este numit Consilier Referent în Cancelaria Sfintei Mitropolii și detașat la Consiliul Central Bisericesc. La 1 iunie 1940 este numit Consilier Referent al Secției Economice Financiare a Sfintei Arhiepiscopii a Bucureștilor, post pe care îl ocupă pînă la 15 august 1941.

Între 20 decembrie 1945 și 15 martie 1946 funcționează ca Director General în Ministerul Cultelor.

Pe teren social și în anii democrației populare, preotul Haralambie Popescu și-a dat concursul său neprecupețit în Cercul local A.R.L.U.S., precum și în Comitetul de luptă pentru pace din cartier, fiind ca un viu element de răspîndire al dorului de mal bine și al Păcii, pentru masele largi populare.

Moare răpus de o boală nemiloasă, numai la vîrsta de 65 de ani, lăsînd în urmă o distinsă soție îndurerată. Numele său va fi dus mai departe viitorimii, de cărțile pe care le-a scris, singur, sau în colaborare cu alți

colegi, pentru luminarea spirituală a copiilor, a credincioșilor, pentru cunoașterea canoanelor Bisericii noastre, pe care le-a interpretat, pentru preoții Bisericii Ortodoxe Române și pentru adincirea corectă și sinoptică a Evangheliilor sfinte. În rîndul acestora menționăm: «Biblia într-una», București 1938, Pidalionul, 1933, Apologetica, 1933, Explicarea Evangheliilor, 1930, Histoire de l'Eglise Orthodoxe Roumaine de Paris, Dogmele Bisericii Creștine, O concordanță biblică, — în manuscris, etc.. Toate vor vorbi despre munca și dragostea lui pentru Hristos, pentru Biserică și pentru popor. Pretutîndeni va fi purtat pe buze numele său bun.

Slujba înmormîntării s-a săvîrșit în după amiaza zilei de 18 septembrie a. c., pe o zi mohorîtă de toamnă.

Soborul celor 12 preoți, condus de P. C. Preot Alexandru Zamfirescu, Consilier Referent al Sfintei Arhiepiscopii a Bucureștilor și Delegat al Prea Fericitului Patriarh Justinian, au înălțat ultimile rugăciuni în fața sicriului celui dispărut.

P. C. Preot Alexandru Zamfirescu, în cuvîntarea P. C. Sale, a arătat activitatea desfășurată de preotul Haralambie Popescu în Biserica Ortodoxă Romînă și în conducerea administrativă a Sfintei Arhiepiscopii a Bucureștilor. Cuvintele rostite au mișcat întreaga asistență.

În numele preoților din cuprinsul Protoeriei Circ. I Capitală, a vorbit preotul Paraschiv Dumitrescu de la Biserica Precupeții Noi.

D-l Avocat Gh. Nazarie, consilier parohial al Bisericii Sfinții Voevozi, a vorbit în numele epitropiei, consiliului și foștilor colaboratori ai defunctului preot, la conducerea parohiei și construcția casei parohiale.

P. C. Preot Constantin Haecău, într-o frumoasă cuvîntare, a arătat în numele enoriașilor și ca paroh al Bisericii, pe care regretatul preot a păstorit-o vreme de 27 ani, — durerea pe care o încearcă întreaga parohie la pierderea păstorului lor. De aceștia a fost mai legat cu firele de aur ale credinței, ale dragostei și ale harului divin, care lucrează prin Biserică și taina preoției. A terminat cu o rugă mișcătoare care a emoționat întreaga asistență.

Pe o ploaie cernită și pe înopțat, în mijlocul florilor cu parfumul lor rece și sobru de toamnă, sicriul purtat pe umeri de preoți și de colegii prieteni, a coborît în mormîntul săpat la streșina din dreapta Bisericii pe care a iubit-o și a servit-o vreme de 27 de ani din cei 40 de ani închinăți Bisericii Ortodoxe Romîne.

Așa s-a pristăvit și a trecut la Domnul încă unul din distinși preoți ai Capitalei.

Dumnezeu să-l odihnească în pace.

Pr. DAVID POPESCU

† CINTĂREȚUL BISERICESC ION GH. DINCULESCU

S-a născut la 10 august 1893, ca fiu al cîntărețului bisericesc Gh. Dinculescu. În anul 1909 a absolvit școala de Cîntăreți Bisericești din Cîmpulung Muscel. A fost dotat cu deosebit talent muzical și binecunoscător în pregătirea profesiei de dascăl.

La vîrsta de 17 ani, prin ordinul nr. 1778, 6 aprilie 1911 al Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor, este numit cîntăreț de strană la biserica Bădești, unde a funcționat aproape 45 ani, cu întrerupere de 2 ani în timpul primului război mondial, de unde s-a întors rănit.

S-a remarcat în cîntare și tipic bisericesc, în ținută demnă și deosebită dragoste de strană și biserică, slujind-o ultimul din generația treia a neamului său, pe care l-a ilustrat în mod deosebit, bucurîndu-se de stîmă enoriașilor parohiei Rădești, impusă de caracterul său demn de elogiat.

La 9 noiembrie a.c., orele 15 a încetat subit din viață.

La slujba înmormântării au participat credincioșii parohiei Rădești și diferiți prieteni.

Preoții Ion Mateescu-Rădești și Nicolae Popescu-Stilpeni, în cuvântările rostite, i-au elogiât meritele sale, ca cetățean, credincios și slujitor al Bisericii lui Hristos.

Veșnică să-i fie amintirea!

ASISTENT,

DOLIU IN CORALA SFINTEI PATRIARHII

Miercuri 28 noiembrie a. c., la cimitirul Belu, într-o zi însoțită ca de primăvară, Corala Sfintei Patriarhii a condus la locul de veci, pe unul din cei mai valoroși membri ai săi, baritonul Petre Raicu.

Regretatul cântăreț, dăruit de Dumnezeu cu o voce excepțional de frumoasă, era cu totul devotat credinței strămoșești. Ridicat din rîndurile de jos ale neamului nostru, Petre Raicu a muncit din greu pentru a asigura existența familiei sale și mai ales, pentru a-și făuri, ca autodidact, o cultură aleasă.

Baritonul Petre Raicu a cântat sub bagheta maestrului Nicolae Lungu mai întâi la societatea corală «România» și apoi la Corala Sfintei Patriarhii, vreme de peste 20 de ani.

Plin de modestie și de sinceritate, om de omenie și de caracter, așa l-au cunoscut toți pe prietenul și sfătuitorul nostru mai mare, artistul Petre Raicu, Plecînd din lumea noastră, la chemarea lui Dumnezeu, colegul Petre Raicu lasă în urmă numai amintiri frumoase.

Cine va uita vreodată cu cîtă emoție artistică interpreta el, acompaniat de cor, bucățile sale preferate: «Gîndesc la ziua cea înfricoșată» și «Cu glasul meu» de Arhanghelesc, sau «Cu trupul lui Hristos» de Gh. Dima; sau «Tatăl nostru» de Niedermayer; sau «Auzi-se-vor grajurile mele» de bănățeanul V. Sumski; ori «Către Tine Doamne» de D-l Prof. Nicolae Lungu!

Iubea nespus de mult cîntecul românesc și se înduioșa ori de cîte ori cînta: «Ale! Codrule firtate!», de maestrul N. Lungu, sau «Cobănaș de la miori», de Dimitrie Kiriac.

În anul 1947, pe scena Ateneului Român, Petre Raicu a fost căduros feliicitat de P. F. Patriarh Alexei al Moscovei, care cu acel prilej, a admirat interpretarea plină de finețe a concertului dat în onoarea sa de societatea corală «România»!

Dar la cite alte concerte festive de muzică bisericească sau populară romînească, n-a răsunit încrezător și plin de generozitate, glasul strălucitor al baritonului Petre Raicu!

Pildă de punctualitate și de conștiinciozitate, nu lipsea de la Sf. Liturghie, dect în cazuri cu totul excepționale. Ultima Sf. Liturghie la care a cîntat, a fost aceea de duminică 25 noiembrie. Era plin de voinție și mulțumit că a dat laudă lui Dumnezeu. Mărturisirea că se simte fericit! A doua zi, însă 26 noiembrie, o congestie cerebrală, necruțătoare, i-a pus capăt zilelor!

Cu sufețele întristate, membrii Coralei, în frunte cu iubitul nostru maestru, Nicolae Lungu, am dat cu durere, în acorduri grave, răspunsurile la slujba pogorbaniei. Colegul Gh. Caftangioglu, în cuvinte simțite, pornite din adîncul inimii, a evocat — înainte de «veșnica pomenire», chipul blînd și luminos al celui dispărut!

Slujba înmormîntării a fost săvîrșită cu multă pătrundere și evlavie, de Pr. Arhimandrit Grigorie Băbuș de la Catedrala Sfintei Patriarhii, însoțit de P. C. Preoți Hagiu și C. Urseanu, precum și Arhidiaconul Alexandru Munteanu.

În asistență, în afară de familie și de neamuri, au putut fi văzuți, cuprinși de jale, numeroși prieteni din cîmpul muncii și al artei, veniți să depună la mormîntul celui iubit de ei omagiul lor cel mai de pe urmă.

Răposatul a avut parte de o slujbă cu adevărat înălțătoare, ca contrasta solemn cu gravitatea și maiestatea morții!

Toată lumea era cucerită reculegerii sufletești!

Noi, cei ce l-am cunoscut, l-am iubit și am cântat ani de-a rândul alături de baritonul Petre Raicu, ne rugăm lui Dumnezeu pentru sufletul său și îi păstrăm în inimile noastre o amintire frumoasă!

Fie-i țărina ușoară!

GHEORGHE ALEXE

CONSFĂTUIREA INTERCONFESIONALĂ A REPREZENTANȚILOR CUTELORE DIN REG. PLOEȘTI

La 14 noiembrie 1956 s-a ținut o consfătuire interconfesională la care au participat reprezentanții cultelor religioase din Regiunea Ploești. Consfătuirea a avut loc în sala bibliotecii centrale a Palatului Cultural din orașul Ploești.

Prezidiul ședinței a fost format din P. S. Antim Angelescu, Episcopul Buzăului, Mihai Popescu, reprezentant al Comitetului de luptă pentru pace al Regiunii Ploești, P. C. Pr. Al. Vlaiculescu, prototiereul Regiunii Ploești, Pr. I. Dragomirescu, din partea cultului Romano-Catolic, Oprisan Anghel, pastor cultul Adventist de ziua 7-a, Leric Ioan, din partea cultului Baptist și Ilie Matei, imputernicit al Ministerului Cultelor.

Cuvîntul de deschidere a fost rostit de prietenul Mihail Popescu, care a adus salutul Comitetului regional de luptă pentru pace. D-sa a spus: «Pretutindeni răsună glasul de protest al oamenilor iubitori de pace, împotriva agresiunii Angliei și Franței asupra pașnicului popor egiptean, făcînd să curgă sînge nevinovat. Același protest îl ridică toți oamenii cinstiți și înfierează uneltirile cercurilor imperialiste, care, folosindu-se de bande contrarevoluționare fasciste, au căutat să dărîme orînduirea democrat-populară din Ungaria. În țara noastră, pretutindeni se intrunesc oameni de toate profesiile, muncitori, intelectuali și ridică glas de protest împotriva celor ce vor să tulbure pacea lumii. Reprezentanții cultelor din țara noastră se intrunesc și ei pentru a-și exprima adîncă lor indignare față de uneltitorii împotriva păcii. În consfătuirea Dvs. de azi se va analiza situația internațională actuală.

Ca slujitori ai cultelor, care prin însăși misiunea Dvs. nu puteți concepe legăturile dintre popoare decît prin prisma pacii, a înțelegerii și colaborării între țări, știu că nu puteți să rămîneți indiferenți față de forțele celor ce încearcă să turbure liniștea și munca constructivă a popoarelor».

Declară ședința deschisă și dă cuvîntul P. C. Pr. Al. Vlaiculescu, Prototiereul Regiunii Ploești, care spune: «Mi-a revenit cîntea de a vă face o prezentare a evenimentelor pe plan internațional, petrecute în ultimul timp. Față de aceste evenimente tuturor ne revin noi sarcini în lupta pentru apărarea păcii».

După prezentarea referatului, a arătat care sînt sarcinile ce revin reprezentanților cultelor religioase: Lămurirea credincioșilor asupra forțelor crescînde ale frontului mondial al păcii; popularizarea politicii consecvente de pace a Uniunii Sovietice și a țărilor de democrație populară, întărirea credincioșilor în convingerea că orice problemă litigioasă poate fi rezolvată pe cale pașnică; demascarea manevrelor imperialiștilor îndreptate împotriva țărilor iubitoare de pace, spre a fi zădărnice aceste manevre; popularizarea politicii externe a Statului nostru, care urmărește consecvent asigurarea independenței și securității patriei și realizarea înțelegerii între popoare.

Sarcini speciale: Lămurirea credincioșilor asupra scopurilor urmărite de imperialiști în Egipt și Ungaria, informarea credincioșilor despre masacrele săvîrșite de aviația anglo-franceză, care a bombardat populația civilă din satele și orașele

egiptene, ca și actele de cruzime ale contrarevoluționarilor din Ungaria, care amintesc de monstrozitățile hitleriste; popularizarea mărețului aot al guvernului nostru, care a oferit un ajutor frățesc poporului maghiar, greu încercat; sprijinirea luptei pentru întărirea bazei economice a Statului; sprijinirea inițiativelor menite să ducă la sporirea vigilenței patriotice; predici și rugăciuni pentru pace

În incheiere, P. C. Protoieru Al Vlaicușescu, a spus: «Acestea sînt sarcinile pe care socotesc că trebuie să ni le luăm la această consfătuire. Ele nu sînt ușoare. Dar cine este însuflețit de idealul păcii, poate să le ducă la bun sfîrșit. Ca slujitori ai lui Dumnezeu, puși pentru binele oamenilor, să ne sîlim să fim la înălțimea misiunii. Să pășim pe drumul luminos al păcii.

Trăiască lupta unită a popoarelor pentru apărarea păcii.

După prezentarea referatului, s-a început seria discuțiilor.

Pastorul Victor Marinescu-cultul Adventist de ziua 7-a, a spus: «Noi slujitorii cultelor ca unii ce propovăduim pacea și fericirea oamenilor, sîntem împotriva masacrării săvîrșite împotriva oamenilor nevinovați din Egipt, de către agresorii anglo-francezi. Aceste masacrări, care sînt crime împotriva umanității, ne fac atenți asupra rolului nostru în mijlocul celor pe care îi îndrumăm sufletește. Sînt de acord cu sarcinile expuse în referat și-mi iau angajamentul pentru a le duce la îndeplinire».

Pr. Gh. Popescu-reprezentant al Protoieriei Raionului Pucioasa, a declarat: «Preoții și credincioșii din Raionul Pucioasa protestează împotriva agresiunii anglo-franco-israeliene din Egipt și împotriva crimelor contrarevoluționarilor din Ungaria, unele ale reacționarilor fugiți peste hotare. Numai dacă primim fotografiile care înfățișează bestialitățile săvîrșite în Ungaria și Egipt, ne cutremurăm. Ne luăm angajamentul de a difuza în rîndurile credincioșilor gestul nobil al guvernului nostru de a ajuta poporul frate maghiar. Ne vom duce la îndeplinire sarcinile ce ne revin și vom duce preoților din Raionul Pucioasa acest mesaj pentru pace.

Predicatorul Păiș Dumitru-cultul Baptist, referindu-se la cuvîntul Scripturii, spune că cei tari să sprijine pe cei slabi, cînd vedem că cel slab este atacat. Să ducem cuvînt de lămurire în rîndul credincioșilor asupra situației internaționale, să arătăm cine sînt vinovații. Svonurile mincinoase să le combatem cu toată puterea și să arătăm unde este dreptatea și care este adevărul. În predicile noastre să nu lipsească cuvîntul pentru apărarea păcii și îndemnul la sprijinirea acțiunilor de interes obșteșc.

Protopopul Gh. Vasile-Raionul Mizil, arată o serie de realizări din partea preoților din raion în lupta pentru pace. Referindu-se la situația creată în Egipt și Ungaria, arată că această situație constituie una și aceeași problemă: interesul cîrcurilor capitaliste de a-și menține profiturile. Problema ungară a fost creată pentru a sustrage atenția lumii de la devaratul scop urmărit de ei: acapararea din nou a Canalului de Suez. Noi nu putem rămîne indiferenți față de astfel de acțiuni, care pun în primejdie pacea lumii. De aceea, ne vom face datoria și vom demasca în fața credincioșilor pe instigatori, pe vrăjmașii păcii.

Pr. Const. Galeriu-Ploești, spune: Principiul fundamental al religiei creștine este un urcuș neîncetat spre iubire, dreptate și pace. Omenirea trebuie să trăiască în armonie. Ne doare cînd vedem că o parte din așa ziii oameni se înjosesc pînă acolo că iau chipul de fiară. Nu putem aprecia astfel agresiunea deslăntuită în Egipt și în Ungaria de anumiți oameni care s-au situat pe o poziție josnică, aceea de a tulbura pacea, săvîrșind crime și nelegiuiri. Avem datoria să cultivăm simțămîntele nobile ale iubirii, dreptății și păcii.

Protopopul Gh. Popescu-Raionul Rîmnicul Sărat, printre altele a spus: Omul luptă pentru o cauză dreaptă cînd este bine orientat. Ca preoți și ca cetățeni, sîntem prezenți și activi în toate manifestările de viață ale poporului. Vom răspunde cu toată convingerea la orice chemare și vom fi permanent prezenți în lupta pentru apărarea păcii. Ne luăm angajamentul de a duce la îndeplinire sarcinile propuse.

A luat cuvîntul pastorul Opișan Anghel — cultul adventist de ziua 7-a: Actele contrarevoluționare din Ungaria ne îngrozesc. Imperialismul a împins poporul ungar în această situație. Acest fapt este condamnat de întreaga omenire iubitoare de pace. Declaram că noi susținem regimul nostru democrat popular, care luptă pentru bunăstarea omului. Zadarnic se laudă englezii că pe masa fiecăruia există Biblia. Cartea Sfîntă nu trebuie să stea numai pe masă, ci să fie trăit. Dovadă că n-o trăiesc, e faptul că în Egipt sînt ucii oamenii pașnici, că urmăresc să-și impună din nou jugul colonialist și să asuprească popoarele dornice de libertate și progres. Vom sprijini lupta pentru pace, vom sprijini guvernul și regimul nostru democrat-popular. La aceasta vom sfătui și îndemna pe credincioșii noștri.

Au mai luat cuvîntul pastorul Aristide Doroftei-cultul Adventist de ziua 7-a, Leric Ioan-cultul Baptist, care au declarat că vor sprijini întru totul lupta pentru pace și vor da viața sarcinilor ce le revin ca slujitori ai lui Dumnezeu și cetățeni devotați ai Patriei.

P. S. Episcop Antim Angelescu, al Buzăului, luînd cuvîntul, printre altele a spus: «Consfătuirile noastre interconfesionale din zi, în zi devin tot mai necesare. Biserica Ortodoxă a îndemnat și îndeamnă fără încetare pe preoți și pe credincioși să fie în primele rînduri ale luptătorilor pentru cauza sfîntă a păcii. Datoria noastră este să lucrăm în așa fel ca sentimentele egoiste să fie desrădăcinate din inimile credincioșilor. Datoria noastră este să orientăm just pe credincioșii noștri pentru a cunoaște adevărul, pentru a cunoaște ce urmăresc cei ce caută să primejduiască pacea. Ne vom face și pe viitor întreaga noastră datorie față de patrie și ne vom afla, în mod permanent, în primele rînduri ale luptătorilor pentru pace».

ASISTENT

EPISCOPIA DUNĂRII DE JOS

CONFERINȚE INTERCONFESIONALE

PROTOIERIA RAION BUJOR.

În ziua de 3 septembrie 1956, s-a ținut la sediul Protoierei o conferință interconfesională, în cadrul luptei pentru pace.

Pe lângă deservenții cultelor, au participat și d-nii Bejan, Președintele Comitetului raional de luptă pentru pace și imputernicitul Ministerului Cultelor.

Sedința a fost prezidată de P. C. Protoiereu T. Teodoru, care printre altele a spus: «din inspecțiile făcute în raion am constatat că toți c.c. preoți au fost prezenți cu sfața și cu munca în toate acțiunile întreprinse de Sfaturile Populare.

Era necesară această revedere a tuturor slujitorilor, după o întrerupere de 5 luni, pentru a ne controla activitatea și a ne imprumuta unii dela alții noi metode de lucru atît pe teren bisericesc cît și pe teren social».

După ce salută pe cei prezenți, se dă cuvîntul c. pr. Alexandru Nistor de la parohia Foltești, care prelucrează teza: «Cronica evenimentelor internaționale».

Conferențiarul spune: «Problemele ce se discută astăzi în legătură cu evenimintele internaționale și a relațiilor dintre Est și Vest a căpătat o semnificație mai largă după lucrările celui de al XX-lea congres al P.C.U.S. și Cercurile oficiale din Occident sînt de acord că perspectivele de înțelegere s-au lărgit considerabil în urma susamintitului Congres și a schimbului de scrisori dintre Eisenhower și N. A. Bulganin.

Trei sînt problemele mai importante:

1. Problema dezarmării, de care depinde Pacea și consolidarea ei în lume, propusă mai întîi de Uniunea Sovietică, prin reducerea efectivului militar la toate cele patru mari puteri, pentru Uniunea Sovietică, Statele Unite și China, cite 1.500.000, iar pentru Anglia și Franța cite 650.000 de oameni, propunere aprobată în principiu, dar pe care Apusenii mai tîrziu au renunțat la ea.

2. Problema interzicerii definitive a armelor atomice și cu hidrogen, problemă susținută de toți reprezentanții popoarelor luptătoare pentru pace.

3. Contactul între Est și Vest și dezvoltarea colaborării internaționale pentru folosirea energiei atomice în scopuri pașnice.

Succesele obținute de Uniunea Sovietică în domeniul folosirii energiei atomice în scopuri pașnice, succese care o situează în fruntea tuturor țărilor lumii, deschid perspective nebănuite progresului tehnic și științific precum și creșterii nivelului de trai al maselor populare.

Uniunea Sovietică, pune la dispoziția țărilor prietene experiența și cunoștințele sale și le ajută să desvolte propriile lor cercetări nucleare.

O formă nouă superioară de colaborare în domeniul energiei atomice, între țările Lagărului Socialist s-a inaugurat prin înființarea la Moscova a Institutului Unificat de cercetări nucleare.

La lucrările Institutului sînt atrase forțe științifice din R. P. Albania, R. P. Bulgaria, R. Cehoslovacia, R. P. Chineză, R. P. D. Coreiană, R. D. Germană, R. P. Mongolă, R. P. Polonă, R. P. Română și R. P. Ungară. Fiecare reprezentant își aduce contribuția sa la opera de dezvoltare a fizicii contemporane, la îmbogățirea științei cu experiența valoroasă a oamenilor le știință și a inginerilor săi.

În această operă nobilă, Uniunea Sovietică, cheamă alături de ea toate statele care vor să colaboreze, formînd o nouă etapă în dezvoltarea colaborării internaționale, în domeniul științei și studierii nucleului atomic pentru binele și fericirea umanității.

La discuții, se înscriu p. c. preoți: Ilie Păun, D. Ciurea, Constantin Ioan, Gh. Cazacu, Gh. Munteanu, și V. Filiuță, care printre altele au spus: «În conferința de astăzi s-au văzut ogîndite eforturile Consiliului Mondial al Păcii pentru dezarmare și interzicerea armelor atomice. Continuarea înarmărilor aștă lumea și s-ar putea să se declanșeze un adevărat dezastru pentru omenire.

Noi nu putem sta pasivi în fața progresului strădanților Consiliului Mondial al Păcii. Consiliul Mondial al Păcii luptă pentru bună starea și fericirea omenirii. Frontul Mondial al Păcii avînd în fruntea lui pe Marea Uniune Sovietică, va găsi mijloacele cele mai potrivite pentru evitarea războiului, pentru salvarea omenirii».

Sedința se încheie prin cuvîntul p. c. protoiereu care mulțumește tuturor celor care au luat parte activă la această conferință și tuturor participanților.

Se trimite o moțiune d-lui Ministru al Cultelor și Comitetului Regional de luptă pentru pace

PROTOIERIA RAION MEDGIDIA

În ziua de 11 septembrie 1956, s-a ținut în localul protoieriei o consfătuire interconfesională la care au participat pe lângă slujitorii cultului ortodox și reprezentanți ai cultelor: Musulman, Sadic Daugi și Adventist Tudor Ioan

Au fost de față deasemenea și d-l O. Faic, directorul Seminarului Musulman din orașul Medgidia

P. C. Protoiereu Pavel Cobîlaș, după ce salută prezența reprezentanților cultelor la consfătuire și a reprezentanților Ministerului Cultelor își dezvoltă referatul.

P.C. Sa face o amplă expunere a evenimentelor externe și interne. Printre altele spune: «Pe plan extern, evenimentele care vădesc pe de o parte unelirile cercurilor imperialiste de a zădărnici eforturile oamenilor cinstiți din lumea întreagă de a-și crea o viață mai fericită, izvorită din libertate, iar pe de altă parte hotărîrea tuturor oamenilor cinstiți din lumea întreagă de a apăra pînă la capăt pacea, de care au nevoie în munca de reconstrucție.

«Chestiunea canalului de Suez, desbătută în conferința de la Londra la 16 august 1956, a arătat odată mai mult amestecul țărilor imperialiste în treburile interne ale Egiptului, vrînd cu orice preț să împiedice legitima naționalizare a canalului de Suez, canal construit cu sudoarea Egiptului.

La această conferință, S. U. A., Anglia și Franța și sateliții lor, prin atitudinea lor au dovedit că nu intenționează altceva decît îmbogățirea pe spatele altor popoare. Față de această intenție, poporul egiptean prin reprezentanții săi au înțeles să declare că nu vor să-și împartă dreptul cu nimeni și ca atare chestiunea susținută de țările imperialiste, controlul internațional asupra canalului de Suez, nu se poate realiza, el dînd naștere la o nouă înrobire și exploatare.

Alături de egipteni s-au ridicat glasuri din partea tuturor popoarelor iubitoare de pace, ale popoarelor care știu ce înseamnă ajutor imperialist, ale popoarelor care au scăpat de jugul «făcătorilor de bine».

În legătură cu interzicerea partidului Comunist din Germania occidentală, prin sentința Tribunalului de la Karlsruhe, se știe că această interzicere nu a fost pronunțată la întîmplare ci cu un scop bine definit și anume acela de a scăpa de cei care au știut și știu să trezească conștiința oamenilor, să trezească vigilența celor care au fost exploatați de veacuri. Acest fapt vădește odată mai mult falsi-

tatea tuturor declarațiilor imperialiștilor, vădesc ura pe care o poartă față de toți cei care doresc binele poporului.

Popoarele lumii, conștiente, că prin aceste acțiuni, se încalcă principiul libertății și deci se poate răpi dreptul de a trăi în pace și bună stare, s-au ridicat ca un zid de granit, zid peste care nu vor putea trece cei puțin la număr, care își irosesc zadarnic timpul, făurind fel de fel de planuri».

Pe plan intern, c ea, arată avântul oamenilor muncii din țara noastră pentru reconstrucția țării și pentru fericirea poporului.

Printre realizări, citează dezvoltarea industriei din țara noastră, industrie care astăzi este capabilă să dea mașini care pot fi exportate în alte țări.

În raionul Medgidia sînt fabrici de utilaj mecanic, fabrici de ciment, care aprovizionează țara noastră și alte țări.

În încheiere, scoate în evidență netemeinicia tuturor acțiunilor întreprinse de guvernele imperialiste și justețea luptei tuturor popoarelor iubitoare de pace printre care se numără și poporul român. Își arată convingerea că dreptatea este de partea noastră și cu această ocazie în preajma declașării campaniei de însămînțări de toamnă, își ia angajamentul de a sfătui preoțimea raionului Medgidia, să muncască cu drag pentru ca în anul agricol 1957 să avem o recoltă bogată, izvoită din munca asiduă și din aplicarea regulilor agro-tehnice.

La discuția pe marginea referatului, se înscriu: O. Faic, Directorul Seminarului Musulman-Medgidia, Sadiu-Duagi-Hatip, reprezentantul Cultului Musulman I. Tudor, reprezentantul cultului adventist de ziua 7-a și pr. F. Dediu din partea Cultului Ortodox.

D-l O. Faic spune: «mă pronunț împotriva cercurilor imperialiste care caută să zădărnicească năzuințele oamenilor muncii din toate țările, pentru a-și construi o viață liberă și prosperă.

Vestejesc acțiunea imperialismului în chestiunea canalului de Suez și interzicerea Partidului Comunist în Germania Occidentală. Dreptatea va birui și îmi i-au angajamentul că voi sprijini lupta pentru o viață mai bună, prin munca de la Catedră, printre părinții copiilor și de la om la om, pentru ca fiecare la locul său de muncă să depună zel pentru traducerea în fapt a tuturor hotărîrilor luate de cei ce ne conduc, pe linia păcii și a progresului. Voi face în așa fel încît să contribuie la realizarea unei recolte bogate, la aplicarea regulilor agro-tehnice și la folosirea la maximum a mașinilor agricole».

D-l Sadiu Duagi declară: «Toate sistemele vechi au putrezit, nefiind decît niște șandramale ruinate, iar în locul lor se înalță falnic sistemul nou și viguros: Socialismul.

Sistemul Socialist este cu atît mai viguros cu cît el este sprijinit de marea majoritate a popoarelor, la care se adaugă zilnic mii și mii de adepți. Acest fapt ne face să credem în victoria binelui asupra răului, în înfăptuirea unei vieți libere și prospere. De aceea, însuflețit de aceste nădejdi, îmi i-au angajamentul ca de la Amvon și de la om la om, să duc munca de lămurire ca însămînțările de toamnă să fie făcute la timp și în bune condițiuni. Voi combate toate zvonurile tendențioase și voi îndruma poporul pe linia sfîntă a păcii».

D-l Tudor Ioan spune: «voi face ca și membrii comunității adventiste să fie vrednici apărători ai păcii, prin munca asiduă în campania de însămînțări de toamnă, prin achitarea tuturor obligațiilor față de Stat».

În încheierea cuvîntului spune: «pacea depinde de noi și deci la muncă pentru înfăptuirea ei».

Pr. Filip Dediu caracterizează zvîrcolirile cercurilor imperialiste ca și a unui biet nenorocit care fiind gata să se inee, se agață și de un fir de pai.

«Firul de pai pentru anglo-americani și sateliții lor, spune vorbitorul, îl reprezintă provocările la care se dedau ca: chestiunea canalului de Suez și interzicerea Partidului Comunist din Germania Occidentală».

Pentru ca aceste provocări, să se soldeze cu eșecul dorit de toată lumea iubitoare de pace, este nevoie ca și noi, proțimea ortodoxă, înfrățită cu toate cultele din raionul Medgidia, să dăm dovadă de vigilență prin lămurirea credincioșilor, asupra prietenilor și dușmanilor poporului. Pacea bunul suprem, după care insetează omenirea, să fie sădită în inimile tuturor și să fie apărată prin munca zi de zi, prin îndeplinirea planului de Stat. Prilej pentru a dovedi atașamentul nostru față de strădaniile poporului muncitor, ai căror fiii sîntem, îl avem mai ales acum în campania însămînțărilor de toamnă, campanie de care depinde pîinea oia de toate zilele.

Concomitent cu aceasta, să sfătuiam poporul să încheie contractări cu Statul, contribuind astfel la îmbunătățirea traiului».

P.C. Protoieru, încheie ședința mulțumind tuturor participanților. Roagă pe d-nii imputerniciți să ducă Ministerului Cultelor vestea că preoțimea ortodoxă înfrățită cu celelalte culte, este hotărâtă să sprijine cu eforturi înzecite acțiunile întreprinse de guvern, pentru că aceste acțiuni sînt în completă concordanță cu preceptele noastre sfinte.

PROTOIERIA RAION HIRȘOVA.

În ziua de 4 septembrie, la reședința Protoieriei a avut loc o consfătuire interconfesională la care au participat alături de preoții ortocodși din raion, preoții cultului Lipovenesc și d-l imputernicit al Ministerului de Culte. Ședința s-a deschis de P. C. protoieru Ioan Dragomir. C. Sa printre altele spune: «în ciuda efortărilor făcute de oamenii muncii de pe glob, în frunte cu U.R.S.S. pentru destinderea încordării internaționale, puterile occidentale caută să bareze drumul indirect, prin interzicerea Partidului Comunist din Germania Occidentală, de către Guvernul de la Bon și direct, prin amestecul în problema Canalului de Suez.

Prin interzicerea Partidului Comunist în Germania Occidentală, se calcă în picioare cele mai elementare reguli de justiție democratică. Incurajat de anglo-americiani, Adenauer interzice Partidul Comunist, netezind ca și Hitler calea spre fascism și război Acum 23 de ani Hitler a procedat la fel, dar imitatorul lui vor avea aceeași soartă bine meritată.

Canalul de Suez proprietatea egiptenilor, trecînd prin mijlocul țării lor, a fost în stăpînirea societății străine, în frunte cu Franco-Englezi, de pe urma căruii, storceau anual sume fabuloase de bani. Președintele Egiptului Naser a hotărît de a-și apăra țara și drepturile poporului Egiptean, a naționalizat canalul, garanțînd navigația fără restricții și despăgubirea în bani a societății.

Ca răspuns, Anglia și Franța amenință cu războiul și impune Egiptului planul Dalles prezentat de așa zisul Comitet al celor cinci în frunte cu delegatul Noii Zelande la conferința de la Londra.

Fără să se teamă de amenințări și gata să-și apere Patria, cu ultima picătură de sînge poporul Egiptean stă dîrz pe poziție.

Contra sentinței de la Karlsruhe și a măsurilor de intimidare față de Egipt, luate de puterile occidentale se ridică protestînd toată clasa muncitoare de pe glob.

Asemenea mitinguri de protest au avut loc și în Patria Noastră. Pentru acest scpp și noi ne-am adunat astăzi aici».

Trecînd la înfierarea sentinței de la Karlsruhe prin articolele din presă, P. C. Protoieru citește: «declarația C. C. al P.M.R. cu privire la interzicerea Partidului Comunist din Germania».

După aceea P. C. Protoieru insistă asupra campaniei agricole de toamnă, de care depinde pîinea poporului pentru anul viitor.

P. C. Sa zice: «de felul cum vor fi efectuate muncile agricole de toamnă în vederea însămînțărilor vor obține recolte bogat. Pentru buna reușită a campaniei agricole de toamnă se cere și concursul preoțimei noastre, care întotdeauna a fost alături de popor, și de puterea de Stat».

La discuții i-au parte P. C. Preoți: Ion Popescu-Coruge, Ene Manca-Hirșova, Epure Mircea-Băndciu, Bănică Vasile-Nistorești, Pr. Marchian de Rit Vechiu-Chiudărești și Pr. M. Dumitru-Hirșova, care își arată revolta față de actul criminal de la Karlsruhe prin care se interzice Partidul Comunist din Germania Occidentală și față de atitudinea puterilor occidentale în problema Canalului de Suez. Protestează și infierază aceste acțiuni intolerabile. Se angajează să lămurească poporul asupra celor două probleme de mai sus și să dea concursul în campania agricolă de toamnă».

Ca încheiere P. C. Protoieru îndeamnă pe C. Preoți să popularizeze în mijlocul credincioșilor toate documentele referitoare la Canalul de Suez și la Partidul Comunist din R. F. Germană, și să dea tot concursul pentru buna reușită a Campaniei agricole de toamnă.

Se citesc și se aprobă telegramele către D-l Ministru al Cultelor Acad. Prof. P. Constantinescu-Iași, și către P.S. Episcop Chesarie.

Intr-o atmosferă de caldă prietenie, consfătuirea interconfesională a luat sfârșit la ora 13, 30.

Asemenea consfătuire, s-a ținut și la protoieria raionului Istria-Babadag, sub președenția P. C. Protoieru Horațiu Ionescu.

Pr. N. BLANARU

REDESCHIDERI DE BISERICI

In ziua de 2 septembrie 1956, s-a redeschis biserica din parohia Enisala raionul Istria.

Slujba religioasă pentru redeschidere a fost oficiată de un sobor de preoți compus din: P. C. Consilier M. Blănaru, delegatul P. S. Episcop Chesarie, P. C. Protoieru al raionului Istria Pr. Horațiu Ionescu, Pr. Octavian Nițescu Parohul Parohiei «6 martie» și Pr. Ilie Ilie, Parohul Parohiei Enisala.

Timpul fiind favorabil, biserica a devenit nelcăpătoare pentru numărul mare de credincioși veniți chiar și din satele vecine, pentru a asista la sf. slujbă.

La timpul potrivit predica a fost rostită de P. C. Protoieru Horațiu Ionescu.

La sfârșitul slujbei, C. Pr. Ilie Ilie, parohul parohiei Enisala, face o succintă dare de seamă scoțind în evidență concursul avut din partea Comitetului și Consiliului parohial și al autorităților locale.

Mulțumește tuturor credincioșilor care au contribuit cu obolul lor la desăvârșirea lucrărilor de reparații la Sf. Biserică.

Deasemenea mulțumește slujitorilor care s-au obosit și prin slujbele lor au redat cultului sf. locaș de închinare, și asigură pe P. S. Episcop, că va munci și pe viitor pentru binele și fericirea credincioșilor săi.

După aceea, P. C. Consilier M. Blănaru, delegatul P. S. Episcop, aduce credincioșilor prezenți la slujbă, arhieresti binecuvântări și arată că din binecuvântate motive P. S. Sa nu a putut participa la slujba de astăzi.

P. C. Sa arată apoi, care sînt datorile credincioșilor față de Sf. biserică și față de Patrie, îndemnîndu-i să-și îndeplinească aceste îndatoriri cu toată dragostea.

De asemenea, P. C. Sa îndeamnă pe credincioși să se supună autorităților și să se roage în fiecare zi pentru pacea a toată lumea.

Mulțumește tuturor binefăcătorilor și ajutătorilor pentru osteneala depusă și pentru obolul lor dat în vederea reparației.

Pentru munca depusă, s-a acordat C. Pr. Ilie Ilie, Parohul Parohiei Enisala, distincția de «Sachelar».

*

In ziua de 30 septembrie a. c., s-a redeschis și biserica din parohia Vînători raion Galati.

Slujba religioasă pentru redeschidere a fost oficiată de un sobor de preoți compus din: P. C. Consilier adm. Pr. M. Blănaru, delegatul P. S. Episcop Chesarie, P. C. Consilier adm. ec. I. Teoharie, P. C. Insp. Bis. Gh. Cărnaru, P. C. Secretar Eparhial V. Rîpă, C. Pr. Constantin C. Ploșș de la bis. Sf. Sofia Galati și C. Pr. Aurel Ouatu de la parohia Odaia Manolache.

La sf. slujbă au asistat credincioși și din satele vecine, care plini de emoție și de respect au ascultat sf. slujbă.

La timpul convenit predica zilei a fost rostită de P. C. Insp. Bis. Gh. Cărnaru, care a fost ascultată și trăită din plin și cu adîncă evlavie de către toți credincioșii.

La sfârșitul Sf. Liturghii C. Pr. Gh. Ionescu, parohul parohiei Vânători în cuvinte simțite și pline de emoție, face o scurtă dare de seamă despre felul cum au decurs lucrările de reparații.

Aduce mulțumiri și scoate în evidență concursul dat de autoritățile locale și munca zi de zi, a membrilor din Comitetul și Consiliul Parohial pentru accelerarea lucrărilor de reparații.

De asemenea mulțumește P. S. Episcop Chesarie, care l-a sfătuit și îndemnat să înceapă reparația bisericii; mulțumește și soborului de slujitori care prin rugăciunile lor înălțate către cel Atotputernic, au redat biserica cultului.

P. C. Consilier M. Blănaru, delegatul P. S. Episcop, aduce credincioșilor arhieresti binecuvântări.

Arată apoi, care sînt datorile credincioșilor față de Sf. Biserică și de Patrie.

Creștinii, spune P. C. Sa, — trebuie să stea uniți sub acoperământul bisericii și să se hrănească din darurile Sf. Duh.

Azi cînd poporul își croiește o viață nouă, biserica îndeamnă pe credincioși și să sprijine eforturile Guvernului pentru o viață mai fericită și dorința acestuia de a trăi în pace și frățietate.

Se aduce mulțumiri C. Paroh, membrilor comitetului și consiliului parohial pentru strădania depusă și se urează spor la lucru pentru binele Sf. noastre biserici și pentru progresul și înflorirea scumpei noastre Patrii, Republica Populară Română.

Pentru munca depusă, s-a acordat C. Pr. Paroh Gh. Ionescu distincția onorifică de «Sachelar» .

Pr. M. BLĂNARU

*

Duminică 28 octombrie 1956, a avut loc redeschiderea bisericii Sf. Treime din orașul Brăila, de către P. S. Episcop Chesarie înconjurat de un impunător sobor de preoți și anume: P. C. Arhim. Ieronim Motoc-Vicarul Sf. Episcopii, P. C. Pr. I. Teoharie Consilier ad-tiv, P. C. Pr. Ștefan Cășaru, protoiereu, P. C. Preoți Vlad Dumitru, Constantin Virgolic și Eudoxie Bobeica.

Predica zilei a fost rostită de către C. Pr. S. Bobeică, după care P. C. Protoiereu Ștefan Cășaru a ținut o însuflețită cuvîntare, urînd bun venit P. S. Episcop în mijlocul credincioșilor brăileni care-l înconjoară cu toată dragostea de fii devotați și vrednici luptători pentru cauza sfîntă a păcii.

După acela P. C. Pr. paroh C. Virgolic a făcut o dare de seamă asupra mersului lucrării, arătînd că pentru pictura bisericii, credincioșii în mare număr au contribuit cu toată dragostea.

La sfârșit a răspuns P. S. Episcop Chesarie, vădit emoționat de caldă primire a preoților și a numărului foarte mare de credincioși care l-au înconjurat la această solemnitate.

P. S. Sa a dat sfaturi părintești atît preoților ca slujitori ai altarului pentru continuarea muncii rodnice în biserică și în lupta pentru sprijinirea și apărarea păcii, cît și credincioșilor ca fii ai bisericii lui Hristos care progresează atît de bine în timp de liniște și de pace.

De asemenea a îndemnat pe credincioși să sprijine autoritățile și să fie vrednici cetățeni ai Patriei. Solemnitatea a luat sfârșit la ora 13.

*

Duminică 11 noiembrie a. c., a avut loc redeschiderea bisericii din parohia 6. martie raion Istria.

Serviciul divin a fost săvîrșit de P. C. Consilier ad-tiv ec., I. Teoharie, ca delegat al P. S. Episcop Chesarie, înconjurat de un sobor de preoți și anume: P. C. Horațiu Ionescu, protoiereul raionului și C. C. Preoți: Ovidiu Mateescu, Gh. Buluc, Grigore Cocu, Ilie Ilie și Nițescu Octavian.

Biserica a fost reparată în interior și exterior prin bunăvoința și contribuția credincioșilor din parohie, cu sprijinul neprecupețit al autorităților raionale și locale.

După terminarea Sf. Liturghii, C. Pr. Paroh C. Nițescu, un vrednic slujitor al altarului a făcut o amplă dare de seamă asupra mersului lucrărilor de reparații, arătând bunăvoința și sprijinul de care s-a bucurat din partea P. C. Protoiereu, a autorităților locale și din partea credincioșilor.

După darea de seamă a P. C. Preot Paroh, răspunde P. C. Consilier ad-tiv, I. Teoharie, delegatul P. S. Episcop, care transmite credincioșilor arhieresti binecuvintări din partea P. S. Episcop, calde salutări părintești, precum și urări de bine în munca pentru propășirea sufletească pe calea mântuirii precum și în munca de toate zilele pentru binele, folosul și progresul gospodăriilor tuturor credincioșilor.

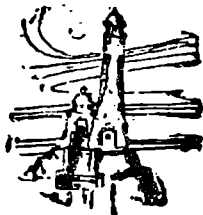
Delegatul a dat îndrumări ca munca gospodărească să fie imbinată armonios cu strădania pentru mântuirea sufletească.

A îndemnat credincioșii să apere pacea, ascultînd de glasul Patriei.

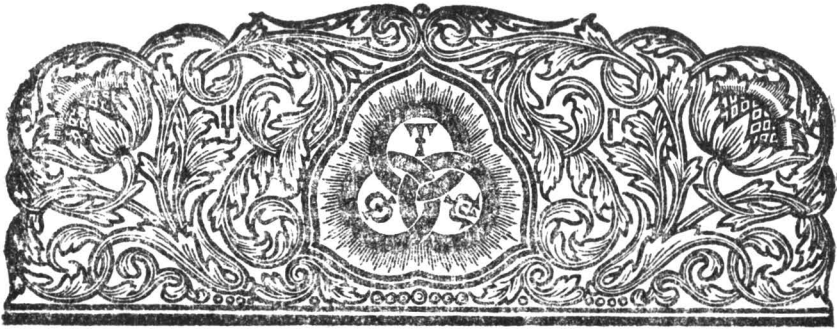
A mulțumit P. C. Protoiereu și autorităților pentru munca și sprijinul dat la repararea bisericii, asigurînd pe preoți, pe mulțimea de credincioși că va duce P. S. Episcop cuvinte de bine și de laudă.

Pentru munca depusă, preotului paroh i s-a acordat distincția de sachelar. Solemnitatea a luat sfîrșit la orele 13.

Pr. I. TEOHARIE

OFICIALE – ADMINISTRATIVE

ARHIEPISCOPIA BUCUREȘTIOR

PAROHII VACANTE

Se publică, spre a fi ocupate cu noi titulari, următoarele posturi de preot, cu termen pentru depunerea cererilor și actelor, 30 zile, de la data apariției numărului prezent din «Glasul Bisericii»:

1) Postul II de preot, nebugelar, de la parohia Foroschia, raionul Alexandria, parohie de categ. I-a, cu 720 familii.

Cererile și actele se vor depune în termen la Protoieria raionului; respectiv;

Cererile depuse pe altă cale sau cu acte lipsă, cum și cele nedepuse în termen, nu vor fi luate în considerație.

Pe lângă actele cerute cu circulara nr. 8512/954, candidații vor depune procesele verbale tip de inspecție, pe anii 1955 și 1956 și memoriul de activitate pe acești ani, iar cei din alte eparhii vor depune și nota administrativă și pe anii 1955 și 1956.

DUHUL CREȘTIN AL COLINDELOR ROMINEȘTI

Colindele rominești în totalitatea lor, au format rind pe rind obiectul predilect de cercetare al filologilor, etnografilor, sociologilor, folcloriștilor și mai puțin al teologilor. Scriitorii și poeții noștri cei mai de frunte s-au inspirat profund din colinde, și le-au închinat pagini nepieritoare de creație literară. La rindul lor, compozitorii, atrași de varietatea tematicii, de bogăția melodică și ritmică a colindelor au alcătuit cu pricepere și măiestrie artistică un bogat repertoriu coral de colinde.

Iată, așa dar, din cite unghiuri de vedere au fost privite și tratate colindele rominești. De aceea, teologul care vrea să se ocupe de aceste mărgăritare ale folclorului religios românesc, simte la început o sfiță firească izvorită din lipsa de orientare în mijlocul celor mai variate teorii și ipoteze emise pe seama colindelor.

Vom încerca în rindurile de față să arătăm, din punct de vedere teologic, origina colindelor rominești și duhul lor creștin.

Pentru a descoperi însă origina colindelor, trebuie să apelăm la istoria religiilor și la literatura patristică.

În primul rind la Istoria religiilor, pentru a lua cunoștință de sărbătorile greco-romane ale ciclului de iarnă, răspindite în întreg imperiul roman — atât în Apus, cât și în Răsărit și deci și în țara lui Zamolxis și a lui Decebal. În al doilea rind, la literatura patristică, pentru a urmări lupta prin grai și scris a sfinților Părinți împotriva sărbătorilor, credințelor și superstițiilor păgânești, în vederea întronării sărbătorilor și obiceiurilor creștinești.

În perioada aceasta inecată de fumul vremurilor de la asfințitul lumii vechi și luminată de răsăritul lumii noi, trebuie căutată origina colindelor rominești. În epoca aceasta de mare primenire spirituală de la pragul creștinismului, cuvintele și noțiunile erau golite de conținutul lor vechi și infuzate cu un conținut, nou, creștin.

Colindele rominești oferă cu generozitate cercetătorilor, posibilitatea de a urmări pe îndelete, în depănarea vremurilor, procesul acesta de evacuare a vechilor înțelesuri și de asimilare a noilor sensuri creștine.

Pentru aceasta este însă nevoie să străbatem — pe o distanță de mai multe secole — drumul de la Calendele lui Ianuar și pînă la colindele rominești de astăzi.

Filologii, pentru a stabili etimologia și apariția cuvintului colindă în limba românească, au făcut acest drum. Este probabil că transformările exterioare semantice, s-au făcut aproape în același ritm cu transformarea interioară a noțiunii de colindă. Căci pentru noi, teologii, aceasta este problema: cum s-a ajuns de la calendele păgine romane, la colindele creștine rominești.

Vorbind limba latină populară, neamul nostru a primit de la început în această limbă noțiunile fundamentale ale credinței creștine. Credințosi noștri se numesc pînă astăzi la fel ca și străbunii lor: *creștini*, se închină lui *Dumnezeu*, se duc la Biserică, se *cuminecă*, țin *calendarul* sau

cărintarul, postesc în *paresimi*, țin sărbătorile, Crăciunul, Paștele, Rusalțiile și Duminica.

Între aceste cuvinte străvechi întâlnim și *cărinda*, *corinda* sau *colinda*, din prototipul originar latin *calenda*.

Intrucît ne-am propus să facem numai o privire generală asupra colindelor românești, nu vom ilustra în niciun caz amănuntele. De aceea ne vom feri să analizăm, fie chiar și în treacăt, sărbătorile greco-romane peste care s-au suprapus, înlocuindu-lei sărbătorile creștine.

E foarte greu de pus în lumină trăsăturile esențiale fiecărei sărbători din ciclul păgîn, din cauza aglomerării unui mare număr de sărbători într-un ciclu relativ scurt. Tot din cauza apropierii lor calendaristice sau a unor motive asemănătoare, toate aceste sărbători romane, grecești, trace și chiar asiatice, îngrămădite la un loc, au fost supuse unui proces continuu de destrămare, de influențare și contaminare, care a dus în mod fatal la confundarea și contopirea lor.

Ciclul roman începea la 24 noiembrie, cu Brumalia, continua cu Saturnalia, Iarentalia, Compitalia și se termina la 5 ianuarie, cu calendae Ianuarii și Vota. În acest interval, sărbătorile romane veneau în contact cu sărbătorile grecești și trace închinat zeului Dionisos, în special cu dionisiacele cimpești și sărbătoarea Leneelor, a linului, adică a teascului strugurilor de viță de vie.

În mijlocul acestui amalgam de sărbători, spre sfîrșitul sec. al III-lea al erei noastre, se instalează cu autoritate sărbătoarea asiatică a soarelui divinizat, a lui Mitra, impusă de militari și recunoscută de împăratul Aurelian, ca religie de stat, sub numele de «Dies natalis solis invicti», cu data fixă de celebrare la 25 decembrie.

Lăsăm la o parte practicile și obiceiurile legate de aceste sărbători și amintim numai că datina colindatului de tip păgîn, aparține sărbătoririi calendelor lui Ianuar, închinată, după cum se știe, străvechiului zeu latin, Ianus Geminus, cel cu două fețe.

Sărbătoarea Nașterii Domnului, adică a Crăciunului, sărbătorită la început la 6 ianuarie — odată cu Epifania și din sec. al IV-lea înainte la 25 decembrie, înlocuiește principalele sărbători din ciclul păgîn, adică: saturnaliile, dies natalis solis invicti și calendele lui Ianuar.

Dar deși sărbătorile păgîne erau înlocuite oficial cu sărbătorile creștine, totuși vechile practici și obiceiuri se lăsau cu greu desprinse din obișnuințele populare. Între Biserică și aceste rămășițe păgînești s-a dat o luptă pe viață și pe moarte, care a durat secole.

Episoadele acestei lupte — uneori dramatice, au rămas consemnate în scrierile sfinților Părinți sau în canoanele sinoadelor bisericești ce condamnau cu asprime practicile și obiceiurile păgînești.

Dintre Părinții și scriitorii bisericești din primele secole care și-au înscris numele în această luptă, în special împotriva calendelor romane, însemnăm aici pe Tertullian și Fer. Augustin, în Apus și pe Sf. Ioan Gură de Aur și Asterie al Amasiei în Răsărit.

Cinteele îndătinat la sărbătoarea calendelor, sint înierate în predicile marelui episcop african, cu epitete usturătoare, ca acestea: «vanissimae et turpissimae cantiones, cantica luxoriosa», avînd numai cuvinte tari împotriva acestor: «canticis vanitatis» și «turpes salutationes».

Asterie al Amasiei vestejește cu asprime cetele formate din oamenii din popor, care merg din casă în casă la această sărbătoare, făcînd sgomot mare, felicitînd și urînd de anul nou.

Desigur, în cîntecele calendelor interzise credincioșilor de Fer. Augustin, ca și în cetele gălăgioase combătute de episcopul Aterie al Amasiei din Pont, mai recunoaștem cîntecele colidătorilor și datina colindatului.

Metodele de luptă ale Biserici primare împotriva superstițiilor, credințelor și obiceiurilor păgînești sînt diferite.

Multe din datinele păgîne cu toate eforturile Bisericii, nu cedau și continuau să persiste cu tărie. Față de acestea, Biserica a folosit metode speciale. Printre aceste metode se numără și aceea bazată pe ideea înlocuirii obiceiurilor păgîne prin altele creștine.

Așa s-a făcut că datina păgînă a colindatului, intrată atît de mult în gustul poporului, nu a putut fi înlăturată, dar a suferit o transformare esențială, devenind creștină.

Cîntecele calendelor nu mai preamăresc pe Ianus Geminus, nici pe tracus Dionisos, nici alte zeități, ci ele încep să vestească nașterea Domnului, să facă urări creștinești de sănătate, de belșug și de pace pentru anul nou. Pe măsură ce creștinismul se întărește și cîntecele calendelor devin din ce în ce mai multe colinde creștine, vechile cîntece sînt luate sau împesitrate cu motive creștine. Nimirile zeilor sînt înlocuite cu numirile persoanelor sînte din creștinism.

Frenezia orgiastică, exaltarea deșăntată sau travestirile rușinoase din vechea datină păgînă, sînt înlocuite, îndepărtate și combătute cu asprime.

Datina creștină a colindatului se caracterizează prin bunăcuviință și prin bucuria duhovnicească a Nașterii Domnului. Apar cu neîncetare colinde noi, alcătuite de creștini și inspirate din Sfînta Scriptură, din viețile sîntilor, din innografia bisericească, sau din zugrăveala icoanelor.

Astfel, datina colindatului a rămas, dar ea nu mai este păgînă ci creștină, deoarece colindele și-au pierdut conținutul lor păgîn și au căpătat unul creștin. Colindele nu mai sînt acum de origine păgînă, ci de proveniență creștină bisericească.

Putem spune că așa cum neamul romînesc s-a născut creștin, tot așa și colindele romînești s-au născut creștine, sub semnul sînt al ortodoxiei noastre populare.

Credincioșii noștri nu mai țin minte obirșia datinei colindatului, deoarece ei s-au născut creștini odată cu colindele lor dragi. Numai învățații ispălesc tainele trecutului în căutarea unor urme de mult dispărute. Credincioșii ortodocși romîni știu numai că înainte vreme, așa cum ne istorisește o legendă însemnată de marele folclorist Tudor Pamfilie, oameni făceau multe răutăți și își uitaseră de Dumnezeu. Pentru a-i scăpa de la păcate, Dumnezeu a lăsat colindele ca în fiecare an, la Crăciun, numele cel sînt al Domnului să vină neapărat la urechile oamenilor și astfel să se abată de la calea răutăților. Altă legendă populară ne încredințează că atunci cînd colindele nu se vor mai auzi pe pămînt, vor ieși diavolii și astfel lumea va încăpea pe mina lor.

Iată dar ce știu credincioșii noștri despre originea colindelor — că sînt lăuate de Dumnezeu pentru un scop precis, acela de a feri pe credincioși, de răutăți. De aceea în fiecare an trebuie să se audă colindele.

Privindu-le prin lentila omului de carte, academicianul Alex. Rosetti împărțea colindele romînești în două categorii: religioase și sociale. În prima categorie se găsesc producțiuni epice, în versuri de origină litera-

ră, avind subiecte referitoare de cele mai multe ori la Domnul nostru Iisus Hristos. A doua categorie aparțin producțiilor cu un caracter liric, adaptate după situația și vârsta celor în fața cărora se cîntă colindele respective.

Desigur, acad. Al. Rosetti procedează la această împărțire probabil, numai din rațiuni de metodă. În fond, și colindele religioase și cele sociale sînt colinde creștinești.

Am arătat în alte locuri, cum în colindele religioase rominești se răsfrîng ideile dogmatice ale credinței noastre ortodoxe. Aș vrea să arăt acum că și colindele așa zise sociale, sînt puternic străbătute de același duh creștin al ortodoxiei noastre populare. De altfel, și aceste colinde se adresează direct creștinilor și sînt colindate tot de aceiași colindători creștini. Și chiar dacă în versurile lor nu sînt tratate teme religioase, conținutul acestor colinde este alcătuit din aceeași frămîntătură creștină.

Dacă în colindele religioase se reflectă mai bine și mai precis ideile dogmatice creștine, apoi în colindele sociale se răsfrîng puternic ideile moralei creștine. Vrednicia, destoinicia, cumînțenia, îndeminarea, bunătatea, ospitalitatea, dreptatea, bărbăția, grija de vite și uneltele de muncă — sînt numai o parte din însușirile ce trebuie să împodobească chipul adevăratului creștin.

Dar chiar refrenul «Lerui Doamne Ler» — uneori întilnit la aceste colinde, este o pecete creștină pentru aceste gingașe producțiuni populare. Acad. Al. Rosetti dovedește pe bază de studii minuțioase că refrenul pomenit provine din latinescul *Hofeluliah Domine*, adică *aleluia*, vechi cuvînt bisericesc, pronunțat — cum se știe — de foarte multe ori la citirea Psalmilor.

De acea putem afirma cu toată siguranța că atît colindele religioase, cît și cele sociale sînt colinde creștinești; pentru că sînt adresate deopotrivă creștinilor din țara aceasta rominească și ortodoxă.

În preajma sîntelor sărbători ale Nașterii Domnului, la țară se alcătuiesc cete de colindători și în serile lungi de iarnă, sub supravegherea celor mai vîrstnici, se repetă și învață colindelé strămoșești.

Colindele trebuie învățate pe de rost și spuse nesmintit. Rînd pe rînd stăpîniți de emoție în noaptea de lumină a colindelor, intru-un cadru leeric, micuții colindători pornesc cu colindul pe la casele oamenilor. Rînd pe rînd, trec pe dinaintea sufletelor credincioșilor icoanele viei ale nașterii Domnului, ale slujbelor creștinești, ale Pătimirii, și Învierii Domnului.

Fiecare vîrstă și fiecare stare socială își are colindul ei. Cel mai frumos dar al colindelor este urarea creștinească a împlinirii dorințelor tuturor, de orice vîrstă.

De aceea, colindele au rezonanțe adinci în sufletele rominești. După credința colindelor, Dumnezeu însuși colindă împreună cu Sf. Petre, sau cu Moș Crăciun, coboară pe o scară de lumină și binecuvîntează lumea. Într-un colind, țara noastră este numită «moșie dumnezeiască». Maica Domnului, urmărită de Irod, găsește scăpare cu Fiul Sînt, în munții rominești, în casa unui romin care-i primește la vatră, unde aprinde focul.

Vraja și misterul care stăpînesc noaptea colindelor, cerul deschis, sfinții care stau la stat și întrebă unde s-a născut Iisus, Dumnezeu care umblă odată cu magii, cu păstorii și cu colindătorii, întăresc tot mai mult sentimentul de trăire în vecinătatea lui Dumnezeu, în prietenia sfință cu El.

Dumnezeu nu este absent din colinde și nici din viață. Colinda românească nu este o noțiune statică, lipsită de viață. Ea circulă odată cu colindătorii și duce din casă în casă fiorii credinței și ai tradiției, ține puternică legătura cu trecutul. Colinda unește generațiile între ele.

Atitea cete de colindători sînt tot atitea cete de apostoli porniți la propoveduire. Și cuvîntul acestor micuți cîntat sau rostit este ascultat cu dragoste și căldură de gazdele care-i primesc cu bucurie.

Dar această catehizare spontană pornită din inițiativa tradiției, trebuie supravegheată, întărită și implinită în duhul Bisericii de către preotul satului. Atmosfera și condițiile de apercceptivitate sînt oferite cu generozitate de momentul sărbătoresc împodobit de colindele strămoșești. Colindele au această mare capacitate de a întări sentimentul de comuniune, cu Dumnezeu, cu Pruncul Iisus, cu Maica Domnului, cu sfinții, cu strămoșii și cu toată firea înconjurătoare. Se desprinde de aci o notă dominantă a ortodoxiei noastre răsăritene care ne face să considerăm colindele românești ca produsele cele mai autentice ale ortodoxiei noastre părintești.

GH, ALEXE

CUPRINSUL

Pagina

P. F. Justinian, Patriarhul României, Pastorală la Nașterea Domnului	679
P. S. Antim, Episcopul Buzăului, Pastorală la Nașterea Domnului	684
P. S. Chesarie, Episcopul Dunării de Jos, Pastorală la Nașterea Domnului	689
V. Anania, Colind de Crăciun (versuri)	693

INDRUMARI PASTORALE

Anca C. Manolache, La Sărbătoarea Nașterii Domnului	696
--	------------

STUDII ȘI RECENZII

P. S. Antim, Episcopul Buzăului, Metoda în pastorație	704
Prof. Orest Bucevschi, Sensul vieții în concepția creștină	706
Arhim. Atanasie Gladcovschi, Gheorghe Arhimandritul, Starețul Minăstirii Cernica	716
Pr. Prof. Ene Branște, Decada cărții — Gânduri și însemnări despre cărți și citit	725

PENTRU APARAREA PACII

Cronica, Lucrările sesiunii a IX-a a Marii Adunări Naționale	733
Redacția, Alegerile pentru deputații Marii Adunări Naționale	737

VIATA BISERICESCA IN CUPRINSUL MITROPOLIEI

Arhiepiscopia Bucureștilor.

Gh. Alexe, Însemnări pe marginea unui concert de muzică psaltică armonizată	739
Cronicar, Sfințiri și redeschideri de biserici	741
† Preotul Haralambie Popescu	755
† Cântărețul bisericesc Ion Gh. Dinculescu	756
Gh. Alexe, Doliu în Corala Sfintei Patriarhii	757
Asistent, Consfătuirea interconfesională din Regiunea Ploești	758

Episcopia Dunării de Jos.

Pr. N. Blănaru, Conferințe interconfesionale	760
Pr. I. Teoharie, Sfințiri și redeschideri de biserici	764

OFICIALE ADMINISTRATIVE

Arhiepiscopia Bucureștilor.

Parohii vacante	766
----------------------------------	------------

DOCUMENTAR

Gh. Alexe, Duhul creștin al colindelor românești	767
---	------------

BUCUREȘTI
TIPOGRAFIA INSTITUTULUI BIBLIC ȘI DE MIȘIUNE ORTODOXA
1956